

INTERNATIONAL CHESS COMPOSITION FESTIVAL

MARIANKA JULY 29 - AUGUST 1, 2010

OBSAH / CONTENT

Príhovor	3	Preface
Zoznam účastníkov	4	List of participants
Prednášky	5	Lectures
Riešiteľská súťaž	86	Solving competition
Skladateľské súťaže	87	Composing competitions
Výsledok turnaja Marek Kolčák JT-50	111	Award of JT-50 Marek Kolčák
Fotografie	122	Photos

After the successful 2009 festival we were considering if the two-year period would not be enough for the international form. However, when the event was officially mentioned at the Rio congress, and as several composers were asking about it long before the first announcement appeared, it was practically decided.

Even then we did not expect more participants would come this year. We were wrong: altogether fifty persons attended the festival, of them 41 chess composers and 8 other persons. Furthermore, a few persons cancelled their registration short before the beginning: Andrey Selivanov of Russia and the Slovaks Jozef Holubec, Karol Mlynka, Miroslav Kasár and Stanislav Vokál.

The event has officially started on Friday noon, but almost a half of the participants used the opportunity to come on Thursday afternoon.

Originally we planned to reduce the number of lectures, so that the organizers, too, could have an evening beer. This plan turned to be unrealistic.

The traditional programme consisted of four composing tourneys, small solving competition, a number of lectures, two workshops and results of several different composing tourneys. All these you will find in this bulletin. On Saturday we were received at the Bratislava City Hall and then went for a boat trip to the Danubiana modern art gallery.

What you won't see in this brochure were the personal talks, joint composing, a lot of cakes and good wine, but also the every-night movies (just the mention their titles: A Hard Day's Night (1964) with the Beatles, The Graduate (1967) with Dustin Hoffman and Up In The Air (2009) with George Clooney).

Several composers were announced their new titles: Vasil Dyachuk of Ukraine became in Marianka a grandmaster, Juraj Lörinc of Slovakia an international master and Menachem Witztum of Israel a FIDE master. And at the very end one of the participants has already booked his room for the 2011! (Guess who...)

The photo-gallery can be seen at <http://www.goja.sk>.

Peter Gvozdják

ZOZNAM ÚČASTÍKOV / LIST OF PARTICIPANTS

THIS IS THE LIST OF PARTICIPANTS IN ALPHABETICAL ORDER

(* THE ASTERISK MARKS THE ASSISTANTS AND ACCOMPANYING PERSONS)

Uri Avner (ISR)	Jozef Havran (SVK)	Oto Mihalčo (SVK)
Juraj Brabec (SVK)	Tichomír Hernádi (SVK)	Wilfried Neef (GER)
Vladislav Buňka (CZE)	Michal Hlinka (SVK)	Ladislav Packa (SVK)
Michel Caillaud (FRA)	Ivan Jarolín (SVK)	Anna Pobežková* (SVK)
Marian Červenka (SVK)	Ľuboš Kekely (SVK)	Oliver Ralík (SVK)
Branislav Đurašević (SRB)	Marek Kolčák (SVK)	František Sabol (CZE)
Michal Dragoun (CZE)	Juraj Kolčák* (SVK)	Ivan Skoba (CZE)
Vasyľ Dačuk (UKR)	Marta Kolčáková* (SVK)	Štefan Sovík (SVK)
Bedrich Formánek (SVK)	Nina Kolčáková* (SVK)	Miroslav Svítek (CZE)
Borislav Gadjanski (SRB)	Valerij Kopyl (UKR)	Milan Svrček (SVK)
Ivan Garaj (SVK)	Marián Križovenský (SVK)	Ľubomír Širáň (SVK)
Ján Golha (SVK)	Zoltán Labai (SVK)	Paul Valois (GBR)
Eva Golhová* (SVK)	Ľudovít Lačný (SVK)	Milan Velimirović (SRB)
Peter Gvozdják (SVK)	Ľudo Lehen (SVK)	Menachem Witztum (ISR)
Barbora Gvozdjáková* (SVK)	Torsten Linss (GER)	Nilly Witztum* (ISR)
Dorota Gvozdjáková* (SVK)	Juraj Lörinc (SVK)	
Hannu Harkola (FIN)	Michajlo Marandjuk (UKR)	

Number of participants 49 from 9 countries:

Czech Republic (5)

Finland (1)

France (1)

Germany (2)

Great Britain (1)

Israel (3)

Serbia (3)

Slovakia (30)

Ukraine (3)

PREDNÁŠKY / LECTURES

Počas dvoch dní odznelo v Marianke viacero prednášok v štyroch rečiach: v angličtine, ruštine, češtine a samozrejme slovenčine. V tejto časti bulletinu je sústredený hlavný obsah tých z nich, ktoré nám ich autori dali k dispozícii. Buď iba v podobe diagramov a riešení, ale zväčša aj ako súvislý text.

Meno / Name	Prednáška / Lecture	Strana / Page
Juraj Brabec	Pongráczov circešach	9
Milan Velimirović	About one twomover scheme for reciprocal change	-
Uri Avner	Post mate analysis	15
Michal Hlinka & Ľuboš Kekely	Pat s väzbou v štúdiu	16
Michel Caillaud	Proca Retractors	20
Štefan Sovík	Trojvariantový útvar strategickej mnohoťažky s homologickou hrozbou	23
Marek Kolčák	Víťazné úlohy z JT Kolčák	111
Bedrich Formánek	Pongráczov žart	26
Ivan Skoba	Šachovnica s prázdnyimi poliami	27
Valerij Kopyl	Víťazné úlohy z MT Melničenko	36
Branislav Đurašević	Holst promotions	-
František Sabol	AUW ve dvojtahových CirceX skladbách	39
Juraj Lörinc	Aktuálne exoturnaje	75

SUMMARY OF LECTURES

Just like the last year, already in the preparation phase of the meeting I have found all lectures received beforehand interesting. I was looking forward to the meeting, but unfortunate health complications has prevented me from being present at the first block of lectures and from having my own lecture. Nevertheless, the program did not disappoint the participants. To improve the readability of the bulletin here is the English summary.

Juraj Brabec has talked about invention of Ľudo Lehen that is called Pongrác Circe. It is similar to Échecs Télescopiques and it is an upgraded modification of Circe. A captured piece is always reborn and if its rebirth square is occupied by another piece, that piece is also reborn and so on. Thus the rebirths are chained, allowing dramatic changes of positions. Also, kings may be transferred this way too, but check are orthodox. Full text of the lecture is available.

Milan Velimirović has talked about one twomover scheme for reciprocal change. The scheme can be used also for showing other themes. It is interesting that all fundamental ideas shown were developed during the football World Cup in the South Africa. As the lecture was based on original problems to appear in the print, the lecture cannot be presented in the bulletin.

Uri Avner has tried to prove that "there is life after death" (at least in chess) which may easily surpass real life. Three fairy twomovers were serving him as demonstration material. In his words, in chess, "mate" represents death, and "check-mate" means "the King is dead" (in Persian, as well as Hebrew, the word "Mat" means death. "Check" stands for the Persian Shah). In all three examples one must study the mate positions at some length to understand:

- a) why apparent refutations of these mates do not work;
- b) why only these and no other moves are mates, i.e. how other "mates" are refuted.

The unity is achieved in all of these examples by similar thematic content of the "post mate play". The examples are included in the bulletin.

Michal Hlinka & Ľuboš Kekely have been stalemating a lot, especially with active pins. It is difficult, but also very rewarding and plastic idea in studies. Full text of the lecture is available.

Michel Caillaud had just a short lecture devoted to Proca Retractors. Although retro problems are not particularly cultivated in Slovakia, it had the most interesting content. Particularly the Anticirce retractor with double Rex Solus is the most original find by German specialist, rightly winning the Wenigsteinerjahrespreis in 2004. Full text of the lecture is available.

Štefan Sovík again turned the attention of the audience to something orthodox yet modern. Strategically rich variation play in moremovers is justly awarded high in the recent tourneys and the increasing skills of composers together with troublefree computer testing of even sixmovers allow sculpting of the very complicated strategy. The text of the lecture is not available in the bulletin, just the diagrams used.

Marek Kolčák has shown six prized problems from his jubilee tourney, announced in the last year bulletin. The award appears elsewhere in this bulletin.

Bedrich Formánek has amused the audience by the joke problem composed already in the 19th century by Arnold Pongrácz. The idea of the problem is in the castling with(out) the rook given as odds. Bedrich has also repeated his favourite question: is this really the very first joke problem published or is there any older joke problem? Anybody with a good answer, please, contact Bedrich. Full text of the lecture is available.

Ivan Skoba has dedicated his lecture to seriesmovers with exchange circe. Limiting the movement possibilities of the king of the active page to some round trips then results in very long problems. The question is however how to limit these movement possibilities. Use of opposite pieces for guarding squares is expensive in terms of material requirements and sometimes difficult as regards possible cooks. Therefore Ivan (together with Ján Golha) has tried using holes. Although it might be seen as constructional simplification, the demonstrated problems were far from dry, even with hundreds of moves in solutions. Full text of the lecture is available.

Valerij Kopyl was another lecturer presenting winners of a competition. Here it was the memorial tourney of Viktor Melničenko, dedicated understandably to orthodox sections. Only the diagrams are available in the bulletin.

Branislav Đurašević followed with moremovers showing so called Holst promotions. It is logical theme in which Black uses promotion in the refutation of the thematic try, that is why in the preparatory manoeuvre White compels the pawn in question to promote differently, after which the main plan works. The content of the lecture is unfortunately not available.

František Sabol is a well known expert for all kinds of Circe and that was precisely the topic of his lecture: various Circe kinds, their definitions and some kind of classification. To allow some comparison, he has used various twomovers (direct, help, self, helpself, other) with AUW as examples. Full text of the lecture is available.

The lecture of **Juraj Lörinc** was not presented in Marianka (as per above). However it was prepared and it still might serve to bulletin readers as it list the selection of the currently running fairy tourneys around globe. Perhaps this will stimulate interest of some people and improve participation in tourneys worth it.

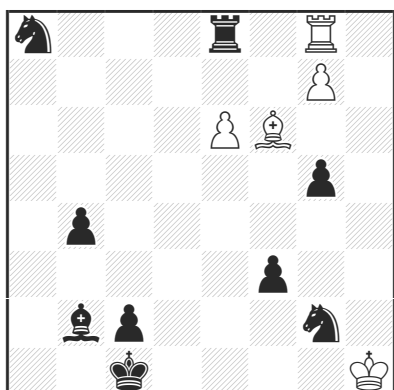

Juraj Brabec: PONGRÁCZOV CIRCEŠACH

Pongráczov circešach je druh circešachu, v ktorom pravidlo o znovuzrození braných kameňov na svojich circepoliach je dovedené ad absurdum. Znamená to, že braný kameň sa premiestni na svoje pole znovuzrodenia aj vtedy, keď je toto pole obsadené ľubovoľným, t. j. vlastným alebo súperovým kameňom. V takomto prípade sa aj tento kameň premiestni na svoje circepole a keď je aj toto pole obsadené, premiestňovanie pokračuje dovtedy, kým sa posledné znovuzrodenie neuskutoční na neobsadenom poli.

Juraj Brabec & Ľudo Lehen
2. čest. uznanie
5. TT PAT A MAT C 31. 3. 2006

JB001

h#2 Pongráczov (5+9)
circešach
b) g8 ♖

- a) 1. ♜d8 ♙:g5(♙g7-♙g2-♘g8-♖h1-♚e1) 2. ♜d2 0-0#,
b) 1. ♙:f6(♙c1-♚e8-♖a8-♘g8-♙f1) ♙f4 2.0-0-0 ♙a6#.

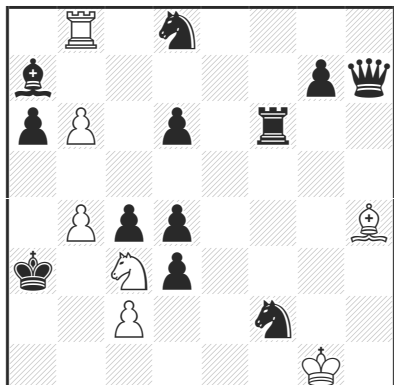
Dobre to vidno v ukážke **JB001**. V pozícii a) sa po 1... ♙:g5 a v pozícii b) po 1. ♙:f6 vracajú brané kamene na svoje circepolia, ale keďže tieto sú obsadené, premiestňovanie pokračuje ďalej. Takýmto spôsobom sa na svoje circepolia vráti až päť kameňov, pričom sú medzi nimi králi i veže, ale pretože znovuzrodenie sa nepovažuje za ťah týmto kameňom, je možná v oboch prípadoch rošáda.

Ľ. Lehen & E. Klemanič &
Ľ. Kekely & M. Ondruš

1. miesto

Slovensko – Česko C 30. 4. 2008

JB002

h#2 Pongráczov (7+12)
cirčešach
b) – ♞d8

a) 1. ♞d1 ♙e1 2. ♚g8 ♘d1(♞g8-♚d8-♞b8-♞a1)#,

b) 1. ♞f8 ♙d8 2. ♚h8 b:a7(♙f8-♞h8-♚d8-♙c1)#.

V ukážke **JB002** sú iba štyri znovuzrodenia, ale sú sústredené do posledného ťahu, v ktorom predchádzajúca príprava na tento záver vyvrcholí. Možno si tu tiež všimnúť skoro dokonalú analógiu medzi jednotlivými ťahmi oboch riešení (odcláňanie bieleho strelca, jeho ťahy na opačné kraje šachovnice, vstup čiernej dámy na ôsmy rad a po braní čierneho kameňa odštartovanie premiestňovacieho reťazca), pričom v pozícii a) kryje pole b4 strelec a matuje veža, a v pozícii b) naopak. Zaujme aj skutočnosť, ako sa odstránením jedného kameňa v pozícii b) radikálne zmení jej riešenie.

Vzniká tiež otázka, či sa môže uskutočniť taký ťah, ktorým sa vystavuje vlastný kráľ do šachu súperovým kameňom. Môže, ale taký ťah je legálny iba vtedy, keď sa šach vyskytne iba počas trvania ťahu a musí byť ukončený ešte skôr ako je ukončený ťah. Preto v ukážke **JB003** môže po 1.h1 ♞ ♙:g5(♞g7) 2. ♞h2 vstúpiť biely kráľ ťahom 2...♙:h4 na pole, ktoré je kryté súperovým kameňom, lebo tento šach sa po dokončení ťahu postupným premiestňovaním ♞h7-♙h2-♞h8-♞a1 zruší. To isté platí aj v riešení pozície d) po ťahu 2...♙:g4. Neplatilo by to však v prípade, keby biely kráľ v 2. ťahu namiesto na g4 bral na g5. Vtedy by síce na začiatku ťahu nebol v šachu, ale na jeho konci už áno: 2...♙:g5(♞g7-♙g2-♚d8-♞a1), čo je samošach a preto je takýto ťah nelegálny.

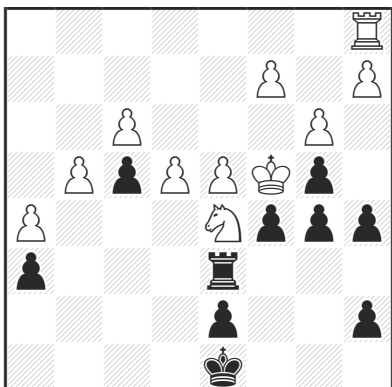
Definícia Pongráczovho cirčešachu, tak ako je uvedená na začiatku, vznikla pri jednom z pravidelných letných stretnutí Klubu Pongrácz na chate u Laca Salaia, kde sa tento druh exošachu

Juraj Brabec & Ľudo Lehen

Pochvalná zmienka

5. TT PAT A MAT C 31. 3. 2006

JB003

h#2 Pongráczov (11+10)
circešach

b) ♖h8→b8, c) ♖h8→c8,

d) ♖h8→d8

a) 1.h1 ♖ ♔:g5(♙g7) 2.♜h2 ♕:h4(♙h7-♙h2-♜h8-♞a1)#,

b) 1.h1 ♞ ♔:g5(♙g7) 2.♞f2 ♕:f4(♙f7-♙f2-♞b8-♞a1)#,

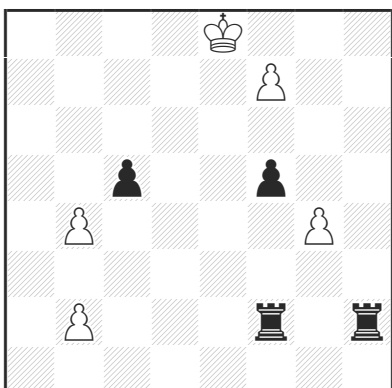
c) 1.h1 ♙ g7 2.♙g2 ♕:g5(♙g7-♙g2-♙c8-♞h1)#,
2...♕:g4(♙g7-♙g2-♙c8-♞h1)??

d) 1.h1 ♜ g7 2.♜g2 ♕:g4(♙g7-♙g2-♜d8-♞a1)#,
2...♕:g5(♙g7-♙g2-♜d8-♞a1)??

zrodil a ktorého navrhovateľom a veľkým propagátorom bol Ľudo Lehen. Skoro sa však ukázalo, že túto definíciu treba upresniť pre prípady, ak circepole je obsadené tým istým kameňom, ktorý na ňom berie alebo sa naň premiestňuje. Vidno to v schéme **JB004**.

Po 1...c:b4 sa musí braný biely pešiak v duchu circepravidiel premiestniť na svoje pole znovuzrodenia, t. j. na b2, ale keďže toto pole je obsadené takisto pešiakom, ktorého circepole je b2, premiestňovanie z poľa b2 na pole b2 môže pokračovať donekonečna. Vzniká tak nový druh remízy špecifický len pre tento druh exošachu – remíza večným premiestňovaním. Tento zaujímavý prvok by sa dal dobre využiť v mnohoťažkách a najmä v štúdiách, ale praktické skúsenosti najmä Ľuda

Schéma

Pongráczov circešach

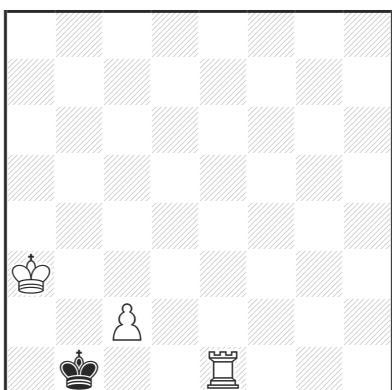
JB004

Lehena ukázali, že v iných žánroch je táto možnosť remízy skôr na závalu. A tak okrem základného typu Pongráczovho circešachu vznikol ešte typ L, v ktorom je branie alebo premiestňovanie rovnakých kameňov na svojom circepoli zakázané. Vznikla tiež polemika o tom, či v postavení schémy 4 po 1...♜a8+ je ťah 2.g:f5(♙f7-♙f2-♜h8-♜h8) obranou proti šachu, keďže dochádza k remíze večným premiestňovaním. Záver bol jednoduchý, strana, ktorá je v šachu je povinná tento šach zrušiť a obrana 2.g:f5 šach neruší, tento ťah je teda nelegálny.

Viacere otázky vyvoláva aj posudzovanie čistoty a ekonómie matu, najmä z pohľadu českej školy. V postavení diagramu **JB005** je čierny kráľ v šachu a kráľovské polia (polia matovej siete) a1, a2, b2 a c1 sú mu uzavreté z jediného dôvodu. Posledné pole matovej siete c2 nie je síce kryté, ale po 1...♔:c2 musí nasledovať (♕c2-♔e8), čo je nelegálne, lebo pole e8 kryje biela veža z e1 a čiernemu kráľovi je neprístupné a to tiež z jediného dôvodu. Mat je teda určite čistý, ale je aj ekonomický

Schéma

JB005

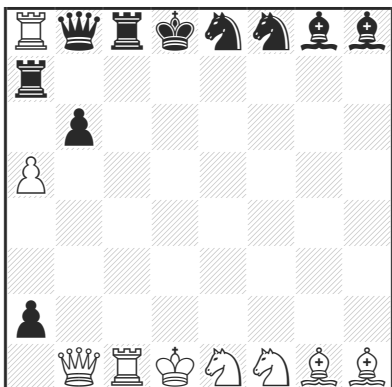

Pongráczov cirčešach

(v duchu prísnych pravidiel českej školy o účasti na mate všetkých bielych kameňov vrátane pešakov)? Hrá biely pešak c2 v mate aj keď nekryje žiadne pole v matovej sieti? Na túto otázku by mali zrejme odpovedať znalci českej školy a skôr je to vecou dohody. A ďalšia otázka: bol by mat čistý, aj keby pole e8 bolo kryté ešte raz – napr. pridaním bieleho pešiaka na d7? V tomto prípade treba asi najprv rozhodnúť, či pole e8 je súčasťou matovej siete čierneho kráľa alebo nie. Z prísnejšieho pohľadu môžeme povedať, že nie je, lebo podľa definície sú kráľovské polia tie, na ktoré kráľ môže ťahať, ale na e8 kráľ neťahá, je tam premiestnený. Túto definíciu však možno jednoducho rozšíriť aj o polia znovuzrodenia a hneď je všetko jasnejšie. Aj v tomto prípade je na túto tému potrebná diskusia najmä s teoretikmi českej školy, z ktorej by mala vyjsť definícia modelového matu v Pongráczovom cirčešachu.

Schéma

JB006

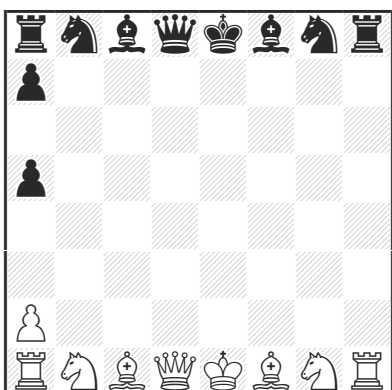

Pongráczov cirčešach, typ L

Ďalšou zaujímavou otázkou je, aký je maximálny počet možných znovuzrodení v priebehu jedného ťahu. Zdá sa, že v Pongráczovom cirčešachu typu L môže byť takýchto premiestnení až 18. Tu je dôkaz.

Schéma

JB007

Pongráczov cirčešach, typ L

Pozícia na diagrame **JB006** znázorňuje jednu z možností, v ktorej je možné bránim jediného kameňa dosiahnuť maximálny počet návratov na svoje circepolia: 1...b6:a5 (♕a5-a2, ♜a2-a7, ♜a7-h8, ♜h8-f8, ♜f8-b8, ♜b8-d8, ♜d8-e8, ♜e8-g8, ♜g8-c8, ♜c8-a8, ♜a8-h1, ♜h1-f1, ♜f1-b1, ♜b1-d1, ♜d1-e1, ♜e1-g1, ♜g1-c1, ♜c1-a1). Týmto (jedným) ťahom dospejeme do pozície na diagrame **JB007**.

Keby sme chceli pokračovať v premiestňovaní, musel by v diagrame **JB006** stáť na a1 ďalší kameň, ktorým môže byť len exokameň a to biely alebo čierny. V prípade bieleho exokameňa by po poslednom premiestnení ♖c1-a1 muselo nasledovať premiestnenie z a1 na a8, kde ale už stojí čierna veža a preto takýto ťah je v type L nemožný. Ak by stál na a1 čierny exokameň, stojí na svojom circe poli a takéto premiestnenie je tiež zakázané. Na a1 (v iných prípadoch na jednom poli 1. alebo 8. radu) teda nesmie stáť žiadny kameň, lebo v opačnom prípade je ťah 1...b6:a5 nemožný. Ďalšie premiestňovanie teda pokračovať už nemôže a konečný počet premiestnení je 18.

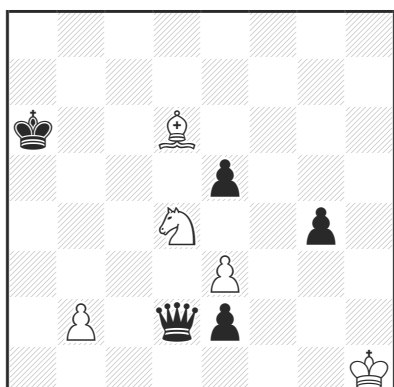
Podmienky Pongráczovho circešachu možno samozrejme aplikovať aj na niektoré iné druhy circešachu, v ktorých sa brané kamene nepremiestňujú na polia základného postavenia šachovej partie, ale iným spôsobom (výmenný circešach, opačný circešach, a pod.). Na diagrame **JB008** je pomocný mat v ekvipolentnom Pongráczovom circešachu.

Henryk Grudziński

3. čest. uznanie

5. TT PAT A MAT C 31. 3. 2006

JB008

h#2

(5+5)

Pongráczov ekvipolentný
circešach

b) ♔a6→f2

a) 1. ♔:d4(♞d6-♛d8) b4 2. ♔a7 b5#,

b) 1. ♔:e3(♙d4-♞c5) ♔g2 2.e:d4(♙c3) ♛f4#.

A ktorý druh šachových skladieb je najvhodnejší na využitie charakteristických vlastností Pongráczovho circešachu? Doterajších súťaží, 5. TT časopisu PAT A MAT C 31. 3. 2006 a exoddelenie zápasu Slovensko – Česko C 30. 4. 2008, ktoré boli zatiaľ jedinými kde tento druh exošachu vystupoval, sa zúčastnili iba pomocné maty. A tak sa zdalo, že práve pomocníky najlepšie vyhovujú duchu Pongráczovho circešachu. Ale do JT Lehen 85, ktorý zatiaľ nie je rozhodnutý, bolo zaslaných aj niekoľko veľmi dobrých exodvojťažiek, v ktorých je premiestňovanie využité na dosiahnutie mimoriadne náročných novostrategických tém. Takže aj na túto otázku najlepšie odpovie budúca prax.

Treba sa tiež zmeniť o tom, že na preverovanie korektnosti tohto druhu skladieb zatiaľ neexistuje počítačový program a skladby sa musia kontrolovať „ručne“. Doplatili na to naši českí kolegovia v práve spomínanom exooddelení zápasu Slovensko – Česko, ktoré sme vysoko vyhrali len vďaka tomu, že české skladby „rozbil“ Ľubo Kekely s pomocou ďalších členov Klubu Pongrácz v Žiline. A prosby Ľuda Lehena na adresu počítačových expertov o vypracovaní riešiteľského programu zostali zatiaľ nevyslyšané.

Myšlienka Pongráczovho circešachu vznikla iba pred pár rokmi, uverejnených skladieb s touto podmienkou je iba niekoľko a preto všetko je ešte iba na začiatku. Počkajme si preto, čo prinesie tomuto nápadu Ľuda Lehena budúcnosť.

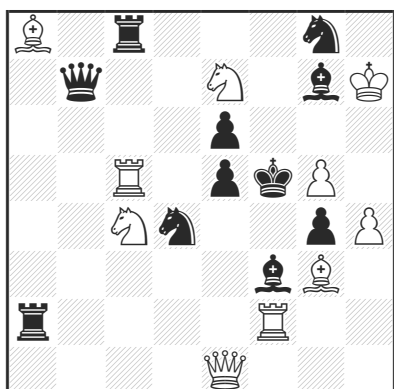

Uri Avner: POST MATE ANALYSIS

Uri Avner

II. cena Wola Gułowska 1993

UA001

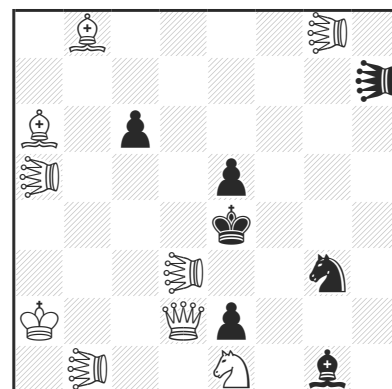
#2 Madrasi (10+11)

- 1.Db1!** [2.Jd6#]
 1...Se4 2.Je3#
 1...e4 2.Kxg8#
 1...Ke4 2.Sxb7#

Uri Avner

I. cena Pitlochry 2004 (v)

UA002

#2 (9+7)

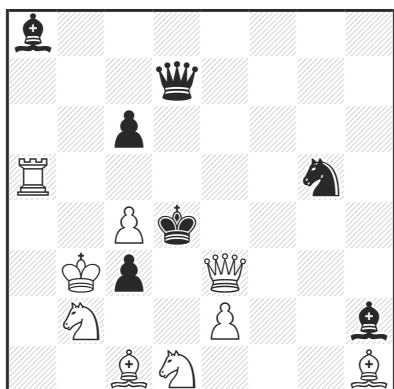
= Equistopper

- 1.ESdc2!** [2.Sd3#]
 1...Jf1 2.ESc4#
 1...Jh1 2.ESb4#
 1...Jh5 2.ESb2#
 1...Se3 2.ESxe5#
 1...Jf5 2.ESf6#

Uri Avner

I. cena Andernach 1997 (v)

UA003

#2 Isardam (9+7)

- 1.Df4?** [2.Se3#]
 1...Sg1 2.e3#
 1...Dd5 2.Vxd5#
 1...c2!
1.Dd3! [2.Kxc3#]
 1...Da7 2.Vd5#
 1...Dg7 2.Se3#
 1...Dg4 2.e3#

Michal Hlinka & Ľuboš Kekely: PAT S VÄZBOU V ŠTÚDII

Pat je jedna z najstarších štúdiových tém. Je to výrazná a obľúbená téma s jasným, dobre pôsobiacim záverom. Ak sa k tomu pridá ešte zviazaná figúra, efekt je ešte výraznejší. V databáze Heijdena nájdeme takýchto štúdií do 1400. Čím je viac zviazaných figúr, tým menší je výskyt takýchto patov v skladateľskej praxi, čo súvisí so vzrastajúcimi problémami pri realizácii takej idey. Napr. pat s väzbou dvoch figúr bol spracovaný len v približne 150-tich štúdiách - táto štúdiová téma sa v praxi vyskytuje už iba ojedinele. Je to pochopiteľné, pat s väzbou jednej figúry sa dá realizovať ľahšie v klasickej forme bez ústupkov. Avšak pri realizácii patu s väzbou dvoch figúr už narazíme na mnohé technické problémy - krátke riešenie, nie je zabezpečený pohyb všetkých figúr, na realizáciu témy je potrebné väčšie množstvo materiálu, je veľmi ťažké nájsť taký námet, v ktorom je základná pozícia ekonomická - spĺňajúca podmienku, koľko kameňov má základná pozícia okrem kráľov, aspoň toľko ťahov má hlavný variant štúdie), vo finálnej pozícii zostáva technický materiál apod. Ak si prezrieme existujúcu databázu takýchto štúdií zistíme, že mnohé z nich sú slabo spracované a niektoré nedostatky by sa tam dali odstrániť. Téma je to ešte malo obohraná (originálna) a efektná, avšak jedna z tých najobťažnejších a tiež dosť nevďačná. Niektorí rozhodcovia, čo pri hodnotení postupujú podľa len klasických kritérií, neudelujú za spomínané mínusy takýmto prácam žiadne vyznamenania, resp. ich hodnotia len veľmi nízko.

Z hľadiska pozície bieleho kráľa môžeme štúdie s dvojnásobnou väzbou rozdeliť do 3 skupín, pričom v každej sme spočítali, koľko bolo spracovaných a koľko nespracovaných rôznych konštelácií zväzujúcich a viazaných kameňov (bez premenených figúr) v rámci databázy už spomínaných asi 150 takýchto nám dostupných štúdií:

- biely kráľ v rohu - 17 spracovaných, 6 nespracovaných (spolu 23)
- biely kráľ na okraji - 18 spracovaných, 12 nespracovaných (spolu 30)
- biely kráľ mimo rohu a okraja - 11 spracovaných, 21 nespracovaných (spolu 32)

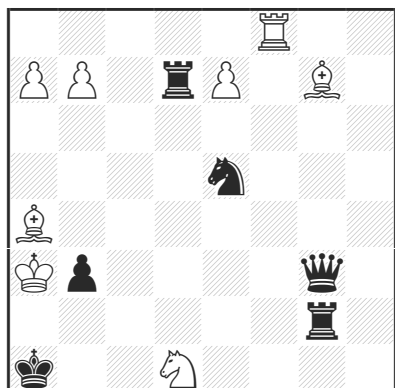
Spolu teda z 85 konštelácií bolo spracovaných 46, čo je tesne nad polovicu možných. Najvyššie percento spracovanosti dosahujú pochopiteľne paty s bielym kráľom v rohu, pretože sú technicky najmenej náročné a naopak najnižšie percento sa dalo očakávať a v skutočnosti aj je pri patoch s bielym kráľom mimo rohu a okraja, kde v patovej sieti treba pokryť resp. zablokovať až 8 polí okolo kráľa a to je technicky náročnejšie. Dobrou správou je, že takmer 40 konštelácií stále ešte čaká na svoje prvé spracovanie - ich podrobný súpis je však nad rámec tohto príspevku.

Podľa nášho názoru téma je to náročná, ale aj perspektívna. Pri systematickom hľadaní je tu možné objaviť aj také idey, v ktorých mnohé z uvedených technických problémov je možné prekonať. V ostatných rokoch sa tejto téme venujeme intenzívnejšie a na ukážku predkladáme štyri štúdie, ktoré naznačujú, že téma je životaschopná a dá sa ňou zaoberať nielen okrajovo. V spomínanej databáze nájdeme aj skladby s väzbou viacerých figúr. Avšak až na malé výnimky tam nie je možné štúdiu spracovať bez väčších nedostatkov. Napr. nám sa podarilo spracovať štúdiu s patom s väzbou troch figúr (2. cena Olimpiya dunyasi 2009), v ktorej jediným nedostatkom je, že v štúdií začína čierny, ale to sa už dnes nepokladá za také škodlivé, veď čierny je rovnocenným účastníkom hry.

Ak Vás téma zaujala a chceli by ste v tejto oblasti skúsiť tvoriť, odporúčame Vám tvorbu zamerať na pat s väzbou jednej, resp. dvoch figúr. Hlavne v tej druhej možnosti je téma ešte málo preskúmaná a zrejme sú tam ešte dobré možnosti na originálnu a kvalitnú tvorbu.

1.Jb2! Hrozilo 1...Va2+ alebo 1...b2+[1.Sxe5+? Dxe5 2.e8D Dc5+; 1.b8D? Va2+ 2.Kb4 Dg4+] Biely pokrýval obe hrozby, ale odviazal jazdca, ktorého čierny obetuje. **1...Jc4+!** [1...Vxb2? 2.Vf1+ Vb1

Michal Hlinka
I. cena Olimpiya dunyasi 2008

Biely remizuje (8+6)

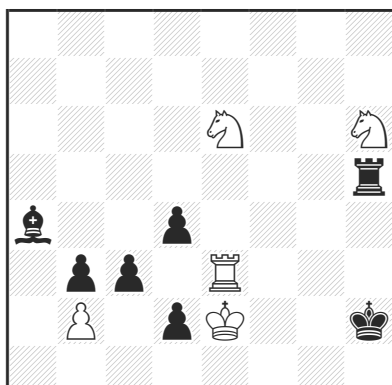
3.Vxb1+ Kxb1 4.b8D b2+ 5.Sb3 Dc3 6.a8D Dc5+ 7.Db4 Va7+ 8.Dxa7 Dxa7+ 9.Sa4 De3+=] **2.Jxc4+ b2+ 3.Sb3** [3.Kb4? De1+ 4.Sc3 Dxe7+] **3...Dxg7** Čierny obeťou jazdca odblokoval pešiaka a zdá sa, že dostatočne narušil úkryt bielemu kráľovi. Ale nasleduje **4.Vf1+!** [4.e8D? b1D; 4.a8D? Dxe7+ 5.Ka4 Vxb7-+] **4...b1D 5.Vxb1+ Kxb1 6.b8D Dxe7+** [6...Vxa7+ 7.Dxa7 Da1+ 8.Kb4 Dxa7 9.e8D=] **7.Jd6!!** Tento ťah si biely môže dovoliť, lebo má ešte pešiaka a7. **Vxa7+** [7...Vxd6! 8.Sa2+! Kc1 9.Db1+ Kd2 10.Db4+ Ke3 11.a8D Vd3+ 12.Sb3 Va2+! 13.Kxa2 Dxb4 14.De8+ Kf2 15.Df7+ Vf3 16.Da7+ Ve3 17.Df7+ Kg3 18.Dg6+ Kh2 19.Dh5+ Vh3 20.De5+=] Čierny zlikvidoval pešiaka, ale biely má už pripravený záver! **8.Sa4+ Kc1 9.Db2+! Vxb2** a pat s väzbou dvoch figúr. Všetky figúry

LK001

Michal Hlinka

5. č.u. Matouš JT-60 2008

LK002

Biely remizuje (5+7)

finálovej pozície sa dostali na svoje miesta v dostatočne zaujímavej hre. Až na bieleho kráľa, ktorý by sa na a3 mohol dostať, ale bola by to drahá investícia. Zviazané figúry v závere mali dostatočný pohyb, jazdec ťahal tri, strelec dva razy.

1.Jg4+ Kg1! Čierny kráľ ustupuje presne, ale aj tak sa nevyhne dosahu jazdcov, ktorí sa postupne s tempom dostanú na potrebné miesta. [1...Kg2 2.Jf4+ Kh1 3.Jf2+ Kh2 4.Jg4+=; 1...Kh1 2.Jf2+ Kg1 3.Jxd4 cxb2 (3...c2 4.Kxd2 Kxf2 5.Ve2+ Kg1 6.Ve1+ Kh2 7.Ve2+ Kh3 8.Jxb3) 4.Jf3+ Kg2 5.Jxd2 Vd5 6.Jb1 Sb5+ 7.Ke1 Sc4 8.Jd1] **2.Jxd4!** [2.Vg3+? Kh1 3.Vf3 Sb5+ 4.Kd1 Kg2-+] **2...cxb2** [2...Sb5+ 3.Kd1 cxb2 4.Vg3+ Kh1 5.Jf2+ Kh2

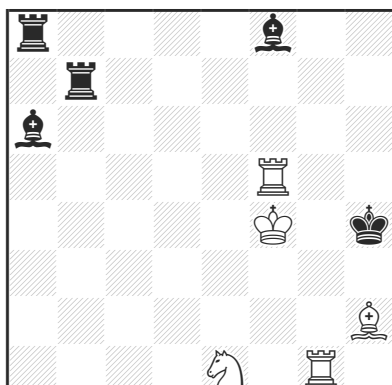
6.Vxb3 Sa4 7.Kc2=] **3.Jf3+ Kg2!** [3...Kh1 4.Jf2+ Kg2 5.Jxd2 Sb5+ 6.Ke1] **4.Jxd2 Sb5+!** [4...Vh1 5.Vd3 (5.Ve5 5...b1D 6.Je3+ Kh3 7.Jxb1 Vxb1 8.Vh5+ Kg3 9.Vg5+ Kh4 10.Vg4+ Kh5 11.Vxa4) 5...Sb5 6.Je3+ Kg3 (6...Kh2 7.Jef1+ Kg1 (7...Vxf1 8.Jxf1+ Kh1 9.Jd2=) 8.Jf3+ Kg2 9.Je1+=) 7.Jec4+ Kg4 8.Vxb3] **5.Kd1** [5.Ke1? Vh1+ 6.Jf1 Vxf1+ 7.Kd2 b1J#] **5...Vd5!** [5...Vh1+ 6.Ve1 Vh4 7.Jb1 Vxg4 8.Kd2= Kf2 9.Ve5 Sa4 10.Kc3; 5...Vc5 6.Jb1! Vc1+ 7.Kd2 Vc2+ 8.Kd1=] **6.Vxb3! Sa4** Veža uvoľnila pole e3 pre jazdca. **7.Je3+ Kf2!** Veľmi dôležitý moment v konštrukcii, čierny musí pokryť únikové polia bielemu kráľovi, inak po 7...Kg1 8.Jxd5! Sxb3+ 9.Ke2 Sxd5 10.Kd3=. **8.Jc2!** [8.Jxd5? Sxb3+ 9.Jxb3 b1D+--+] **8...Sxb3** pat s väzbou dvoch jazdcov. V tejto štúdií sa mi podarilo pohnúť všetkými kameňmi, ktoré vytvárajú záverečnú pozíciu. Skladba nemá nejaký výrazný nedostatok.

M. Hlinka & L. Kekely

I.-II. cena e.a.

Moderný šach 2009

LK003

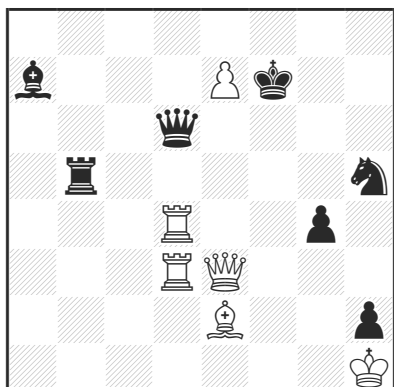
Biely remizuje (5+5)

Bieli jazdci sa dostali na svoje miesta sériou šiestich ťahov, dosiahnutie čoho je dosť vzácne. Z doterajších poznatkov na túto tému som zistil, že je pravdepodobne najviac možnosti na jej spracovanie tam, kde sú zviazanými práve dvaja jazdci.

V riešení je použitý preložený komentár rozhodcu turnaja E. Vlasáka (Česko): **1...Sh6+!** Na d6 by bol strelec zraniteľný – **1...Sd6+** 2.Ke4 Vb4+ 3.Kd5 Vb5+ 4.Kc6 a nepomáha ani **1...Vb4+** 2.Ke3 Ve8+ 3.Kd2 Vd4+ 4.Kc3 Vc4+ 5.Kb2 Vb4+ 6.Kc2 Vc8+7.Kd2 Sh6+ 8.Sf4 Sxf4+ 9.Vxf4+ Vxf4 10.Jg2+. **2.Kf3!** Jediné v rohu si kráľ oddýchne:**2.Ke5?** Vb5+ 3.Ke4 Sb7+ nebo **2.Ke4?** Vb4+ 3.Kf3 (3.Ke5 Vb5+ 4.Kf6 Vf8+) 3...Sb7+.**2...Vb3+** **3.Kg2 Vg8+** Zaujímavý je tiež variant **3...Sb7+** 4.Kf1 Va1 5.Vg6 Sd2 (5...Sa6+ 6.Vxa6 Vxa6 7.Vf2) 6.Se5 Vxe1+ 7.Kf2 s dostatočnou protihrou, napr. 7...Vf3+ 8.Vxf3 Vxe5 9.Vf7 Se3+

10.Kf1 Kh5 11.Vg3. **4.Kh1** Ale ne **4.Kf2?** Vb2+ 5.Kf3 Sb7+. **4...Sb7+ 5.Jg2+! Vxg2** Pomerne dost' času som strávil nad pozíciami po **5...Kg4**. Zdá sa, že biely sa drží vo variante 6.Vf7 Vg7 7.Vxb7! (7.Vxg7+? Sxg7 8.Vd1 Kh3 9.Kg1 Sxg2+) 7...Vgxb7 8.Je3+ Kf3 9.Jf5. **6.Vxg2 Vb1+** 6...Vb2 7.Sg3+ Kg4 8.Vff2 Vxf2 9.Sxf2+ EGTB. **7.Sg1 Se3 8.Vf4+!!** Pointa, nestačilo **8.Kh2?** Sxg1+ 9.Vxg1 (9.Kh1 Sf2+ 10.Kh2 Sg3+ 11.Vxg3 Vh1 mat) 9...Vb2+ 10.Vg2 Vxg2+ 11.Kh1 Vg5+. A teraz dva paty s väzbami **8...Sxf4 modelový pat** alebo **8...Kh3 9.Vf3+! Sxf3 pat**. Tematickú zvodnosť **5.Vg2?! Vb1 6.Sg1 Vxe1 7.Vf4+!** vyvráti čierny postupom **7...Kh5! 8.Vf5+ Vg5 9.Vfxg5+ Sxg5**, ale ne **7...Sxf4?** pat alebo **7...Kh3?** 8.Vf3+ Kh4 (8...Sxf3 pat) 9.Vh3+ Kxh3 pat. Michal Hlinka sa v poslednej dobe venuje patom s väzbami systematicky. Je to téma efektná, ale zároveň náročná a nevďačná. „Nepravdepodobná“ záverečná pozícia vyžaduje totiž obvykle silné prostriedky. Tu sa podaril malý zázrak; prakticky všetky kamene sú rozohrané s jedinou výmenou, ktorá má navyše charakter obeť. Kráľ príde na rohové pole zďaleka a vo finále nájdeme hneď

M. Hlinka & Ľ. Kekely
6. č. u.
Moderný šach 2009

Biely remizuje (6+7)

dva tematické paty s dvoma väzbami po analogickej obeť veže. Navyše je tu zakomponovaná zvodnosť s podobnými patmi, ktorým sa ale čierny vyhne. Za slabinu skladby považujem hru bieleho, ktorý je vo väčšine riešenia tak trochu vlečený udalosťami.

V riešení je použitý preložený komentár rozhodcu turnaja E. Vlasáka (Česko): Podobná téma ako v cene tých istých autorov, dokonca so zaujímavou hrou bieleho. Ale celá kompozícia už nie je tak príjemná a väzba na diagonále a7-g1 sa dá tušiť od samého začiatku. **1...Jg3+!** Žiadny veľký problém nepredstavuje **1...Vb1+** 2.Vd1 Vxd1+ 3.Sxd1 Jg3+ 4.Kxh2 Jf1+ 5.Kg1 Jxe3 6.Vxd6 Jxd1+ 7.Kf1 Je3+ 8.Ke2 Kxe7 9.Vg6. **2.Kxh2!** Po **2.Dxg3?** Vb1+ zostáva dáma nekrytá

a čierny vyhrá na materiál: 3.Sd1 (3.Kxh2 Dh6+ 4.Kg2 Dh1+) 3...Vd1+ 4.Vxd1 Dxg3. **2...Jf1+ 3.Kg1!** Ale ne 3.Kg2? Jxe3+ (šach!) 4.Vxe3 Dc6+ 5.Vde4 Vb8. **3...Dh2+!** 3...Jxe3 4.Vxd6 Jf5+ 5.Kg2 Jxd6 6.Vxd6. **4.Kxf1 Dh1+ 5.Kf2!** Ľahko prehrá **5.Dg1?** Vf5+ 6.Sf3 Vxf3+ 7.Vxf3+ Dxf3+ 8.Ke1 (8.Df2 Sxd4) 8...Dc3+ 9.Ke2 Dxd4. **5...Vf5+ 6.Sf3 Vxf3+ 7.Dxf3+ gxf3** Vzhľadom k väzbe veže to vyzerá na vzdanie. Ale záchrana predsa len existuje! **8.e8D+! Kxe8 9.Ve3+!** Prehodenie viazanej veže za inú umožní ďalšie šachovanie. **9...Kf8 10.Vd8+ Kf7 11.Vd7+ Kf6 12.Vd6+!** 12.Vxa7? Dg2+ 13.Ke1 f2+. **12...Kg5 13.Vd5+ Kh4** A to je finále, zdanlivo rozhodujúci čierny strelec náhle nemá žiadnu silu. **14.Vd4+! Sxd4 pat** alebo **14...Kh3 15.Vh4+! Kxh4 pat**. Alebo – samozrejme – večný šach.

Marianka pri Bratislave, júl 2010
Snežnica

Michal Hlinka, Košice a Ľuboš Kekely,

Michel Caillaud: PROCA RETRACTORS

Peter told me it would be nice to have some lecture about retros as Slovak composers are little familiar with them. So, I chose to say a few words about Proca-Retractors, that since some time appear frequently in retro columns.

Proca-Retractors are part of the family of "defensive" Retractors:

White and Black play "backwards" (i.e. retro-moves instead of moves). White is aiming at a goal, usually obtaining a position where he can play "forward" and mate in one. Black is defending against this goal.

The question of who chooses the captured unit in a retro-capturing move separates the defensive Retractors in 2 families.

1) the side of the captured unit decides on the captured unit (and also if it is a capture or not): this is the Hoeg-Retractor, rather difficult to handle, which explains the low number of publications; the Danish composer Niels Hoeg (1876-1951) gave his name to this family.

2) the capturing side decides on the captured unit (and also if it is a capture or not): this is the Proca-Retractor; the Roumanian composer Zeno Proca (1906-1936) gave his name to this family; he published the prototype example (1924) at a young age, and no other problem by him can be found in the Winchloe database.

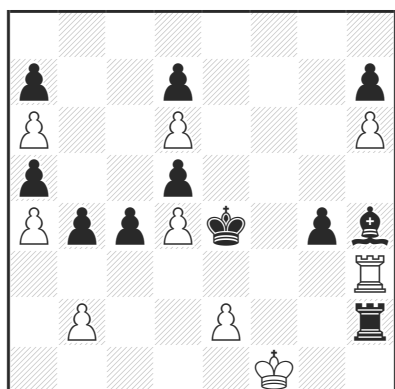
Due to the nature of the moves, Proca-Retractors are classified among retros, but their contents can sometimes be compared with that of other genres (like logical moremovers) better than with that of other retros...

I will show two "modern" examples.

A frequent trick is the use of triple repetition of the same position : this cannot happen inside the solution of a retro-problem (except from the diagram, that can be a drawn position) as the draw is supposed to apply automatically. In a study, the status quo is used to conclude the draw. In a Retractor, it is used to force the side, who otherwise would like to maintain the status quo, to weaken its position.

After key in **MC001** -1.V~xSh3, the capture balance shows that every missing piece was captured by a Pawn, except the white Pawn g captured on its column.

Roberto Osorio & Jorge J. Lois
Die Schwalbe 2006

-7(7b,6č) & #1 (9+11)
retraktor typ Proca

At each move except the last, White will place itself under check, thus forcing Black to undo the check (a common way to contrive black retro-play).

After 1...Vg2-h2+ (position appears for the 1st time) -2.Kf2-f1 Vg3-g2+ -3.Kf1-f2 Vg2-g3+ (position appears for the 2nd time) -4.Kf2-f1 Vg3-g2+ -5.Kf1-f2 and now 5...Vg2xPg3? is forced as otherwise the 3rd and illegal appearance of the position would occur?!

BUT -5...Vg2-g3+!! anyway : yes, the position appears for the 3rd time, but according to the rules, this is allowed if the en passant

and castling rights are not the same in the 3 positions! By playing 5...Vg2-g3+!!, Black implies that he has at this time en passant right and forces the retraction of -6.a2-a4 (not -6.d2-d4? making return at home of wLc1 impossible)!

Thus, White chooses his key very carefully : -1.Va3xSh3!! in order to avoid possibility -6.a2-a4 and the conclusion will be -5...Vg2xPg3 now forced -6.Kf2-f1 Vg1-g2+ -7.Vf3-a3 & 1.Vf4#. A witty problem!

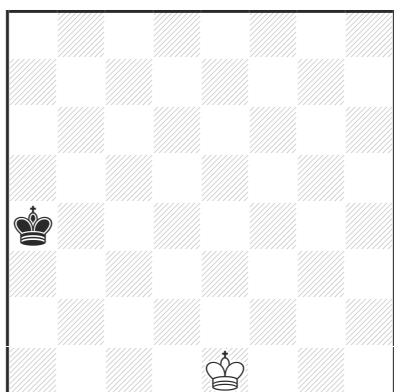
The great specialist and theorician of Procas is the German composer Wolfgang Dittmann. Not surprisingly, Procas occupy an important part in his book on Retrograde Analysis, "Der Blick Zurück" (2006). Since about 10 years, he focused his searches on combination of Proca with fairy conditions, mainly with Anticirce. Others composers followed him; among them, the Austrian composer Klaus Wenda (former President of PCCC) and Roumanian composers (Paul Raican, Vlaicu Crisan,...).

Majority of published Procas nowadays are featuring Anticirce. This combination allows some astonishing results.

In Anticirce, the capturing piece is reborn on its original square. So, in order to retro-capture, a piece must stand on its original square. The percentage of Anticirce Procas where the white King stands on e1 in initial position is understandably very high...

Wolfgang Dittmann
feenschach 2003

-10(10b,9č) & #1 (1+1)

retraktor typ Proca
Anticirce

e8 must be blocked, in order that the lone white King can mate

-1.Ke1×Pd2(Ke1)! d3-d2+ -2.Ke1×Vd1(Ke1) Vd2-d1+

1st phase : installing the Rook oscillating on d1-d2, mechanism that will allow white King to join again rebirth square e1 in the following play.

-3.Kf2×Jf1(Ke1) Vd1-d2+ -4.Ke1-f2 Vd2-d1+ -5.Kf3×Sg2(Ke1) Sh3-g2+ -6.Kf2-f3 Vd1-d2+ -7.Ke1-f2 Vd2-d1+

2nd phase : installing checking Bishop (limited by Knight f1) that will allow white King to play from e8 without black way to escape its fate.

and now everything is prepared for the conclusion :

-8.Kd7×Je8(Ke1) Sg2-h3+ -9.Kc6-d7 Sh3-g2+ -10.Kc5-c6 & 1.Kb4#

As a judge in the WCCI 2001-03, I was surprised that the composer didn't enter this problem that I would have marked very highly. Wolfgang Dittmann informed me that though the publication is labelled "2003", it was actually published after the deadline for composers to submit their entries to WCCI!

It won the Prize of the best Wenigsteiner (problem with a maximum of 4 pieces on the diagram) published in the year ... 2004!

MC002

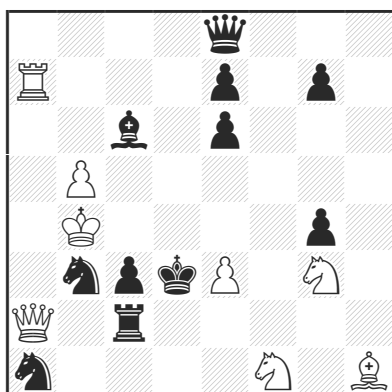
Štefan Sovík:
TROJARIANTOVÝ ÚTVAR
STRATEGICKEJ MNOHOŤAŽKY
S HOMOLOGICKOU HROZBOU

Ladislav Polaček

I. cena

Klub Eutin 125 JT 1999-2000

SS001

#4

(8+11)

1.Vc7! [2.Se4+ **A** Sxe4 3.Vxc3+ **B** Vxc3 4.De2# **C**]

1...Sf3 2.Vxc3+ **B** Vxc3 3.De2+ **C** Sxe2 4.Se4# **A**

1...Vg2 2.De2+ **C** Vxe2 3.Se4+ **A** Sxe4 4.Vxc3# **B**

1...Dg6 2.Vxc6 [3.Vxc3+ Vxc3 4.De2#]

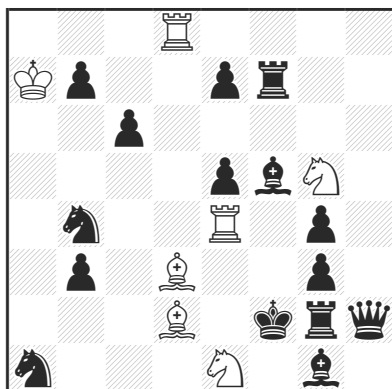
(1...Dc8 2.Sxc6)

Štefan Sovík

Cena

Martin-Žilina 2000-01

SS002

#4

(7+15)

1.Sc4! [2.Se3+ Kxe1 3.Sf2+ Kxf2 4.Vd2#]

1...Sd7 2.Ve2+ Kf1+ 3.Vf2+ Kxf2 4.Je4#

1...Jd5, Jd3 2.J(x)d3+ Kf1+ 3.Jf2+ Kxf2 4.Se1#

(1...Jac2, Jbc2 2.Jxc2 [3.Se1, Se3#] Jxc2 3.Se1+ Jxe1 4.Vd2#

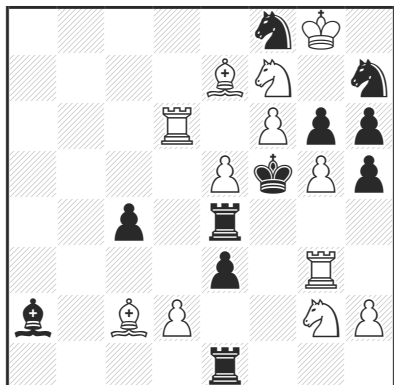
2...Jd3 3.Sxd3 [4.Se1, Se3#])

Valerij Šavyrin

1. miesto

8. WCCT 2006-08

SS003

#4

(12+11)

1.e6! [2.Vd5+ Kxe6 3.Jf4+ Vxf4 4.Vd6#]

1...c3 2.Jxh6+ Ke5 3.d4+ Vxd4 4.Jf7#

1...Vf1 2.Jh4+ Kf4 3.dxe3+ Vxe3 4.Jg2#

1...hxg5 2.Vf3+ Kg4 3.Je5+ Vxe5 4.Vg3#

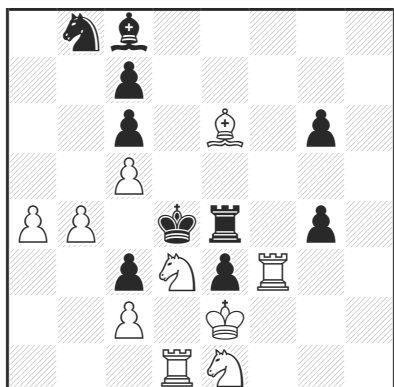
(1...Jxf6+ 2.Sxf6 [3.Jxh6#] hxg5 3.Sxg5 [4.Jh4#])

Hartmut Laue

V. cena

Schach-Aktiv 2000

SS004

#5

(10+10)

1.Vf8! [2.Jf4+ **A** Ke5 3.Jed3+ Kd4 4.Jf2+ **B'** Ke5 5.Jxg4#]

1...Vxe6 2.Jf2+ **B** Ke5 3.Jed3+ Kd4,Kd5 4.Jb2+ **C'** Ke5 5.Jc4#

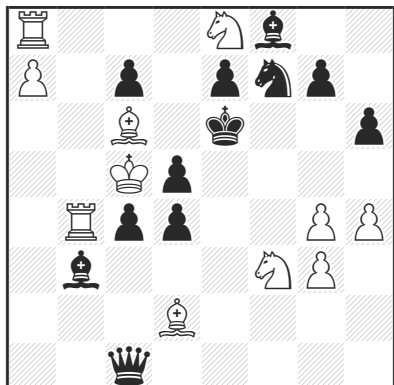
1...Sxe6 2.Jb2+ **C** Ke5 3.Jed3+ Kd4,Kd5 4.Jf4+ **A'** Ke5 5.Jxg6#

Michajlo Maranduk

I. cena

Olympijský turnaj 2009

SS005

#5

(11+12)

1.h5! [2.Jxc7+ **A** Kf6 3.Je8+ Ke6 4.Sxd5+ **B** Kd7 5.Vb7#]

1...Da3 2.Sxd5+ **B** Kd7 3.Sc6+ Ke6 4.Jxd4+ **C** Ke5 5.Sf4#

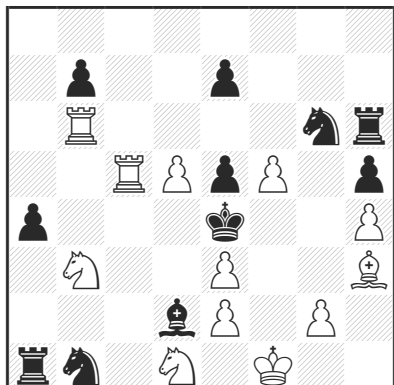
1...c3 2.Jxd4+ **C** Ke5 3.Jf3+ Ke6 4.Jxc7+ **A** Kf6 5.Vf4#

Michajlo Maranduk

I. cena

Problemist Ukrajiny 2009

SS006

#5

(12+11)

1.g3! [2.Sg2+ **A** Kxf5 3.Sh3+ Ke4 4.Vc4+ **B** Kxd5 5.Se6#]

1...Jg~ 2.Vc4+ **B** Kxd5 3.Vc5+ Ke4 4.Jf2+ **C** Kxe3 5.Vxe5#

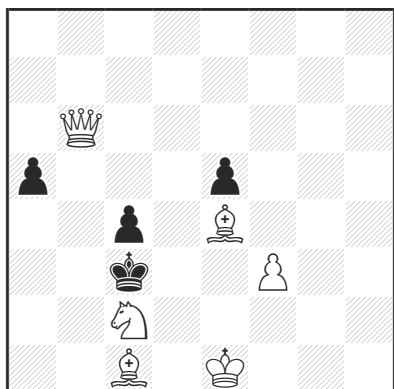
1...Sc3 2.Jf2+ **C** Kxe3 3.Jd1+ Ke4 4.Sg2+ **A** Kxf5 5.Je3#

Bedrich Formánek: ARNOLD PONGRÁCZ HOVORÍ VTIP

Arnold Pongrácz
1695 Schachzeitung 12.1863

BF001

s#6   žart   (6+4)

V tejto miniprednáške by som chcel pripomenúť, že pred 13 dňami uplynulo 200 rokov od narodenia prvého slovenského šachového skladateľa Arnolda Pongrácza (18.7.1810 Nededza – 7.7.1890 Trnava). Zaujímavé je, že tento na svoju dobu vynikajúci skladateľ samomatov je autorom pravdepodobne prvej žartovnej skladby v histórii:

1.Se3 a4 2.0-0-0?! a3 3.Ja1 a2 4.Sd4+ e:d4 5.Sc2 d3 6.Sd1 d2#. Žart s rošádou odôvodnil autor tým, že išlo o záver partie, na začiatku ktorej dal biely čiernemu vežu a1 "fór", pritom však nestratil právo na rošádu. 0-0-0 teda znamená, že Ke1 sa premiestni na c1 a neexistujúca Va1 na d1.

Dlhé roky som sa domnieval, že poradie prvých troch ťahov sa dá prehodiť. Ale nedávno som chvalabohu pochopil, že aj v tejto otázke prejavil Arnold výborný zmysel pre humor. Viem si živo predstaviť, ako sa asi smial, keď vysvetľoval, že nemožno zahrať 1.Ja1?!, lebo jazdcovi prekáža tá neexistujúca veža. A ako by potom biely zahral 3.0-0-0??

Túto skladbu som už párkrát predviedol na verejnosti aj v tlači s prosbou o hľadanie žartovnej skladby uverejnenej pred ňou. Dúfam, že aj tentoraz sa táto referendová otázka stretne s neúspechom...

Ivan Skoba: POUŽITÍ ŠACHOVNICE S PRÁZDNÝMI POLI V DLOUHÝCH SÉRIOVÝCH ÚLOHÁCH

Během internetové soutěže¹ - Cornel Pacurar 45 JT SeriesMovers Online Tournament C 5. 4. 2010 byla soutěžícím skladatelům předložena následující pravidla:

1. The tournament is open for compositions with any series stipulation supported by Popeye v4.55, having a unique solution in "n-1" moves and no solution in "n" moves, where "n" is greater than or equal to 45.
2. There are two sections: Section 1 for compositions with normal force and Section 2 for compositions with promoted force.
3. While not mandatory, in each section either **one fairy condition or one type of fairy piece is allowed**, but not both (fairy condition and fairy piece). The following fairy conditions are excluded: Grid Chess (all forms: regular and irregular grids, ContactGridChess etc), Edgemover (both Black and White), KoeKo and NewKoeKo, Minimummer and Maximummer (both Black and White) and Forced Squares (both Black and White). The following fairy pieces are excluded: Dummy and Edgehog.

Zvláštnost soutěže tedy spočívala v tom, že bylo nutno nejen vytvořit co možná nejdelší sériovou úlohu, ale především najít specifickou výzvu či typ exokamene pro dosažení její maximální délky. Prvé dny průběžně moderované na stránkách turnaje byly především stadiem hledání. Protože ale ve výsledku soutěže se nakonec objevily pouze nejdelší příspěvky účastníků, mnoho schémat zůstalo dosud před očima šachové obce skryto. Chtěl bych se s vámi podělit o několik dojmů ze soutěže a především představit pár námětů, které jsou spojeny s použitím speciální šachovnice.

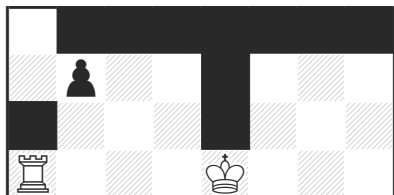
¹ průběh celé soutěže je zdokumentován na stránkách <http://tt2.chessproblems.ca/index.htm>

SPECIÁLNÍ ŠACHOVNICE

Pro vyjádření specifické myšlenky skladatel neváhá přistoupit k použití jakýchkoliv nezvyklých forem, ať už jsou to zvláštní výzvy, kameny či šachovnice. Použití speciálních šachovnic bývá obvykle tím posledním konstrukčním ústupkem, pokud ovšem sama zvláštní šachovnice nebývá jádrem skladby. V následující úloze umožňuje použití speciální šachovnice zrealizovat pomocnou sériovou rošádu jak velkou ve zdánlivé hře, tak malou v řešení:

Hans Gruber &
Hans Peter Rehm &
Arno Tüngler
pochvalná zmínka
88 0-0 1979

IS001

text maximálník (2+1)
PWC

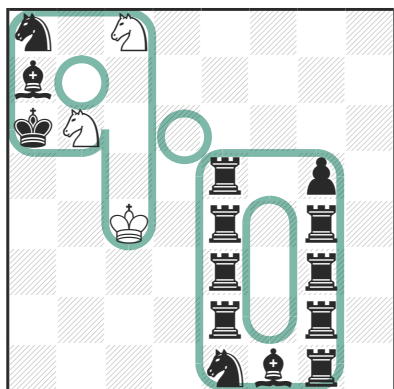
Pomocná sériová rošáda ve 24* tazích na speciální šachovnici (prázdná pole jsou vyznačena černě)

1.b2 2.b:a1 ♘ [+ ♖b2] 3.♘b3 4.♘d2 5.♘b1 6.♘c3 7.♘d1
8.♘:b2 [+ ♖d1] 9.♘a4 10.♘c3 11.♘b1 12.♘d2 13.♘f1
14.♘g3 15.♘h1 16.♘f2 17.♘:d1 [+ ♖f2] 18.♘c3 19.♘b1
20.♘d2 21.♘f1 22.♘g3 23.♘h1 24.♘:f2 [+ ♖h1] 0-0

V úvodní etapě hledání bylo jednou ze zvažovaných (ale nakonec v soutěži nepoužitých) možností využití prázdných polí (hole squares) na šachovnici. Následující pozice zaznamenaná v pracovním deníku může být proto originálem s věnováním nestoru československých skladatelů, kterému bude v září 91. let!

Ivan Skoba
věnováno J. Křivohlávkovi

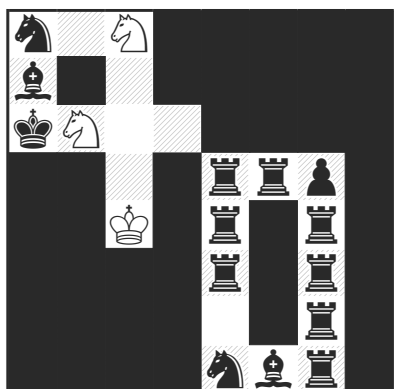
IS002

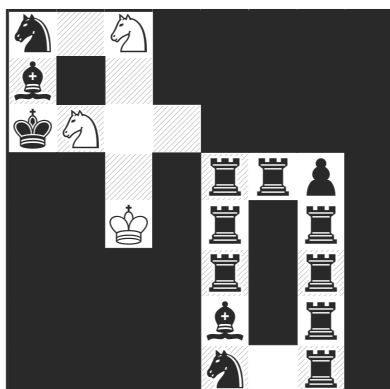
ser-h#103 (3+14)

Šachovnice je redukována pouze na pole, která vytvářejí symbolickou „90“. Černý potřebuje vytvořit matovou pozici za pomoci dámy vzniklé proměnou v obrazci „0“. Tu přemístí na e5, další postup je již zřejmý, odehraje se v obrazci „9“: 1. ♔b8 2. ♘c7 3. ♔:c8 4. ♔a8 5. ♙b8 6. ♔a7 7. ♘a6 ♘c8#. Na následujících diagramech je vidět mechanismus, kterým se černý pěšec v obrazci „0“ posune o jednu řadu níž. Trvá 15 tahů:

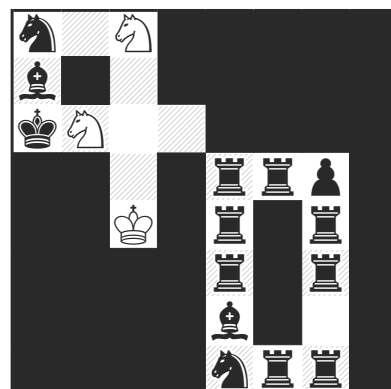
Řešení: 1. ♖f5 2. ♜e4-e5 3. ♜e3-e4 4. ♜e2-e3 5. ♙e2 6. ♜f1 7. ♜g2-g1 8. ♘g2 9. ♜e1 10. ♙f1
11. ♜e1-e2 12. ♘e1 13. ♜g3-g2 14. ♜g4-g3 15. g4 16. ♜g5 17. ♜e5-f5 18. ♜e4-e5 19. ♜e3-e4
20. ♜e2-e3 21. ♙e2 22. ♜f1 23. ♜g2-g1 24. ♘g2 25. ♜e1 26. ♙f1 27. ♜e1-e2 28. ♘e1 29. ♜g3-g2
30. g3 31. ♜g4 32. ♜f5-g5 33. ♜e5-f5 34. ♜e4-e5 35. ♜e3-e4 36. ♜e2-e3 37. ♙e2 38. ♜f1
39. ♜g2-g1 40. ♘g2 41. ♜e1 42. ♙f1 43. ♜e1-e2 44. ♘e1 45. g2 46. ♜g3 47. ♜g5-g4 48. ♜f5-g5
49. ♜e5-f5 50. ♜e4-e5 51. ♜e3-e4 52. ♜e2-e3 53. ♙e2 54. ♜f1 55. g1 ♚ 56. ♚g2 57. ♜g1 58. ♚f1
59. ♘g2 60. ♚e1 61. ♙f1 62. ♚e2 63. ♘e1 64. ♜g3-g2 65. ♜g4-g3 66. ♜g5-g4 67. ♜f5-g5
68. ♜e5-f5 69. ♜e4-e5 70. ♜e3-e4 71. ♚e3 72. ♙e2 73. ♜f1 74. ♜g2-g1 75. ♘g2 76. ♜e1 77. ♙f1
78. ♜e2 79. ♘e1 80. ♜g3-g2 81. ♜g4-g3 82. ♜g5-g4 83. ♜f5-g5 84. ♜e5-f5 85. ♜e4-e5 86. ♚e4
87. ♜e3 88. ♙e2 89. ♜f1 90. ♜g2-g1 91. ♜g3-g2 92. ♜g4-g3 93. ♜g5-g4 94. ♜f5-g5 95. ♜e5-f5
96. ♚e5 97. ♚b8 98. ♘c7 99. ♚:c8 100. ♚a8 101. ♙b8 102. ♚a7 103. ♘a6 ♙c8#

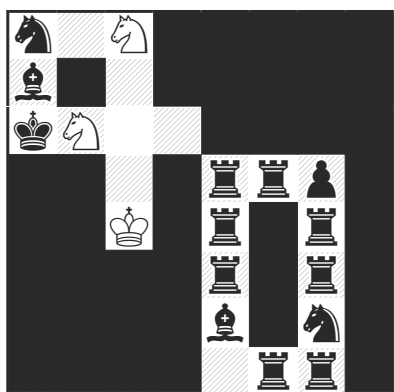
po 4. ♜e2-e3

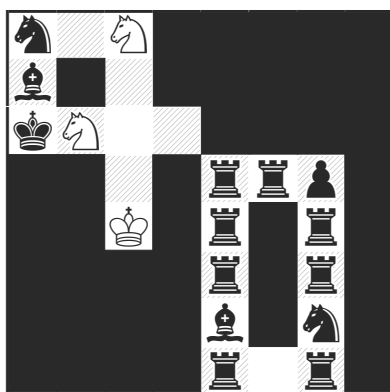
po 5. ♙f1-e2

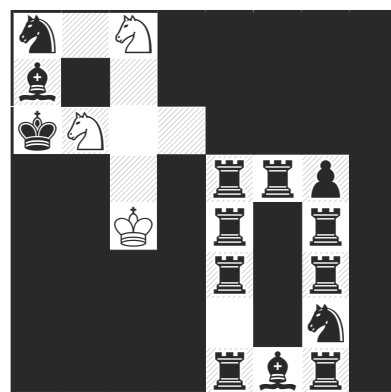
po 7. ♜g2-g1

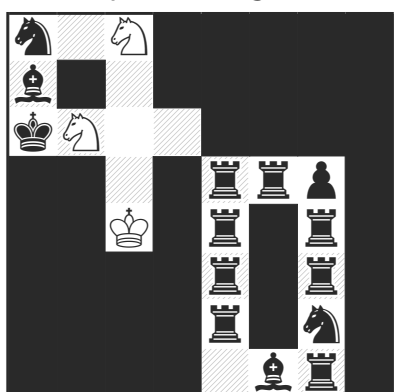
po 8. ♘e1-g2

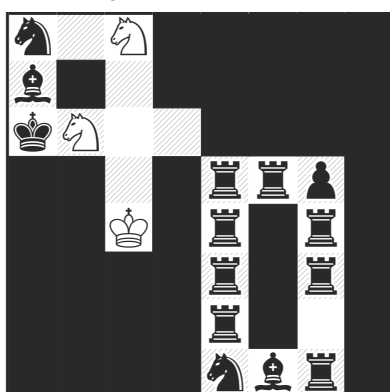
po 9. ♜f1-e1

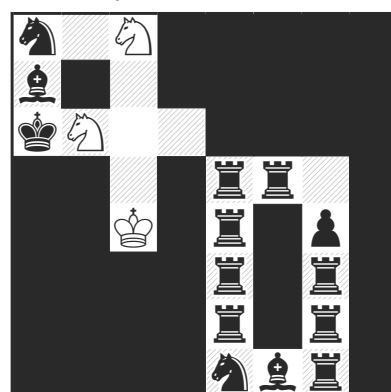
po 10. ♙e2-f1

po 11. ♜e1-e2

po 12. ♘g2-e1

po 15. g5-g4

Pozice má nepublikovatelný, ale za zmínku stojící dvojník ($\text{♞a8} = \text{♚a8}$) s řešením v 81. tahu, když se opakují stejné tahy až po proměnu v jezdce:

55.g1♞ 56.♞g2 57.♚e1 58.♙f1 59.♚e1-e2 60.♞g2-e1 61.♚g3-g2 62.♚g4-g3 63.♚g5-g4
64.♚f5-g5 65.♚e5-f5 66.♚e4-e5 67.♚e3-e4 68.♚e2-e3 69.♞e2 70.♚g1 71.♚g3-g2 72.♞g3
73.♚e2 74.♚e4-e3 75.♞e4 76.♞c5 77.♚a8:c8 78.♚a8 79.♙b8 80.♚a7 81.♞a6 ♞c8#

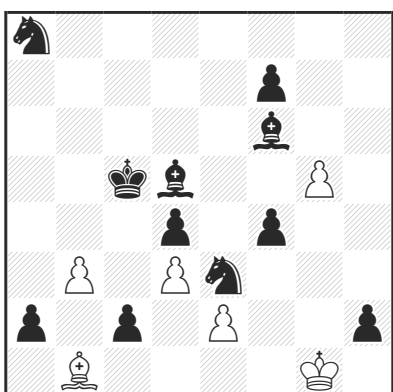
ÚLOHY S VÝZVOU $\text{ser-a} \Rightarrow \text{b}$ A PODMÍNKOU PWC

V samotné soutěži jsme se nakonec propracovali k typu úlohy, který s největší pravděpodobností umožňuje za daných podmínek maximalizovat jeho délku. Podobně jako všechny další úlohy ve výsledku jsme použili podmínku PWC^2 a výzvu $\text{ser-a} \Rightarrow \text{b}$, což znamená, že bílý vykoná takovou sérii tahů z počáteční pozice (a), aby za podmínky PWC dospěl k cílové pozici (b).

Soutěžní úloha³ (diagramy **IS003** a **IS004**, její řešení záměrně neuvádím, protože není v tomto okamžiku důležité) však přinesla obrovské problémy s testováním korektnosti schématu. Program Popeye nebyl schopen úlohu vyřešit v reálném čase, protože brzy vypotřeboval veškerou vyhrazenou paměť a poté začal odkládat průběžné mezivýsledky na disk. Tím se výpočet výrazně zpomalil a neskončil ani po mnoha hodinách, což je v on-line soutěži dosti nepříjemné.

Ivan Skoba & Ján Golha
4. místo Cornel Pacurar JT-45

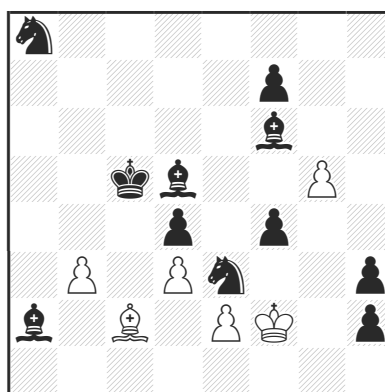
IS003

$\text{ser-a} \Rightarrow \text{b}$ 706 PWC (6+11)

Ivan Skoba & Ján Golha
cílová pozice

IS004

$\text{ser-a} \Rightarrow \text{b}$ 706 PWC (6+11)

² **Platzwechselcirce** (výměnné circe) Circe, kde si braný a beroucí kámen navzájem vymění místa, pěšec může stát na své první řadě, z níž se však může dostat jen jiným přemístěním (nikoli vlastním tahem). V případě přesunu na svou poslední řadu se proměňuje podle volby strany, která brala.

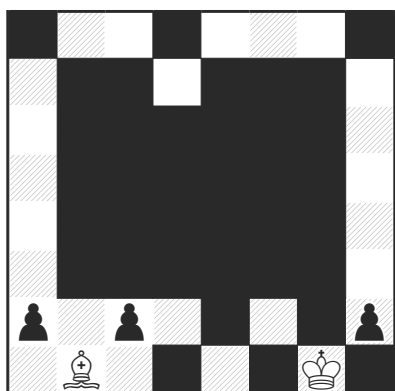
³ podle podmínek soutěže má mít úloha shodné a stejně dlouhé řešení i při výzvě **$\text{ser-a} \Rightarrow \text{b}$ 707**

V tomto okamžiku pomohlo využití speciální šachovnice s prázdnými poli. Pozici jsme zjednodušili na nezbytně nutný materiál tím, že jsme odstranili materiál vymezující řešení (včetně černého krále) a nahradili ho prázdnými poli (diagramy **IS005** a **IS006**).

Program se již nemusel v průběhu řešení zabývat nevýznamnými odbočkami a pozici vyřešil zhruba za 20 minut. Tato pozice nemohla být samozřejmě zaslána do soutěže, ale pomohla k ujištění, že diagramy **IS003** a **IS004** představují korektní úlohu.

schéma (viz diagram IS003)
počáteční pozice

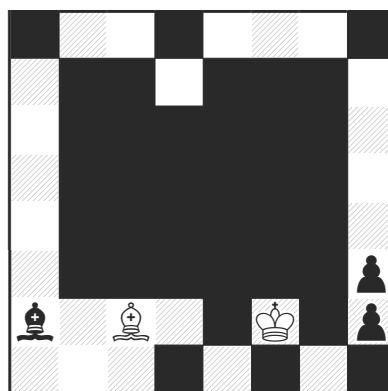
IS005

ser-a=>b 706 PWC (2+3)

schéma (viz diagram IS004)
cílová pozice

IS006

ser-a=>b 706 PWC (2+3)

POZNÁMKA:

Všechny zde zmiňované úlohy byly testovány programem Popeye. Některé z nich překračují obvyklé meze použitelnosti programu. Po dlouhou dobu byly totiž uváděny následující hodnoty pro maximální hloubku výpočtu (viz py-engl.txt):

UNIX etc: **999 half-moves**.

Windows: **699 half-moves**.

Pro Popeye od verze 4.47 je nyní limit pro sériovotahové úlohy dokonce 2 697 tahů, ale není to nikde zdokumentováno (viz Popeye's maximum depth of calculation = 2697 moves?):

Popeye Windows-32Bit maximum depth of calculation:

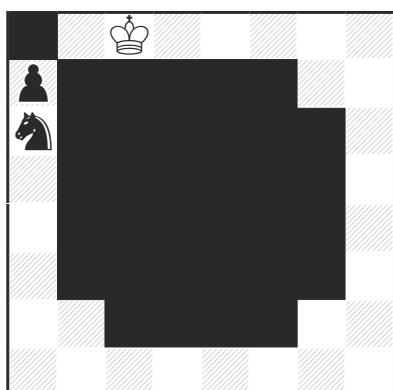
3.37 – 699	4.52 (CVS) – unrestricted
4.41 – 699	4.53 – unrestricted
4.43 – 2 699	4.54 (CVS) – unrestricted
4.47 – 2 699	4.55 – 2697
4.51 – 2 697	4.56 (CVS 12.02.2010) – 1 348

HOLE BOARD PUZZLES

Během soutěže jsme si dodatečně uvědomili, že použití prázdných polí (hole squares) může být cestou k hledání vhodných schémat při snížení časové náročnosti na testování korektnosti. V těchto schématech můžeme později odstraňovat prázdná pole a nahrazovat je kameny, které by jejich funkci zastoupily (např. napadením dříve prázdných polí). Ne vždy se to však může podařit použitím běžných kamenů. Pak je na autorovi rozhodnout, která verze je pro vyjádření námětu nejvýstižnější. Zda použití zvláštní výzvy, exokamenů či speciální šachovnice (např. s prázdnými poli). Následující trojice úloh (**IS007–IS012**) řeší toto dilema způsobem, který je nejušpornější vzhledem k použitému materiálu. Pravda, řešení se vzdaluje od zažité praxe použití minima neortodoxních prostředků, ale pozice s použitím prázdných polí a bez černého krále jsou natolik jednoduché, navíc zadání se dá zredukovat na slovní popis srozumitelný i nešachistům, že by je bylo možné předložit jako hlavolamy na šachovnici s prázdnými poli (hole board puzzles).

Ján Golha
Hole board puzzle No. 1

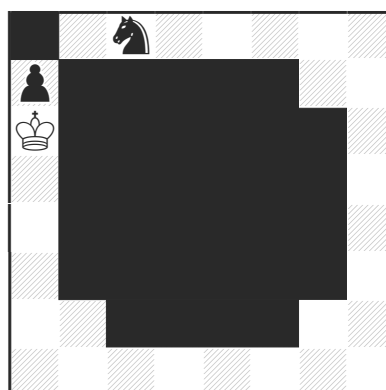
IS007

ser-a=>b 505 PWC (1+2)

Ján Golha
cílová pozice

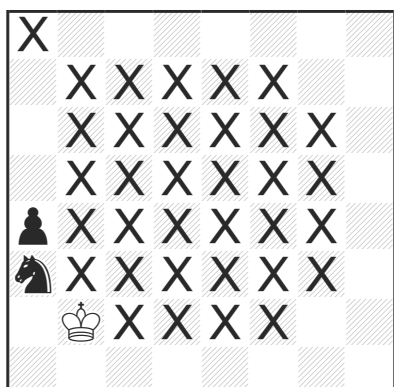
IS008

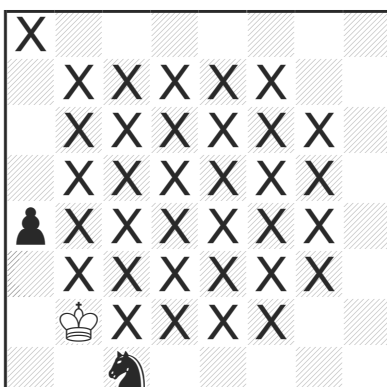
ser-a=>b 505 PWC (1+2)

1.♔d8 18.♔:a6 [+♞a5] 19.♔:a7 [+♟a6] 38.♔:a5 [+♞a4] 39.♔:a6 [+♟a5] 59.♔:a4 [+♞a3]
60.♔:a5 [+♟a4] 79.♔:a3 [+♞b2] 83.♔:b2 [+♞c1] 84.♔a3 85.♔:a4 [+♟a3] 103.♔:c1 [+♞d1]
104.♔b1 105.♔a2 106.♔:a3 [+♟a2] 124.♔:d1 [+♞e1] 145.♔:e1 [+♞f1] 165.♔:f1 [+♞g2]
166.♔g1 167.♔h2 168.♔h3 169.♔:g2 [+♞h3] 189.♔:h3 [+♞h4] 210.♔:h4 [+♞h5] 231.♔:h5
[+♞h6] 251.♔:h6 [+♞g7] 252.♔h7 253.♔h8 254.♔:g7 [+♞h8] 265.♔:a2 [+♟a3] 286.♔:a3
[+♟a4] 306.♔:a4 [+♟a5] 326.♔:a5 [+♟a6] 346.♔:a6 [+♟a7] 366.♔:a7 [+♟b8] 386.♔:b8
[+♟c8] 406.♔:c8 [+♟d8] 424.♔:h8 [+♞g7] 425.♔g8 426.♔f8 427.♔:g7 [+♞f8] 447.♔:f8
[+♞e8] 466.♔:c8 [+♟b8] 486.♔:b8 [+♟a7] 487.♔c8 488.♔:d8 [+♞c8] 505.♔a6 a=>b.

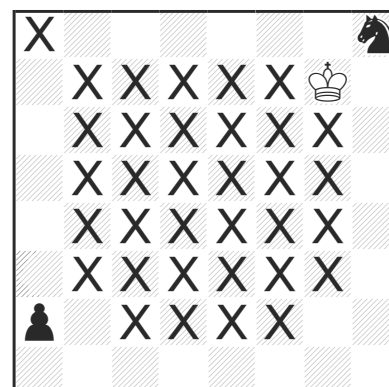
Šestice pomocných diagramů ukazuje klíčové momenty řešení (X je prázdné pole):

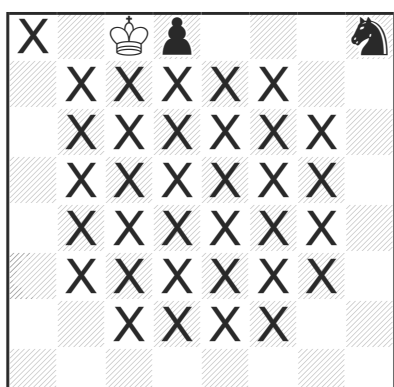
po 78. ♔c1-b2

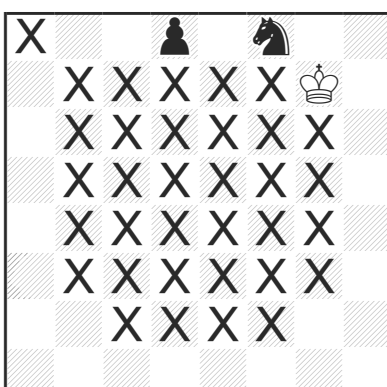
po 83. ♔c1:b2 [♞c1]

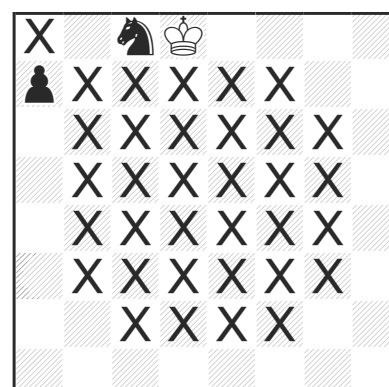
po 254. ♔h8:g7 [+ ♞h8]

po 406. ♔d8:c8 [+ ♞d8]

po 427. ♔f8:g7 [+ ♞f8]

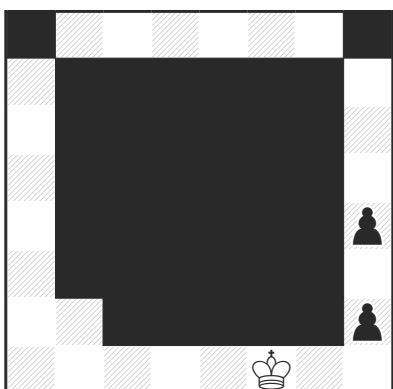
po 488. ♔c8:d8 [+ ♞c8]

Jezdce je třeba nejprve přemístit proti směru hodinových ručiček na h8, přičemž pěšec zůstává ukotven na a2. Poté se pěšec braním přemísťuje ve směru hodinových ručiček až na d8 (jezdec zůstává ukotven na h8) a následně jezdce přemístíme na f8. Černé kameny jsou po 488. tahu přehozeny a stojí již v patřičné vzdálenosti, mohou se proto konečně přesunout do cílové pozice.

Mechanismus druhého hlavolamu je srozumitelnější, ale mnohem delší. Za řešením následuje opět skupina pracovních diagramů představující nejdůležitější momenty řešení. Klíčovým místem je trojúhelník a2-b2-a3, protože pouze zde může dojít ke sblížení černých pěšců. Pak následuje cesta spojeného páru zpět ve směru hodinových ručiček

Ivan Skoba & Ján Golha
Hole board puzzle No. 2

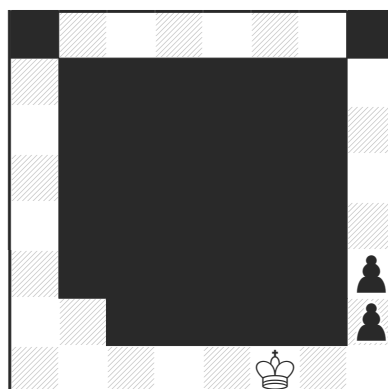
IS009

ser-a=>b 702 PWC (1+2)

Ivan Skoba & Ján Golha
cílová pozice

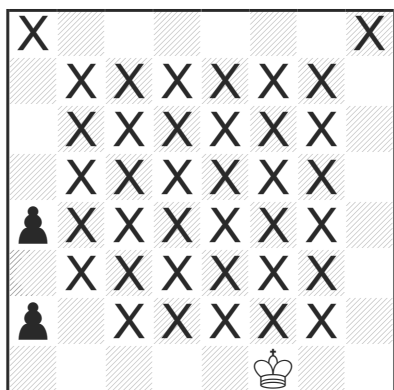
IS010

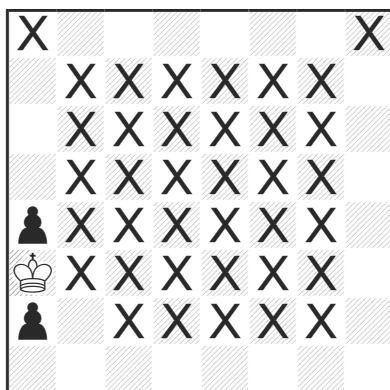
ser-a=>b 702 PWC (1+2)

1. ♔e1 19. ♔:h4 [+ ♚h5] 20. ♔h3 21. ♔:h2 [+ ♚h3] 41. ♔:h5 [+ ♚h6] 42. ♔h4 43. ♔:h3 [+ ♚h4] 63. ♔:h6 [+ ♚h7] 64. ♔h5 65. ♔:h4 [+ ♚h5] 85. ♔:h7 [+ ♚g8] 86. ♔h6 87. ♔:h5 [+ ♚h6] 107. ♔:g8 [+ ♚f8] 108. ♔h7 109. ♔:h6 [+ ♚h7] 129. ♔:f8 [+ ♚e8] 130. ♔g8 131. ♔:h7 [+ ♚g8] 151. ♔:e8 [+ ♚d8] 152. ♔f8 153. ♔:g8 [+ ♚f8] 173. ♔:d8 [+ ♚c8] 174. ♔e8 175. ♔:f8 [+ ♚e8] 195. ♔:c8 [+ ♚b8] 196. ♔d8 197. ♔:e8 [+ ♚d8] 217. ♔:b8 [+ ♚a7] 218. ♔c8 219. ♔:d8 [+ ♚c8] 239. ♔:a7 [+ ♚a6] 240. ♔b8 241. ♔:c8 [+ ♚b8] 261. ♔:a6 [+ ♚a5] 262. ♔a7 263. ♔:b8 [+ ♚a7] 283. ♔:a5 [+ ♚a4] 284. ♔a6 285. ♔:a7 [+ ♚a6] 305. ♔:a4 [+ ♚a3] 306. ♔a5 307. ♔:a6 [+ ♚a5] 328. ♔:a3 [+ ♚a2] 329. ♔a4 330. ♔:a5 [+ ♚a4] 352. ♔:a2 [+ ♚a3] 374. ♔:a4 [+ ♚a5] 375. ♔:a3 [+ ♚a4] 396. ♔:a5 [+ ♚a6] 397. ♔:a4 [+ ♚a5] 418. ♔:a6 [+ ♚a7] 419. ♔:a5 [+ ♚a6] 440. ♔:a7 [+ ♚b8] 441. ♔:a6 [+ ♚a7] 462. ♔:b8 [+ ♚c8] 463. ♔:a7 [+ ♚b8] 484. ♔:c8 [+ ♚d8] 485. ♔:b8 [+ ♚c8] 506. ♔:d8 [+ ♚e8] 507. ♔:c8 [+ ♚d8] 528. ♔:e8 [+ ♚f8] 529. ♔:d8 [+ ♚e8] 550. ♔:f8 [+ ♚g8] 551. ♔:e8 [+ ♚f8] 572. ♔:g8 [+ ♚h7] 573. ♔:f8 [+ ♚g8] 594. ♔:h7 [+ ♚h6] 595. ♔:g8 [+ ♚h7] 616. ♔:h6 [+ ♚h5] 617. ♔:h7 [+ ♚h6] 638. ♔:h5 [+ ♚h4] 639. ♔:h6 [+ ♚h5] 660. ♔:h4 [+ ♚h3] 661. ♔:h5 [+ ♚h4] 682. ♔:h3 [+ ♚h2] 683. ♔:h4 [+ ♚h3] 702. ♔f1 a=>b

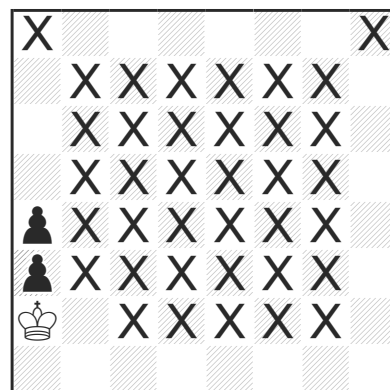
Skupina diagramů představuje podstatné okamžiky řešení:

po 346. ♔g1-f1

po 351. ♔b2-a3

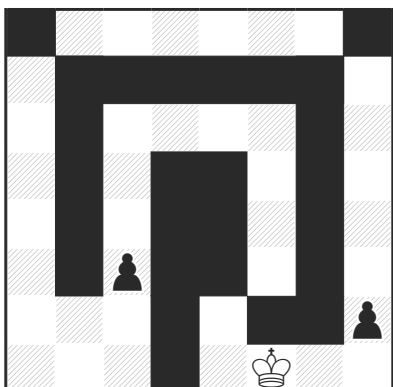

po 352. ♔a3:a2 [+ ♚a3]

Třetí hlavolam používá mechanismus předchozí práce, ale zařazením dalších prázdných polí se výrazně prodlouží cesta krále a délka řešení proto může překročit magickou tisícovku. Postup krále zprvu ve směru hodinových ručiček (což je možná dost odvážné tvrzení) je charakterizován nejprve ukotvením pěšce na c6, který pokračuje v přemísťování až po ukotvení druhého pěšce na a2. Kritická pozice nastává po tahu 542. ♔c3:c4 [+ ♚c3], pak již může dojít ke sblížení obou pěšců manévrem v trojúhelníku a2-b2-a3.

Ivan Skoba & Ján Golha
Hole board puzzle No. 3

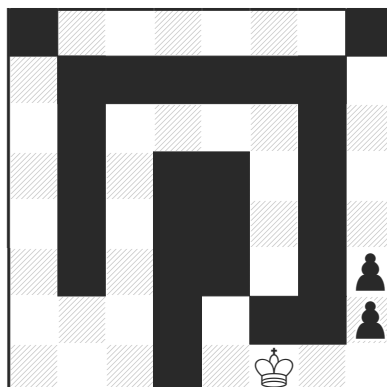
IS011

ser-a=>b 1026 PWC (1+2)

Ivan Skoba & Ján Golha
cílová pozice

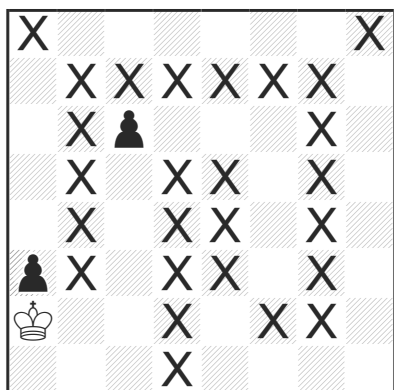
IS012

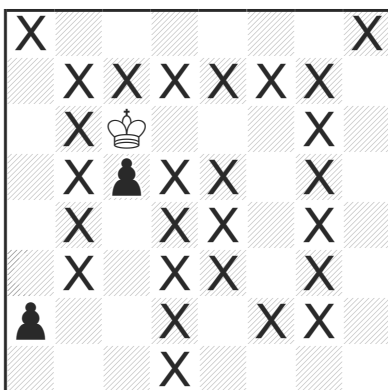
ser-a=>b 1026 PWC (1+2)

1. ♖e2 9. ♖:c3 [+ ♜c4] 27. ♖:h2 [+ ♜h3] 37. ♖:c4 [+ ♜c5] 55. ♖:h3 [+ ♜h4] 66. ♖:c5 [+ ♜c6]
84. ♖:h4 [+ ♜h5] 112. ♖:h5 [+ ♜h6] 140. ♖:h6 [+ ♜h7] 168. ♖:h7 [+ ♜g8] 196. ♖:g8 [+ ♜f8]
224. ♖:f8 [+ ♜e8] 252. ♖:e8 [+ ♜d8] 280. ♖:d8 [+ ♜c8] 308. ♖:c8 [+ ♜b8] 336. ♖:b8 [+ ♜a7]
364. ♖:a7 [+ ♜a6] 392. ♖:a6 [+ ♜a5] 420. ♖:a5 [+ ♜a4] 448. ♖:a4 [+ ♜a3] 478. ♖:a3 [+ ♜a2]
479. ♖b2 480. ♖c3 481. ♖c4 482. ♖c5 483. ♖:c6 [+ ♜c5] 512. ♖:c5 [+ ♜c4] 538. ♖:a2 [+ ♜a3]
539. ♖b1 540. ♖c2 541. ♖c3 542. ♖:c4 [+ ♜c3] 568. ♖:a3 [+ ♜a4] 569. ♖a2 570. ♖b1 571. ♖c2
572. ♖:c3 [+ ♜c2] 573. ♖b2 574. ♖:c2 [+ ♜b2] 575. ♖b1 576. ♖a2 577. ♖:b2 [+ ♜a2] 578. ♖a3
579. ♖:a2 [+ ♜a3] 608. ♖:a4 [+ ♜a5] 609. ♖:a3 [+ ♜a4] 636. ♖:a5 [+ ♜a6] 637. ♖:a4 [+ ♜a5]
664. ♖:a6 [+ ♜a7] 665. ♖:a5 [+ ♜a6] 692. ♖:a7 [+ ♜b8] 693. ♖:a6 [+ ♜a7] 720. ♖:b8 [+ ♜c8]
721. ♖:a7 [+ ♜b8] 748. ♖:c8 [+ ♜d8] 749. ♖:b8 [+ ♜c8] 776. ♖:d8 [+ ♜e8] 777. ♖:c8 [+ ♜d8]
804. ♖:e8 [+ ♜f8] 805. ♖:d8 [+ ♜e8] 832. ♖:f8 [+ ♜g8] 833. ♖:e8 [+ ♜f8] 860. ♖:g8 [+ ♜h7]
861. ♖:f8 [+ ♜g8] 888. ♖:h7 [+ ♜h6] 889. ♖:g8 [+ ♜h7] 916. ♖:h6 [+ ♜h5] 917. ♖:h7 [+ ♜h6]
944. ♖:h5 [+ ♜h4] 945. ♖:h6 [+ ♜h5] 972. ♖:h4 [+ ♜h3] 973. ♖:h5 [+ ♜h4] 1000. ♖:h3 [+ ♜h2]
1001. ♖:h4 [+ ♜h3] 1026. ♖f1 a=>b

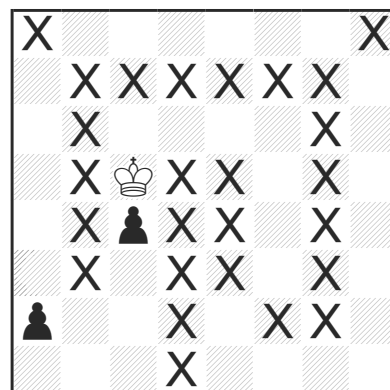
A na záver opäť doprovdná skupina diagramů dokreslující důležité okamžiky řešení:

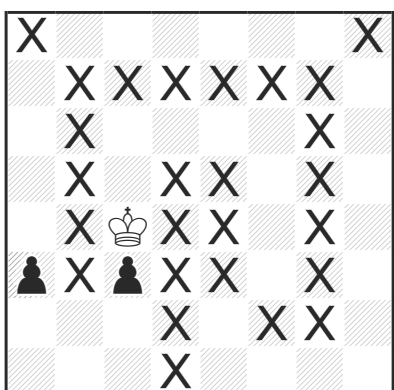
po 477. ♖b1-a2 (478. ♖a2:a3 [+ ♜a2])

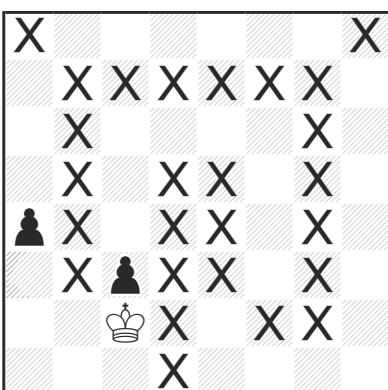
po 483. ♖c5:c6 [+ ♜c5]

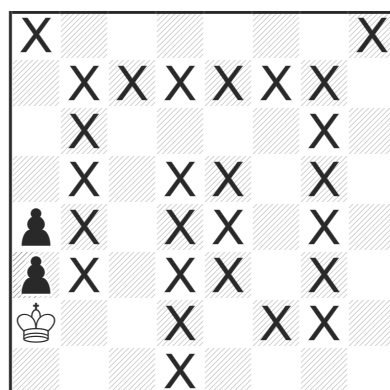
po 512. ♖c4:c5 [+ ♜c4]

po 542. ♖c3:c4 [+ ♜c3]

po 571. ♖b1-c2

po 579. ♖a3:a2 [+ ♜a3]

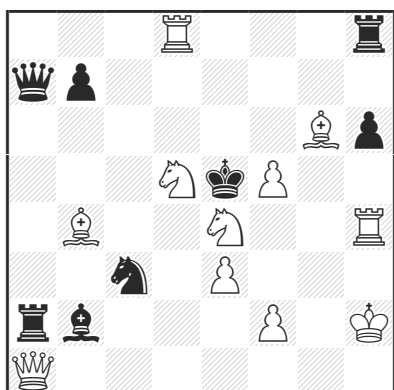
Valerij Kopyl: VÍTAZNÉ ÚLOHY MEMORIÁLU VIKTORA MELNIČENKA

Juraj Brabec

I. cena

MT V. Melničenko 2009

VK001

#2

(11+8)

1...Jxe4 2.f4#

1...Jxd5 2.Sd6#

1.Jdf6? [2.f4#, 2.Sd6#]

1...Jxe4 2.Jg4#

1...Sa3 2.Vd5#

1...Dxe3!

1.Jef6! [2.f4#, 2.Sd6#]

1...Jxd5 2.Jd7#

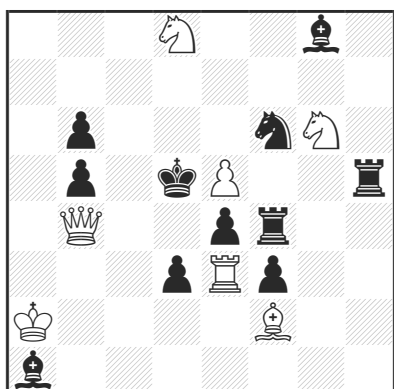
1...Sa3 2.Ve4#

Vasyl' Dačuk

I. cena

MT V. Melničenko 2009

VK002

#2

(7+11)

1.V~? [2.Db3#, 2.Dxb5#]

1...Vxe5 2.Jxf4#

1...Sxe5 2.Je7#

1...Sd4 2.Dxd4#

1...e3!

1.Vxe4! [2.Je7#, 2.Jxf4#]

1...Jxe4 2.Db3#

1...Vxe4 2.Dxb5#

1...Sd4 2.Dxd4#

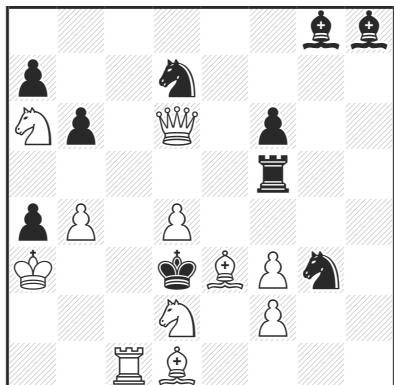

Valentin F. Rudenko

I. cena

MT V. Melničenko 2009

VK003

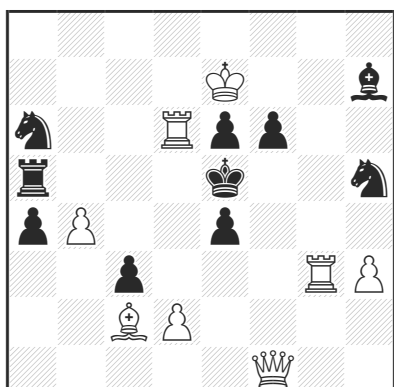
#3 (11+10)

Valentin F. Rudenko &
Viktor Čepižnyj

I.-II. cena e.a.

MT V. Melničenko 2009

VK004

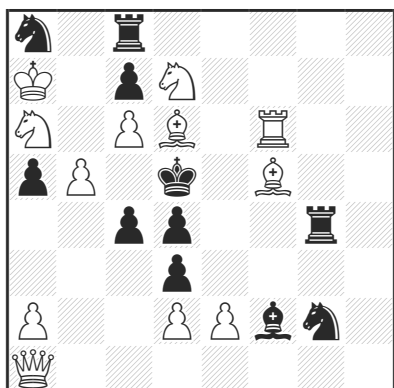
#3 (8+10)

Zoltán Labai

I.-II. cena e.a.

MT V. Melničenko 2009

VK005

#3 (12+11)

1...Sd5 2.b5 [3.Jb4#]
1...Vd5 2.Jc4 [3.Jb2#]
1...Je5 2.dxe5+ Sd5 3.Dxd5#
1...Vc5 2.dxc5+ Sd5 3.Dxd5#
1.b5? [2.Jb4#]
1...Vxb5!

1.d5! [2.Dc6 Jc5 3.Db5#]
1...Sxd5 2.Jc4 [3.Jb2#] Vxf3
3.Dxd5#
1...Vxd5 2.b5 [3.Jb4#]
1...Je5 2.Dc5 Jc4+ 3.Dxc4#
2...bxc5 3.Jxc5#
1...Vf4 2.Dxf4
1...Jb8 2.Dc5
1...Jc5 2.Dxc5

1...f5 2.d4+ exd3 e.p. 3.Ve3#
1...Vd5 2.Vxe6+ Kd4 3.dxc3#
1.Vg4! [2.Vxe4+ Sxe4 3.d4#]
1...f5 2.d4+ exd3 e.p. 3.De1#
1...Vd5 2.Vxe6+ Kd4 3.Dd3#
1...cxd2 2.Da1+ Kf5 3.Sxe4#

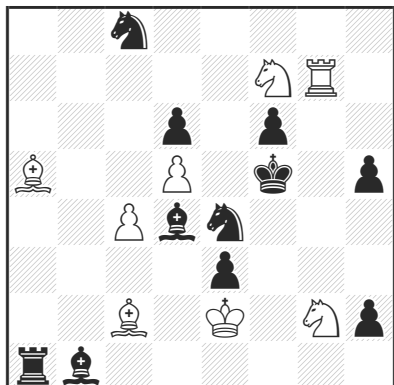
1...Jf4 2.e4+ dxe3 e.p. 3.De5#
1...Ve8 2.Jxc7+ Jxc7 3.Jb6#
1.Se5! [2.Se6+ Ke4 3.Jac5#]
1...Jf4 2.e4+ dxe3 e.p. 3.Dd4#
1...Ve8 2.Jxc7+ Jxc7 3.Vd6#

Michajlo Marandžuk

I. cena

MT V. Melničenko 2009

VK006

#6

(8+11)

1.Jxe3+? Sxe3!

1.Jxd6+? Jcxd6!

1.Vg8! [2.Jh6+ Ke5 3.Ve8+ Je7 4.Vxe7#]

1...Sb2 2.Jxe3+ Kf4 3.Jg2+ Kf5 4.Jh4+ Kf4 5.Sd2+ Jxd2 6.Jg2#

1...Je7 2.Jxd6+ Ke5 3.Jf7+ Kf5 4.Jh6+ Ke5 5.Sc7+ Jd6 6.Jf7#

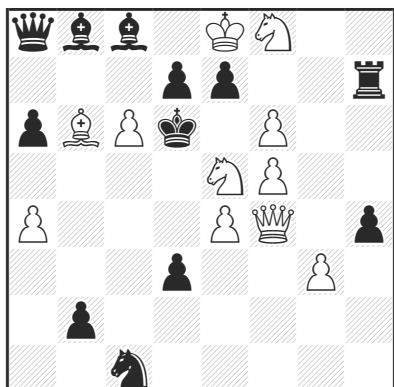
Valentin F. Rudenko &

Viktor Čepižnyj

I.-II. cena e.a.

MT V. Melničenko 2009

VK007

#4

(11+12)

1.Df3! [2.Jc4+ Kxc6 3.e5+ d5 4.exd6 e.p.#]

1...Dxc6 2.Jf7+ Vxf7 3.Df4+ e5 4.fxe6 e.p.#

1...Kxe5 2.Df4+ Kxf6 3.Sd4+ e5 4.fxe6 e.p.#

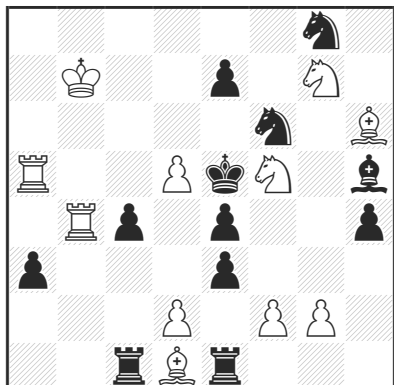
(3...Se5 4.Sxe5#)

Zoltán Labai

I.-II. cena e.a.

MT V. Melničenko 2009

VK008

#4

(11+12)

1.Sg5! [2.d6+ Jd5 3.Vxd5+ Kxd5 4.Vb5#]

1...Se8 2.d4+ exd3 e.p. 3.f4+ Ke4 4.Sf3#

2...cxd3 e.p. 3.f4+ exf3 e.p. 4.Sf4#

1...Sf7 2.d4+ exd3 e.p. 3.f4+ Ke4 4.Sf3#

2...cxd3 e.p. 3.f4+ exf3 e.p. 4.Sf4#

1...Vb1 2.f4+ exf3 e.p. 3.d4+ cxd3 e.p. 4.Sf4#

3...Ke4 4.Sc2#

1...e6 2.dxe6+ Jd5 3.Vxd5+ Kxd5 4.Vb5#

František Sabol: AUW VE DVOJTAHOVÝCH CIRCEX SKLADBÁCH

Circe s liony

Kirké (latinsky Circe) je postavou z řecké mytologie, dcerou boha slunce Helia a jeho manželky Persy. Byla to proslulá a mocná kouzelnice.

Kirké žila na ostrově Aiaia, kam jen zřídka zavítali lidé. Poprvé přistáli u jeho břehu Argonauté, vracející se se zlatým rounem z Kolchidy. Druhou návštěvou byl Odysseus, vracející se z trojské války.

Její nejznámější kouzla jsou: proměna dívky Skilly v mořskou obludu, proměna Odysseových lodníků ve vepře a proměna jinocha jménem Picus v datla.

Circe ve WinChloe

Anti-Super-Circe*, AntiCirce*, AntiCirce antipode*, AntiCirce cannibale pour les Noirs, AntiCirce case*, AntiCirce clone*, AntiCirce colonne*, AntiCirce couscous*, AntiCirce diagramme*, AntiCirce exchange*, AntiCirce equipollent*, AntiCirce Fantome*, AntiCirce inverse*, AntiCirce malefique*, AntiCirce pour les Blancs*, AntiCirce pour les Noirs*, AntiCirce Protee Ascendent*, AntiCirce rangee*, AntiCirce Rex Exclusiv*, AntiCirce szmetrique*, AntiCirce volcanique, BW (Circe - Madrasi), BW (Circe - Orthodoxe), BW (Madrasi+Circe - Eiffel), Circe*, Circe alternatif*, Circe anticipe, Circe antipode*, Circe antipode blanc*, Circe Berkley, Circe blanc*, Circe boomerang*, Circe cage, Circe cameleon*, Circe cameleon inverse*, Circe cameleon inverse noir*, Circe cannibale, Circe case*, Circe clone*, Circe cohabitant, Circe colonne*, Circe colonne malefique*, Circe colonne martien*, Circe contact, Circe contre-parrain*, Circe cou-cou, Circe cou-cou jovien, Circe coucou malefique, Circe couscous*, Circe couscous malefique*, Circe diabolique*, Circe diagramme*, Circe diagramme blanc*, Circe diagramme clone*, Circe diagramme jovien, Circe diagramme martien*, Circe diametral*, Circe echange*, Circe echange blanc*, Circe echange noir*, Circe equipollent*, Circe equipollent cameleon-Pion*, Circe equipollent clone*, Circe equipollent Protee ascendent*, Circe espion double*, Circe Fantome*, Circe Glasgow*, Circe hydre, Circe hydre bicoilore, Circe ibidem*, Circe inverse*, Circe jovien, Circe jovien strict, Circe kamikaze*, Circe malefique*, Circe malefique inverse*, Circe malefique kamikaze*, Circe malefique martien*, Circe malefique martien Pion Exclusiv*, Circe malefique nucleaire, Circe malefique volage*, Circe martien*, Circe martien blanc*, Circe martien noir*, Circe mutant Locuste*, Circe mutant nihilliste*, Circe muttant Sauterelle*, Circe mutant transparent, Circe noir*, Circe nucleaire, Circe parrain*, Circe parrain blanc*, Circe partie, Circe Pion exclus*, Circe Pongracz, Circe Pongracz type L, Circe Protee ascendant*, Circe Protee descendant*, Circe rangee*, Circe Rex Inclusiv kamikaze Rex Exclusiv*, Circe Rex Inclusiv kamikaze Rex Inclusiv*, Circe sosie*, Circe symetrique*, Circe symetrique blanc Rex inclusiv*, Circe symetrique horizontal*, Circe symetrique martien*, Circe symetrique relatif*, Circe symetrique vertical*, Circe symetrique vertical martien*, Circe turncoat*, Circe Ulysee, Circe volage*, Circe volcanique ephemcre, Elimation Circe, Frisch-auf Circe*, Frisch-auf Circe martien, Promotions Circe*, Promotions Circe Blanches*, Promotion Circe elargies*, Promotions Circe Fantome*, Promotions Circe hydre, Promotions Circe inverse*, Promotions Circe malefique inverse*, Promotions Circe malefique noires*, Promotions Circe noires*, Promotions Circe strict*, Promotions Circe symetrique*, Promotions Circe volcanique blanches, Renaissances Circe assain*, Renaissances Circe parachute*, Renaissances Circe Rex Inclusiv*, Renaissances Circe strict*, Renaissances Circe volcanique*, Suicide Circe Rex Inclusiv blanc*, Suicide Circe Rex Inclusiv noir*, Super-Circe*, Super-Circe cameleon*.

* Ize prezkouset

Co je Circe?

- braný nebo beroucí kámen se neodstraňuje ze šachovnice, „neumírá“, ale má možnost se přemístit, „znovuzrodit“, dostává další šanci hrát na šachovnici
- využívá se základního postavení kamenů z partie (využití prvku praktického šachu - základního postavení před zahájením partie pro exošach)
  - ale ne vždy: některé podmínky Circe nevyužívají přemístění při braní přímo
  - některé podmínky Circe nevyužívají základního partiového postavení
- CirceX (nový pojem): exošach, který využívá Circe prvek
  - 5 Circe základních prvků:
    - využití základního postavení partie nebo její modifikace
    - pro možnost přemístění před braním nebo po braní
    - braného kamene
    - nebo beroucího kamene
    - nebo možnosti přemístění s braním bez využití základního postavení z partie

CirceX v sobě vždy obsahuje prvek možnosti přemístění spojený s braním

Výslovnost, označení, zápis

- výslovnost
  - řecky: Κίρκη (Kirkē)
  - česky, slovensky: by se mělo vyslovovat „Kirké“ podle řeckého vzoru, používá se ale doslovná čtená výslovnost latinského „Circe“ (podle nejčastěji používaných českých zvyklostí se latinské Circe vyslovuje „Circe“, ale podle jiných by se mělo i v latinsky psaném Circe vyslovovat „Kirké“...)
- označení druhů CirceX:
  - přehled/seznam současného používání, včetně řešitelských programů
- zápis
  - podle zápisu tahu s braním by se mohlo identifikovat o jaký druh Circe se jedná
  - závorky: hranaté

Kritérium výběru skladeb - všeproměna

- *kouzelnice Circe je známá svými proměnami*
- vybral jsem dvojtahové matové a patové skladby s bílou nebo černou všeproměnou aspoň jednoho pěšce (bez exokamenů)
  - v příloze jsou dvojtahové pomocníky s všeproměnou v jednom řešení

Skupiny CirceX pro vybrané skladby s AUW

Vybrané skladby jsem rozdělil do 6 slupin. První tři využívají základního Circe prvku, další tři jsou složené.

1. při braní se přemístí jeden kámen s využitím základního postavení partie nebo jeho modifikace
  - a. možnost přemístění braného kamene
  - b. možnost přemístění beroucího kamene
2. při braní se mohou přemístit dva nebo více kamenů s využitím základního postavení partie nebo jeho modifikace
3. při braní se nevyužívá základního postavení partie
4. přidání dodatečné NeCirceX podmínky
5. kombinace podmínek CirceX
6. hybridy
  - a. s ortodoxní pozici
  - b. bez ortodoxní pozice

1. Přemístění jednoho kamene s využitím základního postavení partie nebo jeho modifikace

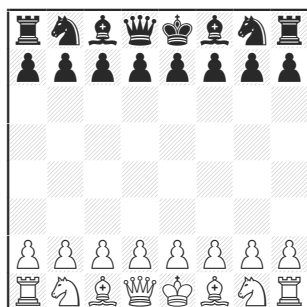
1a. Přemístění braného kamene

Circe

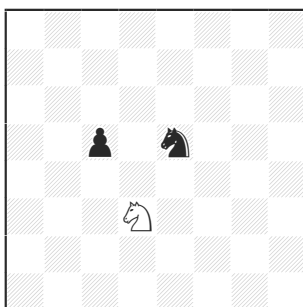
Definice: Braný kámen se rodí na svém Circe poli (poli svého základního postavení v partii: V, J, S na poli stejné barvy, jako byli bráni, pěšec na sloupci, kde byl brán, exofigury na poslední řadě sloupce, kde byly brány, protože se považují za vzniklé proměnou pěšce). Je-li toto pole obsazeno, mizí kámen ze šachovnice, nově zrozená věž může rochovat. Braní není možné, pokud by znovuzrozený kámen dával šach, krále nelze brát. Neutrální kameny se rodí na poli strany opačné, než je brala svým tahem.

Vznik: 1967, J. P. Boyer a P. Monreal

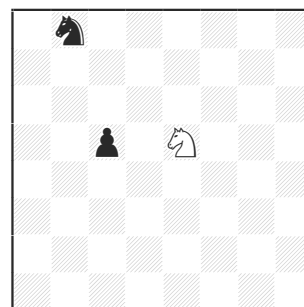
Schéma braní:

Sd3xc5[Pc7]

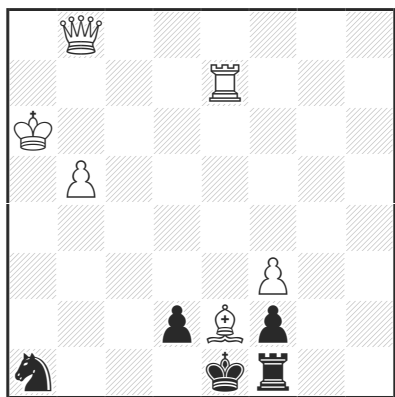
Sd3xe5[Sb8]

Norman A. Macleod

1. č. u.
Die Schwalbe 1979

FS001

#2 Circe (6+5)

1.Qd6? 2.Qxd2[Pd7]#
1... d1B 2.Qb4#
1...d1Q! (2.Bxd1[Qd8]? Qxe7).

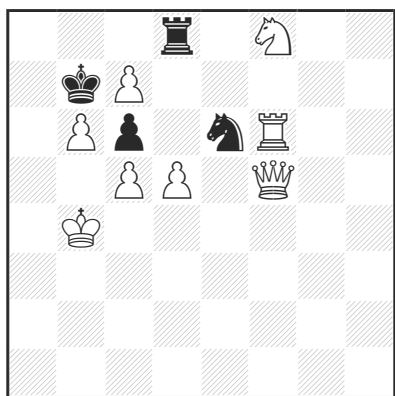
1.Qd8! 2.Qxd2[Pd7]#
1...d1Q 2.Bxd1# (2.Qxd1[Qd8]? Qxd1)
1...d1S 2.Qxd1[Sg8]# (2.Bxd1[Sg8]? Sxe7)
1...d1R 2.Bc4#
1...d1B 2.Qa5#.

Vtip skladby je založen na tom, proč nevychází tah 2.Bxd1 po nedámských proměnách.

Milan Velimirović

P.z.
feenschach 1980

FS002

#2 Circe (8+4)

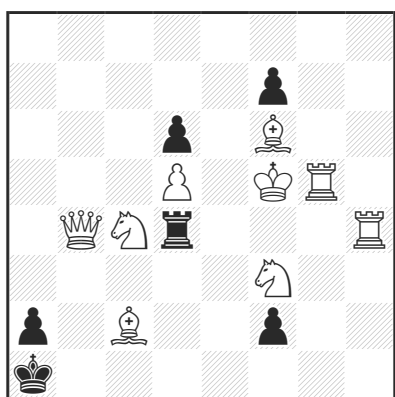
1.dxc6+!
1...Ka6 2.c8B#
1...Ka8 2.cxd8R[Rh8]#
1...Kc8 2.cxd8Q[Rh8]#
1...Kxc6[c2] 2.cxd8S[Rh8]#.

Všeproměna bílého po hvězdě černého krále s sachujícím úvodníkem.

Krasimir Gandev

III. cena
Schach-Echo 1976

FS003

s#2 Circe (9+6)

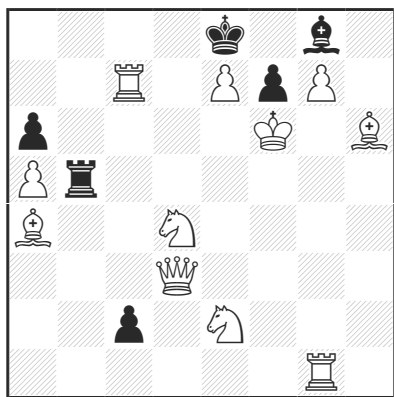
1.Rh1+!
1...f1Q 2.Rxf1[Qd8]+ Qxf6[Bc1]# (2.Qe1+? Qxc4[Sb1]!)
1...f1R 2.Qe1+ Rxf3[Sb1]#
1...f1B 2.Bd3 Bxd3[Bf1]#
1...f1S 2.Se3 Sxe3[Sg1]#.

Kjell Widlert

II. cena
Europe Echecs 1971

FS004

r#2 Circe (11+6)

1... c1Q 2.Rcxc1[Qd8] Qxe7#.

1.Qa3! zz

1...c1Q 2.Sxc1[Qd8] Qxd4#

1...c1R 2.Rgxc1[Rh8] Rxh6#

1...c1B 2.Bxc1[Bf8] Bxg7[Pg2]#

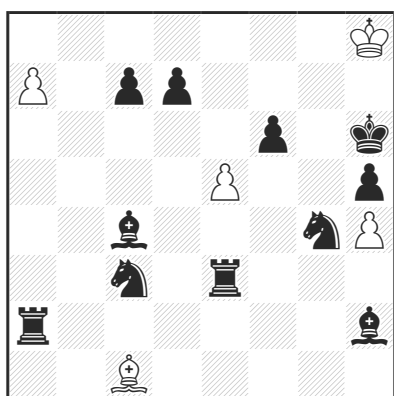
1...c1S 2.Rcxc1[Sb8] Sd7#

1...Bh7 2.Sc6 Rf5#.

Shlomo Seider

II. cena
The British Chess Magazine 1976

FS005

r#2 Circe (5+11)

1.exf6[Pf7]! 2.Bb2 Re8#

1...Be5 2.a8R Rxa8[Rh1]# (3.Rxh2[Bf8]?)

1...Se5 2.a8Q Rxa8[Qd1]# (3.Qg4[Sg8]?)

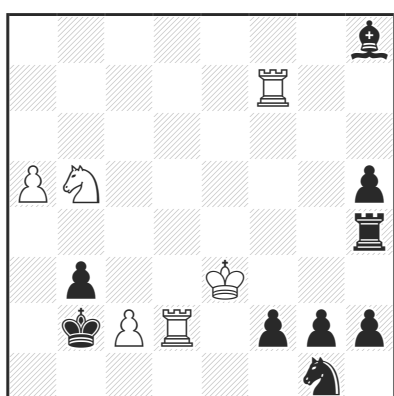
1...Se4 2.a8S Rxa8[Sb1]# (3.Scc3[Sb8]?)

1...Be6 2.a8B Rxa8[Bf1]# (3.Bxc4[Bc8]?)

Milan Vukcevic

Cena
U.S. Problem Bulletin 1981

FS006

h#2 Circe (6+9)

1.f1Q Rxf1[Qd8] 2.Qd3+ cxd3[Qd8]#

1.f1R Rxf1[Ra8] 2.Rxa5[Pa2] cxb3[Pb7]#

1.f1B Rxf1[Bc8] 2.Bg4 c4#

1.f1S+ Rxf1[Sg8] 2.Sf6 c3#.

Všeproměna černého s albinem v matu.

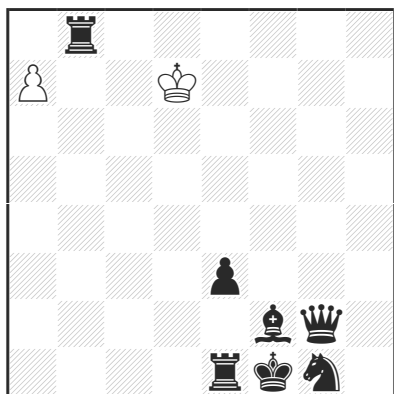
4.1.1.1

Klaus Wenda

I. cena

Schweizerische Schachzeitung 1984-85

FS007

h#2 Circe (2+7)
4.1.1.1

1.Re2 a8R 2.Qxa8[Rh1] (2.Rxa8[Rh1]? Rxc1[Sb8+!]) Rxc1#

1.Bg3 axb8Q(Rh8) 2.Bxb8[Qd1] Qxe1#

1.e2 a8S 2.Rxa8[Sb1] Sd2#

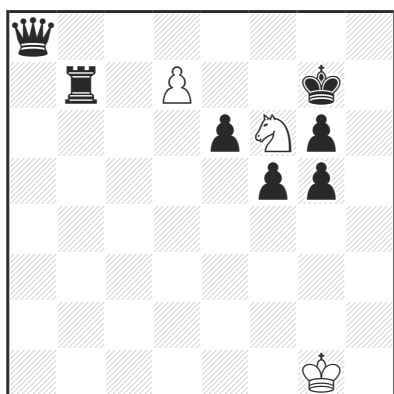
1.Qf3 a8B 2.Qe2 Bg2#.

Minimálka.

Michel Caillaud

Europe Echecs 1998

FS008

h#2 Circe (3+7)
4.1.1.1

1.Kf8 d8S 2.Rf7 Sxe6[Pe7]#

1.Kh6 d8B 2.Qxd8[Bc1] Bxg5[Pg7]#

1.Qg8 d8R 2.Kh8 Rxc8[Qd8]#

1.Kxf6 d8Q+ 2.Ke5 Qd4#.

Kombinace hvězdy černého krále a bílé všeproměny s modelovými maty, ve všech matujících tazích Circe motiv.

Circe Malefique

Další používaná označení: Opačné Circe

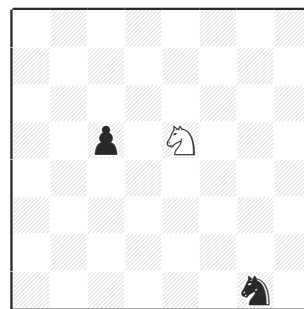
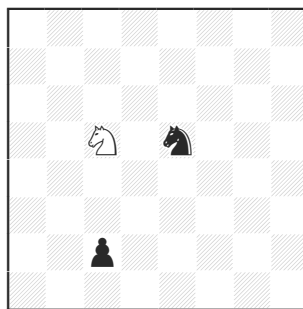
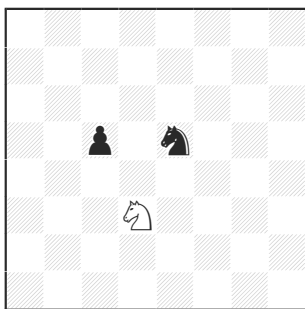
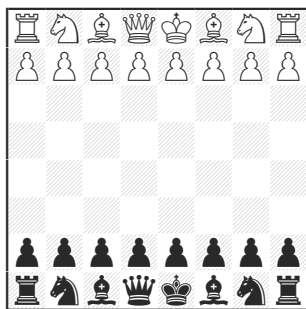
Definice: Braný kámen se přemísťuje na Circe pole kamene stejné hodnoty, ale opačné barvy.

Schéma braní:

Sd3xc5[Pc2]

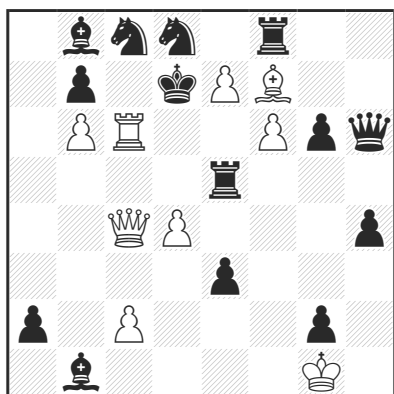
Sd3xe5[Sg1]

FSSc2

František Sabol
feenschach 1986

FS009

#2 Circe malefique (9+14)

1.dxe5[Ra1]! 2.Qe6#

1...Bxc2[c7]+ 2.cxb8S[Bc1]#

1...Bd6 2.exf8S#

1...Sd6 2.e8B#

1...Rxf7 2.exd8R#

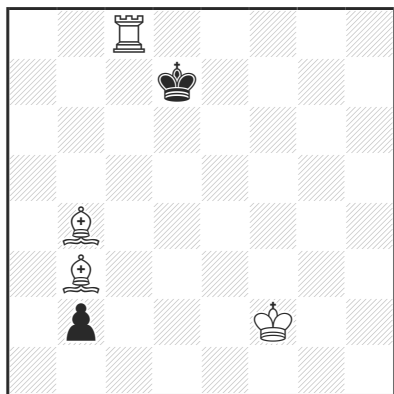
1...Sxf7 2.e8Q#.

Úvodník umožňuje šach bílému králi. Obrany černého, po kterých následuje všeproměna, jsou na dvou stejných polích.

Erich Bartel

The Problemist 1990

FS010

h=2 Circe malefique (4+2)

4.1.1.1

1.b1Q Ke2 2.Qd1+ Kxd1=

1.b1R Kg2 2.Rh1 Kxh1=

1.b1B Kf1 2.Ba2 Bxa2=

1.b1S Kg1 2.Sa3 Bxa3=.

Circe Coucou

Další používaná označení: Kukaččí Circe

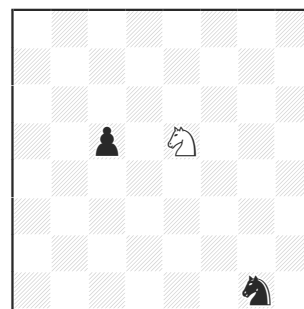
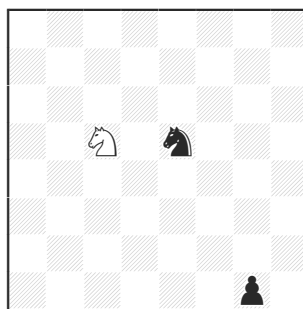
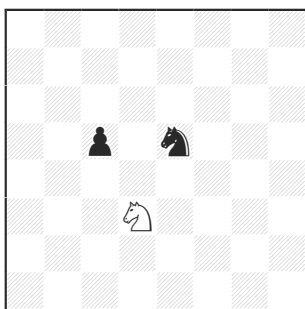
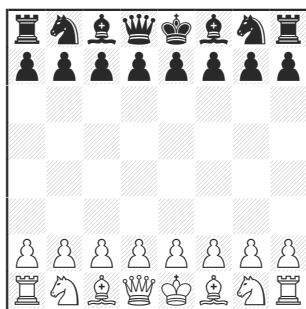
Definice: Braný kámen se rodí na Circe poli kamene, který jej bral. Pěšec, který se takto dostane na 1. nebo 8. řadu, se proměňuje ve figuru.

O tom, jaká figura to bude, rozhoduje strana, jíž patřil pěšec. Braní pěšce není možné, kdyby při nějaké proměně, i takové, kterou strana nezamýšlí, vznikl šach. Jestliže se pěšec proměňuje s braním, braná figura se staví na Circe pole proměněné figury.

Schéma braní:

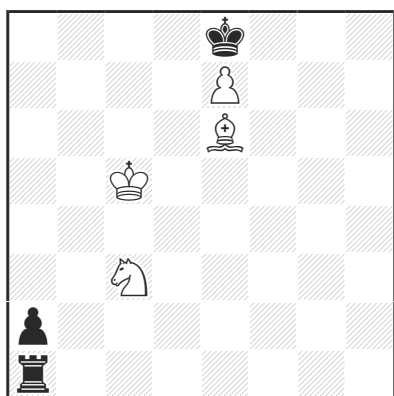
Sd3xc5[Pg1 se zároveň Sd3xe5[Sg1]
proměňuje – v jaký
kámen se promění na
g1, rozhoduje černý]

FSSc3

Yves Cheylan
2. č. u.
diagrammes 1985-87

FS011

#2 Circe coucou (4+3)

1.Sb1! zz

1...axb1Q[Sd8] 2.Bd7#

1...axb1R[Sa8] 2.Sc7#

1...axb1B[Sc8] 2.Sd6#

1...axb1S[Sg8] 2.Sf6#

1... Rxb1[Sg8] 2.Sf6#.

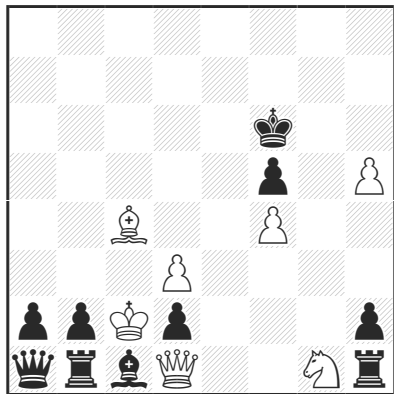
Všeproměna černého s přemístěním bílého jezdce, který matuje nebo dotváří matovou síť. Tah Kxe7 není možný pro šach na e8, kde by se pěšec po přemístění mohl proměnit ve věž/dámu.

Yves Cheylan

III. cena

Rex Multiplex 1984

FS012

r#2 Circe coucou (7+10)

1.Kc3! zz

1...hxg1Q[Sd8] 2.Qxc1[Bd1] bxc1Q#

1...hxg1R[Sh8] 2.Qxc1[Bd1] bxc1R#

1...hxg1B[Sf8] 2.Qxc1[Bd1] bxc1B#

1...hxg1S[Sb8] 2.Qxc1[Bd1] bxc1S#

1...Rxg1[Sh8] 2.Qxc1[Bd1] bxc1R#

1...Ke7 2.Qxc1[Bd1] bxc1R[Qh8]#

1...Kg7 2.Qxc1[Bd1] bxc1Q[Qd8]#.

Babson.

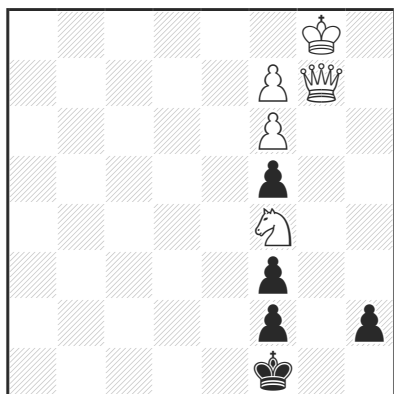
Jan Stoklasa &

Michal Dragoun

1. p. z.

Šachové umění 1992

FS013

h#2 Circe coucou (5+5)

4.1.1.1

1.h1Q Qh6 2.Qxh6[Qd8] Qd1#

1.h1R Rh7 2.Rxh7[Qa8] Qa1#

1.h1B Qg2+ 2.Bxg2[Qc8] Qc1#

1.h1S Qg3 2.Sxg3[Qb8] Qb1#.

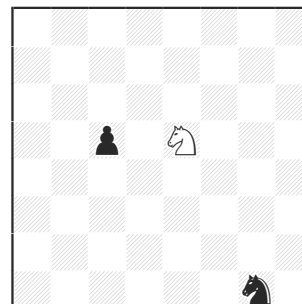
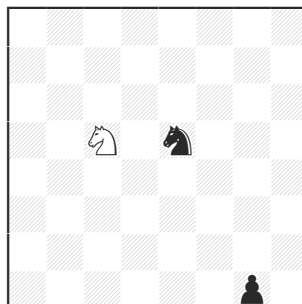
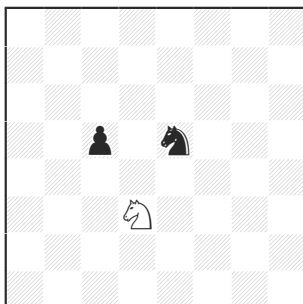
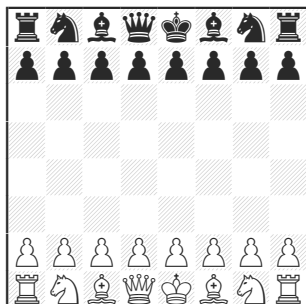
Circe Couscous

Definice: Modifikace kukaččího Circe, změna v braní pěšce figurou: braný pěšec se proměňuje podle volby strany, která braní provedla.

Schéma braní:

Sd3xc5[Pg1 se zároveň Sd3xe5[Sg1]
proměňuje – v jaký
kámen se promění na
g1, rozhoduje bílý]

FSSc4

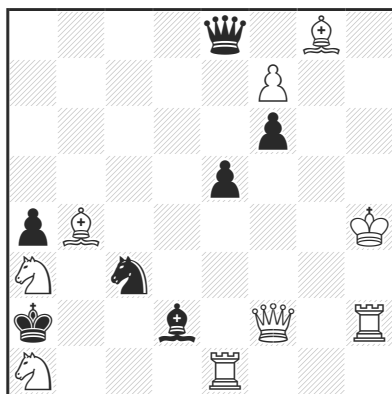

Michel Caillaud

II. cena

T.T. Nunspeet 2006 (v)

FS014

#2 Circe couscous (9+7)

1.Qxd2[Bd1]+ ? Bc2!

1.Qd4! 2.Rxd2#

1...Sb1 2.fxe8S#

1...Sd1 2.fxe8Q#

1...Se2 2.fxe8B[Qf1]#

1...Se4 2.fxe8R[Qh1]#.

Všeproměna bílého pro obranách černého jezdce, který vždy zabrání možnému působení černé dámy na linii g8-b3.

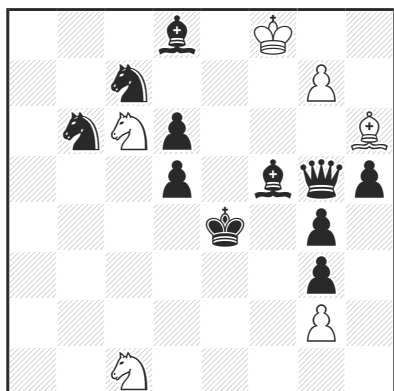
Strict Circe

Další označení: Circe Renaissance Circe strict

Definice: Circe, v němž brání kamene není možné, jestliže je jeho příslušné Circe pole obsazeno.

Bastian De Haas
Probleemblad 1989

FS015

h#2   Strict Circe   (6+11)
4.1.1.1

1.Qh4 g8R 2.Qh1 R×g4[Pg7]#

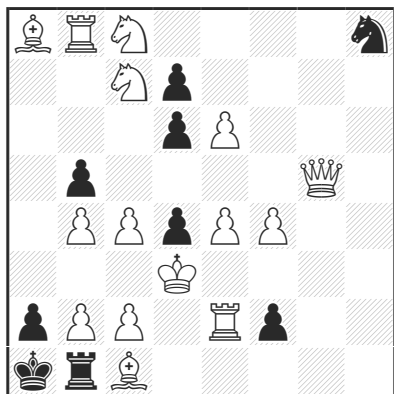
1.Qd2 g8Q 2.Qd1 Qe6#

1.Qe3 g8S 2.Qg1 Sf6#

1.Qf4 g8B 2.Qf1 B×d5[Pd7]#.

Jasper Van Atten
Die Schwalbe 1989

FS016

r#2   Strict Circe   (15+9)

1.Qe7! zz

1...f1Q 2.Qd8 Q×e2[Rh1]#

1...f1R 2.Rd2 Rd1#

1...f1B 2.Bd2 B×e2[Rh1]#

1...f1S 2.c3 b×c4[Pc2]#

1...S~ 2.Bd2 Se5#

1...d5 2.Rd2 d×e4[Pe2]#.

1. Přemístění jednoho kamene s využitím základního postavení partie nebo jeho modifikace

1b. Přemístění beroucího kamene

Mars Circe

Další označení: Circe martien

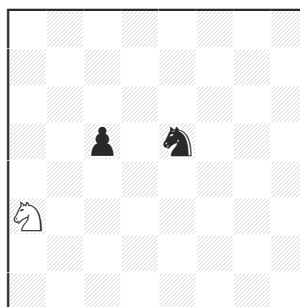
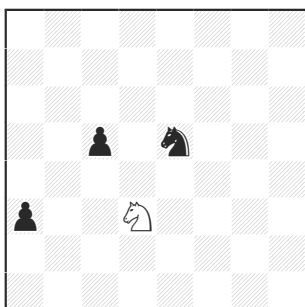
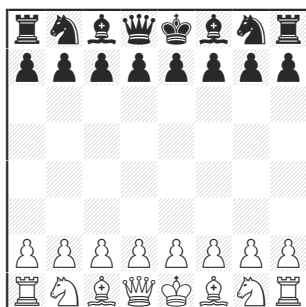
Definice: Kameny působí pouze ze svých Circe polí, pohybují se však normálně. Pokud figura bere, může tak učinit jen ze svého Circe pole, na které se jakoby přemístí a odtud vykoná braní. Obdobné podmínky platí pro šach nebo mat, jiné tahy vykonává z pole, na němž stojí.

Vznik: feenschach 1980/50, René J. Millour

Schéma braní:

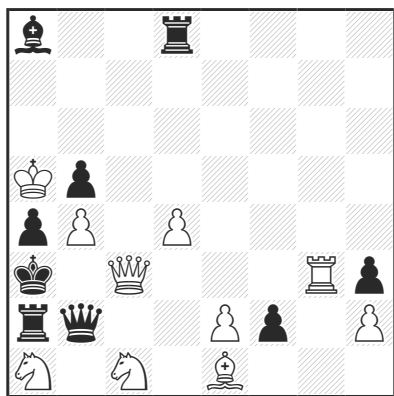
braní Sd3xc5 a Sd3xe5 Sd3[b1]xa3
není možné

FSSc5

František Šabol
Šachová skladba 2007
(verzia I. cena Mat-Pat 1999)

FS017

#2 Mars Circe (10+9)

1.Qe3? 1... f1S 2.Bd2 ~+! 3.K[e1]xf2

1.Qd2! zz

2.Sc[g1]xh3+? R[h8]xh3! 3.B[c1]xb2

2.Sa[g1]xh3+? B[c8]xh3! 3.R[a1]xa2

1...f1Q 2.Sc[g1]xh3+ R[h8]xh3, B[c8]xh3#

1...f1R 2.Sa[g1]xh3+ R[h8]xh3, B[c8]xh3#

1...f1B 2.Rg2 R~, B~#

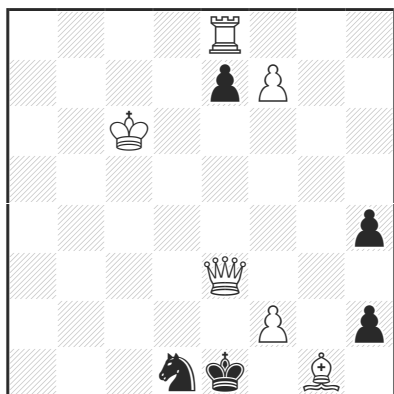
1...f1S 2.e3 R~, B~#.

V hlavných variantách po černej promene v dámu a vež bílý počkal na promenu černejho, aby se matíci kameny zdvojily a mat byl dvojšachem.

František Sabol

I. cena
Phenix 1999

FS018

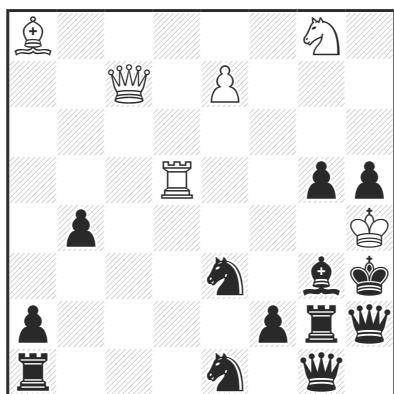

h#2 Mars Circe (6+5)
4.1.1.1

František Sabol

I. cena 15. T.T. Chess
Composition Microweb 2004

FS019

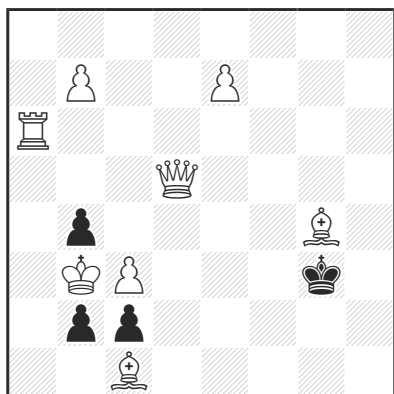
h#2 Mars Circe (6+13)
5.1.1.1

Bernard Rothmann &

René J. Millour

IV.-V. cena
diagrammes 1980-81

FS020

h=2 Mars Circe (8+4)
4.1.1.1

1.h1B Qe6 [Qh3?] 2.Bxe6 Bh2#

1.h1Q Qd2 2.Qxd2 Bxd2#

1.h1R Qa3 2.Rxa3 Bxa3#

1.h1S Qh6 2.Shxh6+ Bxh6#.

Pro odstranění černého pěšce z h2, kde kryje matící linii baterie Re8/Bg1 (mat z pole h1), se musí černý pěšec proměnit a opustit linii h1-f1, a proto se bílá dáma musí obětovat na poli, které je v průsečíku proměněného černého kamene a zároveň také v dosahu odtahujícího bílého střelce. Jen jednou lze matovat střelcem na h2, ostatní proměněné kameny (věž i dáma) kryjí bílou věž na e8 a jezdec v druhém tahu šachuje z b8, proto musí být v těchto případech matující bateriový tah s braním proměněného černého kamene.

1.Qg[d8]xa8 e8B 2.Qa3 S[b1]xa3# (3.R[a8]xa3?)

1.Qg[d8]xd5 e8R 2.Qd2 S[b1]xd2# (3.Q[d8]xd2?)

1.Qg[d8]xc7 e8Q 2.Qc3 S[b1]xc3#

1.Qg[d8]xg8 e8S 2.Qf8 Sg7# (3.B[f8]xg7?)

1.Qg[d8]xe7 Q[d1]xa1 2.Qg7 Sh6# (3.B[f8]xh6?, g[g7]xh6?).

Pro mat jezdcem musí černá dáma opustit g1, a proto vezme v jednotlivých řešeních bílé kameny, které jsou v dosahu pole d8. 4x Fénix.

1.b1Q e8Q 2.Qxd5 Qxd5=

1.b1R e8R 2.Rxa6 Fxa6=

1.b1B e8B 2.Bxg4 Qxg4=

1.b1S e8S 2.Sa3 Sxa3=.

V základní pozici bez pěšců b2 a e7 by byl pat. Babson.

AntiCirce typ Cheylan

Další používaná označení: antiCirce n. d. n. E. (už se prakticky nepoužívá)

Definice: Beroucí kámen se vrací na své Circe pole, braný se odstraňuje ze šachovnice, při braní figurou rozhoduje barva pole, na němž bere, při braní pěšcem sloupec, na němž bere. Braní je možné, jen pokud je Circe pole beroucího kamene prázdné. Král může brát soupeřova krále jen tehdy, není-li jeho Circe pole napadeno ani obsazeno, šachu může být zabráněno obsazením Circe pole kamene, který šach dává. Braní na poli znovuzrození není možné.

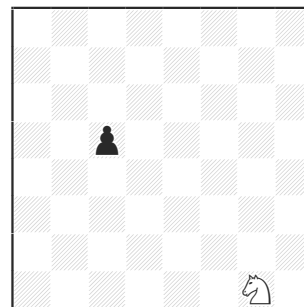
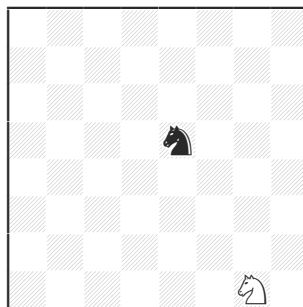
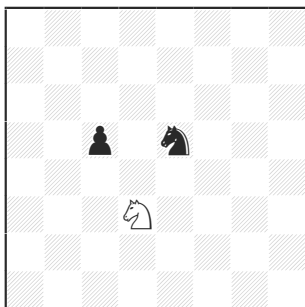
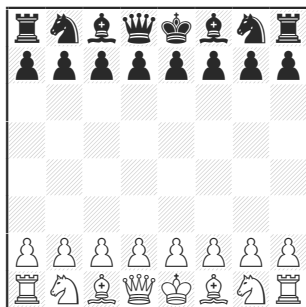
Vznik: 1993, die Schwalbe 1993/141

Schéma braní:

Sd3xc5[Sg1]

Sd3xe5[Sg1]

FSSc6

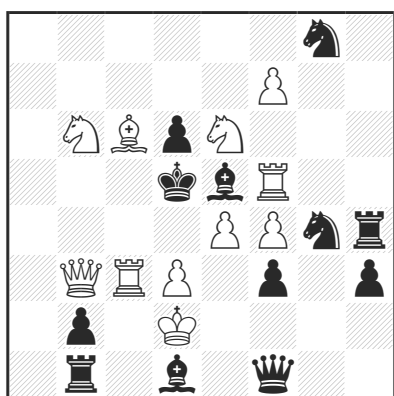

Yves Cheylan

I. cena

diagrammes 1991 (v)

FS021

#2

(11+12)

AntiCirce Cheylan

1...Bxb3[Fc8] 2.Rc2#

1.Rc4? 2.Rd4#, 1...h2!

1.Rc1! 2.Rxd1[Rh1]#

1...bxc1Q[Qd8] 2.Re1# (2... Qxe1 ?)

1...bxc1S[Sb8] 2.Re3# (2... Sxe3 ?)

1...bxc1R[Rh8] 2.Rc1# (2... Rxc1 ?)

1...bxc1B[Bf8] 2.Rc3# (2... Bxc3 ?)

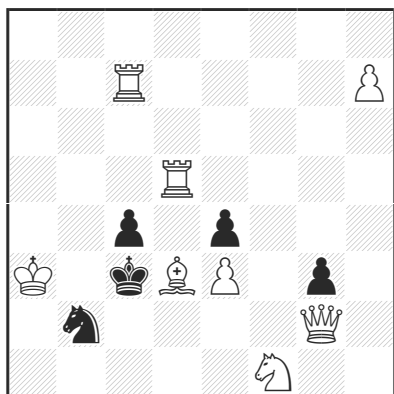
(1...Bxb3[Bc8] 2.Rxf1[Rh1]#

1...Se3 2.fxe5[Pe2]#

1...Sf2 2.Ke3#).

Michel Caillaud
2. č. u.
diagrammes 1999

FS022

#2 AntiCirce Cheylan (8+5)

1.Sh2! zz

1...exd3[d7] 2.h8B#

1...Sa4 2.h8Q#

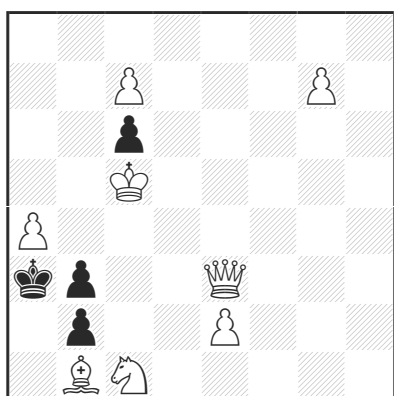
1...Sxd3[Sg8] 2.hxg8S[Sb1]#

1...Rxd3[Re8] 2.h8R#

1...Sd1 2.Bxc4[Bf1]#.

Michel Caillaud
II. cena
T.T. Cheltenham 2001

FS023

#2 AntiCirce Cheylan (8+4)

1...bxc1Q[Qd8] 2.cxd8B[Bc1]#

1...bxc1R[Rh8] 2.gxh8B[Bc1]#

1...bxc1B[Ff8]+ 2.gxf8B[Bc1]#

1...bxc1S[Sb8] 2.cxb8B[Bc1]#.

1.Qe5! zz

1...bxc1Q[Qd8] 2.cxd8R[Ra1]#

1...bxc1R[Rh8] 2.gxh8R[Ra1]#

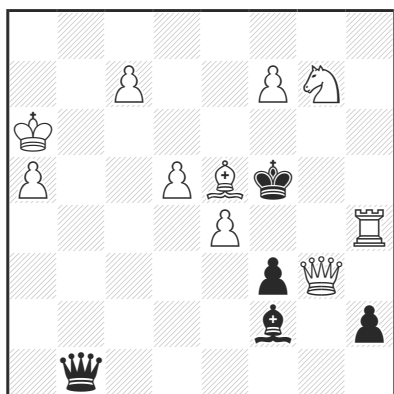
1...bxc1B[Ff8]+ 2.gxf8R[Ra1]#

1...bxc1S[Sb8] 2.cxb8R[Ra1]#.

Záměna 4 matů po všeproměně černého pěšce v tempu v postavení bílý na tahu. Maty střelcem ze zdánlivé hry se zamění za maty věží.

Michel Caillaud
Problemaz 2007

FS024

#2 AntiCirce Cheylan (10+5)

1.Rh~? zz, 1...h1S!

1.Ba1? zz, 1...h1B!

1.Bf6? zz, 1...h1Q!

1.Bc3! zz

1...h1Q 2.c8B+ Qhf1#

1...h1R 2.Rh5 R×h5[Ta8]#

1...h1B 2.Qg2 B×g2[Bc8]#

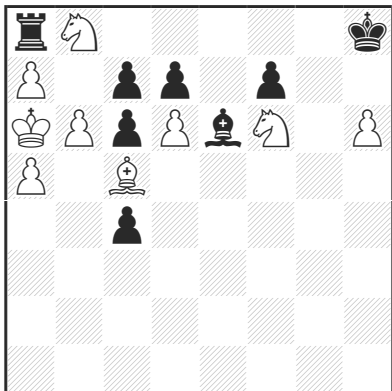
1...h1S 2.c8S S×g3[Sb8]#.

Jukka Tuovinen

3. č. u.

11. T.T. diagrammes 1993

FS025

r#2 AntiCirce Cheylan (9+8)

1.b7! zz

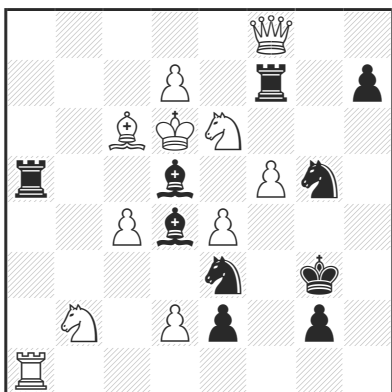
- 1...Bh3 2.bxa8B[Bf1] Bxf1[Bc8]#
 1...Bg4 2.bxa8Q[Qd1] Bxd1[Bc8]#
 1...Bf5 2.bxa8S[Sb1] Bxb1[Bc8]#
 1...Bd5 2.bxa8R[Rh1] Rxh1[Bc8]#
 1...c3 2.Bb6 Bc4#.

Hans Peter Rehm

9. p. z.

11. T.T. diagrammes 1993

FS026

r#2 AntiCirce Cheylan (11+10)

1.Qh6! 2.Kxd5[Re1] g1R, Sf3, Sc2#

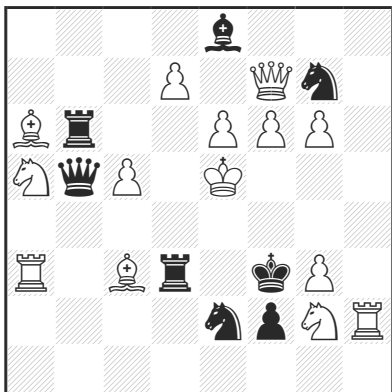
- 1...Bxc6[Bc8] 2.dxc8R[Rh1] Ra6#
 1...Bxe4[Bc8] 2.dxc8B[Bf1] Se4#
 1...Bxc4[Bc8] 2.dxc8S[Sb1] Sc4#
 1...Bxe6[Bc8] 2.dxc8Q[Qd1] Bxb2[Bf8]#
 1...g1Q, Sf3, e1~, Sc2, Rf2 2.Sg7 Be5#.

Hans Peter Rehm &
René J. Millour

I. cena

diagrammes 1995

FS027

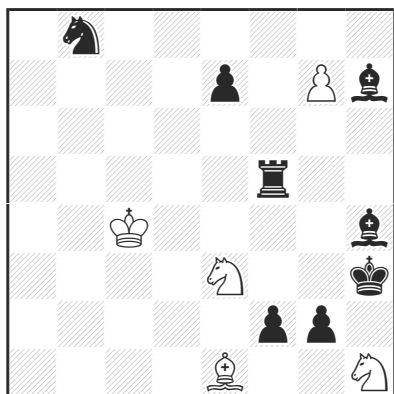
r#2 AntiCirce Cheylan (14+8)

1.Se1+?, 1...fxe1S[Sb8]! 2.Kf4#

- 1.Be1!** 2.Qxe8[Qd1] Re4#
 1...fxe1Q[Qd8] 2.dxe8Q[Qd1] Qc7#
 1...fxe1S[Sb8] 2.dxe8S[Sb1] Sc6#
 1...fxe1R[Rh8] 2.dxe8R[Rh1] Rh5#
 1...fxe1B[Bf8] 2.dxe8B[Bf1] Bxc5[Bf8]#
 (1...Te3+ 2.Kd5 Rd6#
 1...Rxa3[Rh8] 2.dxe8R[Rh1] Rh5#
 1...Qb2+ 2.Ke4 Bxf7[Bc8]#
 1...Ke4, Bxf7[Bc8] 2.~ Bxf7[Bc8],Ke4#
 1...Bxd7[Bc8] 2.Qxg7[Qd1], Qc7, Qa7 Qe4#
 1...Kg4 2.Qxe8[Qd1] Kf5#).

Fernand Calvet &
René J. Millour
feenschach 1983

FS028

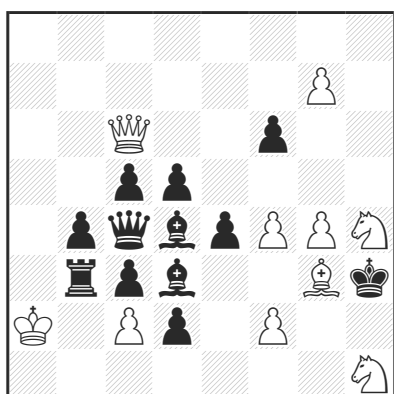

h#2 AntiCirce Cheylan (5+8)
4.1.1.1

1.f1S g8S 2.Sh2 Sxe7[Sg1]#
1.f1R g8R 2.Rxh1[Ra8] Rxg2[Rh1]#
1.g1B g8B 2.Bh2 Bxh7[Bf1]#
1.gxh1Q[Qd8] g8Q 2.Qe8 Qg2#.

Michel Caillaud
Problemkiste 1997

FS029

h#2 AntiCirce Cheylan (10+12)
4.1.1.1

1.d1Q g8Q 2.Qxg4[Qd8] Qg4#
1.d1R g8R 2.Rxh1[Ra8]+ Rxa8[Rh1]#
1.d1B g8B 2.B1xc2[Bc8] Bxd5[Bf1]#
1.d1S g8S 2.Sb2 Sxf6[Sg1]#.

AntiCirce typ Calvet

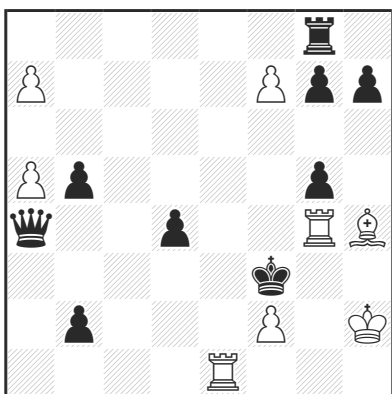
Další používané označení: Captures sur case de renaissance autorisees

Definice: Varianta AntiCirce s možností braní na poli znovuzrození.

Michel Caillaud

1. č. u.
Phénix 1994

FS030

#2 AntiCirce Calvet (8+9)

1.Bxg5[Bc1]! 2.Rg3#

1...bxc1Q[Qd8] 2.fxg8Q[Qd1]#

1...bxc1R[Rh8] 2.f8R#

1...bxc1B[Bf8] 2.a8B#

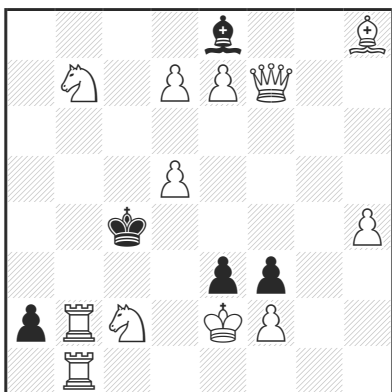
1...bxc1S[Sb8] 2.axb8S[Sg1]#.

Babson.

René J. Millour

I. cena
Rex Multiplex 1985 (v)

FS031

h=2 AntiCirce Calvet (12+5)
4.1.1.1

1.axb1Q[Qd8] dxe8Q[Qd1] 2.Qxd5[Qd8] Qxd8[Qd1]=

1.axb1R[Ra8] dxe8R[Rh1] 2.Ra1 Rxa1[Ra1]=

1.axb1B[Bc8] dxe8B[Bf1] 2.Bh3 Bxh3[Bf1]=

1.axb1S[Sg8] dxe8S[Sb1] 2.Cf6 Bxf6[Fc1]=.

Babson.

2. Přemístění dvou nebo více kamenů s využitím základního postavení partie nebo jeho modifikace

Circe Kamikaze

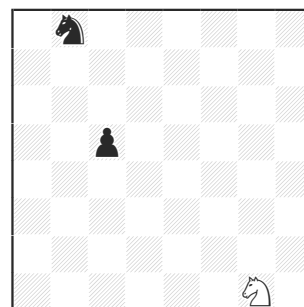
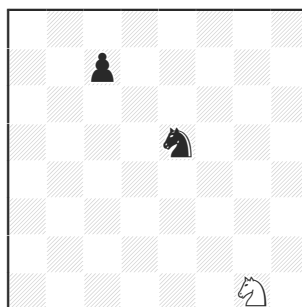
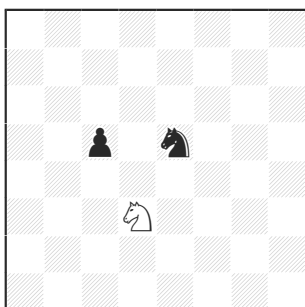
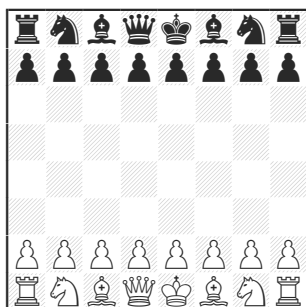
Definice: Na své Circe pole se vrací braný i beroucí kámen, při proměně pěšce s braním se pěšec rodí jako proměněná figura.

Schéma braní:

Sd3xc5[Pc7, Sg1]

Sd3xe5[Sb8, Sg1]

FSSc7

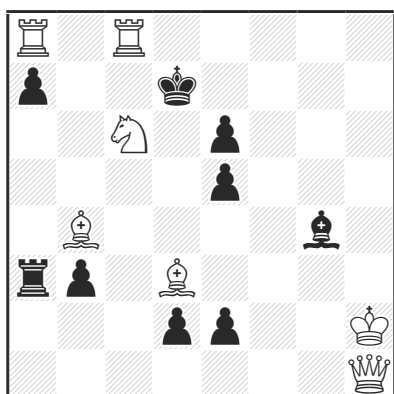

Reto List & Markus Ott

I. cena

The Problemist 1981

FS032

#2 Circe kamikaze (7+9)

1.Qc1! 2.Sb8#

1...dxc1R[Qd1,Rh8]+ 2.Bh7#

1...dxc1B[Qd1,Bf8] 2.Bxe2[Bf1,Pe7]#

1...dxc1Q[Qd1,Qd8] 2.Bg6#

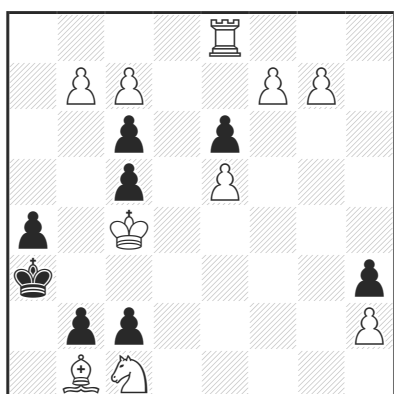
1...dxc1S[Qd1,Sb8] 2.Ba6#.

Hra bílé baterie dámy d1 / střelce d3 po černé všeproměně.

Eeltje Visserman

Schach-Echo 1977

FS033

#2 Circe kamikaze (10+8)

1.Ra8, Rb8, Rc8, Rd8, Rf8, Rg8, Rh8?

1.Re7! zz

1...bxc1Q[Sg1, Qd8] 2.cxd8B(Bc1)#

1...bxc1S[Sg1, Sb8] 2.cxb8B(Bc1)#

1...bxc1R[Sg1, Rh8] 2.gxh8B(Bc1)#

1...bxc1B[Sg1, Bf8] 2.gxf8B(Bc1)#

1...cxb1Q[Bf1, Qd8] 2.cxd8R(Ra1)#

1...cxb1C[Bf1, Sg8] 2.fxg8S(Sb1)#

1...cxb1R[Bf1, Ra8] 2.bxa8S(Sb1)#

1...cxb1B[Bf1, Fc8] 2.bxc8S(Sb1)#.

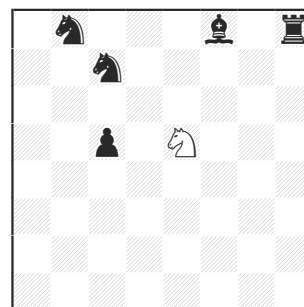
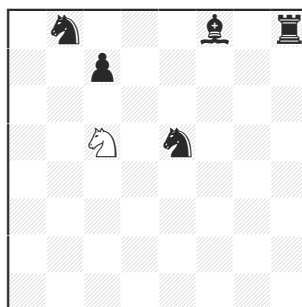
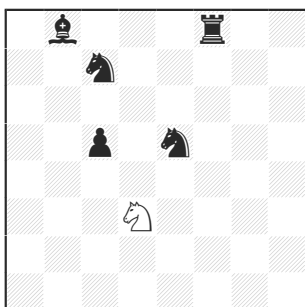
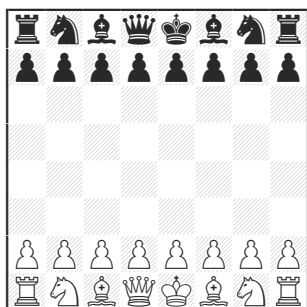
Pongracz Circe

Definice: Braný kámen se přemísťuje na svoje Circe pole i tehdy, když je jeho Circe pole obsazené. V tomto případě se kámen, který stál na Circe poli braného kamene, dál přemísťuje na svoje Circe pole, až dokud se přemístění neuskuteční na neobsazené Circe pole.

Schéma braní:

Sd3xc5[Pc7-Sb8-Bf8-Rh8] Sd3xe5[Sb8-Bf8-Rh8]

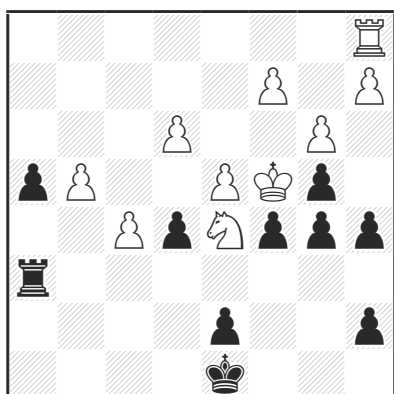
FSSc8

Juraj Brabec & Ľudo Lehen

5. TT PAT A MAT C 31. 3. 2006 (v)

FS034

1.h1R Kxg5[Pg7] 2.Rh2 Kxh4[Ph7-Ph2-Rh8-Ra1]#

B: 1.h1S Kxg5[Pg7] 2.Sf2 Kxf4[Pf7-Pf2-Sb8-Ra1]#

C: 1.h1B g7 2.Bg2 Kxg5[Pg7-Pg2-Bc8-Rh1]# (2.Kxg4?)

D: 1.h1Q g7 2.Kxg4[Pg7-Pg2-Qd8-Ra1]# (2.Kxg5?).

Vedlejší řešení v D 1.h1Q S jakkoliv 2.Qe4+ Sxe4 (Qd8-Ra1)#.

h#2 Pongrácz Circe (10+10)

B: ♖h8→b8, C-

C: ♗h8→c8,

D: ♕h8→d8

3. Při braní se nevyužívá základního postavení partie

PlatzWechselCirce (PWC)

Další používaná označení: Výměnné Circe, Circe Echange

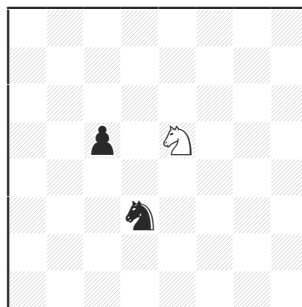
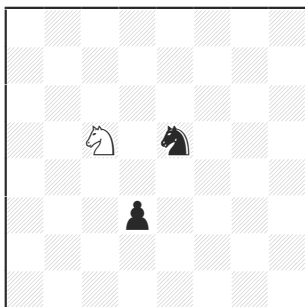
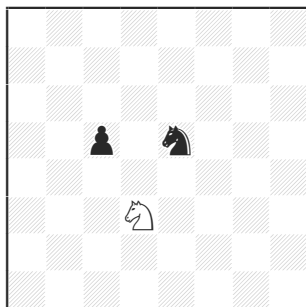
Definice: Braný a beroucí kámen si vymění místa navzájem.

Schéma braní:

Sd3xc5[Pd3]

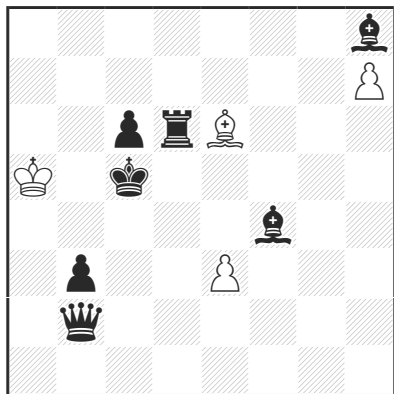
Sd3xe5[Sd3]

FSSc9

Chris Feather
Fairings 2010

FS035

h#2 PWC (4+7)
4.1.1.1

- 1.**Bd4** h8R 2.Bxh8[Td4] Rc4#
- 1.**Bhe5** h8B 2.Bxh8[Be5] Bxd6[Re5]#
- 1.**Bf6** h8S 2.Bxh8[Sf6] Se4#
- 1.**Bg7** h8Q 2.Bxh8[Qg7] Qa7#.

Černý hraje jen střelcem h8, první tah střelce je na postupně sousední diagonální pole.

Circe Parrain

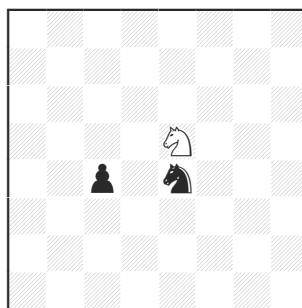
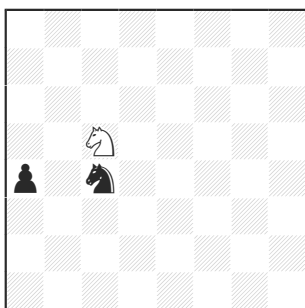
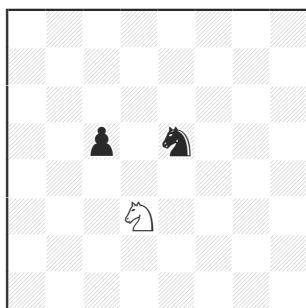
Definice: Braný kámen se přemísťuje v délce a směru dalšího tahu. Při rošádě se kámen přemísťuje o vektorový součet pohybů krále a věže, pěšec přemístěný na poslední řadu se proměňuje.

Schéma braní:

Sd3xc5 Sc4[Pa4]

Sd3xe5 c4[Se4]

FSSc10

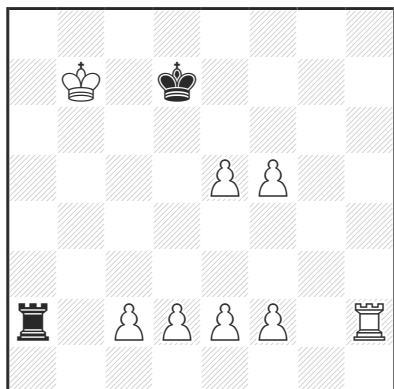
Michel Caillaud

venované S. Emerson

1. p. z.

The Problemist 1999

FS036

1.Rxc2 Rh8(c8S) 2.Rc3 dxc3=

B: 1.Rxd2 Rh8(d8B) 2.Td3 exd3=

C: 1.Rxe2 Rh8(e8R) 2.Re3 fxe3=

D: 1.Rxf2 Th8(f8Q) 2.Rh2 R×h2=.

h=2 Circe parrain (8+2)

B: po úvodníku

C: = B) po úvodníku

D: = C) po úvodníku

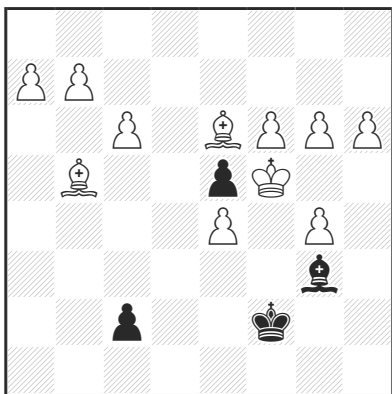
Anti-Super-Circe

Definice: Beroucí kámen se přemísťuje na libovolné volné pole na šachovnici (je možné ji i odstranit úplně podle analogie se Super Circe).

Definice Super Circe: Strana provádějící braní staví kámen na jakémkoliv pole na šachovnici nebo braný kámen odstraní ze šachovnice. Krále není možné brát, pěšec přemístěný na první řadu se z ní může dostat jen dalším přemístěním, na poslední řadě se proměňuje podle vůle beroucí strany.

Hans Peter Rehm &
Kjell Widlert
2. miesto
T.T. Andernach 2004

FS037

r#2 Anti-Super-Circe (11+4)

1.Ba2! 2.Kxe5[Ra1] Be5#
1...c1Q 2.Kxe5[Kc8] Qxh6[Qe8]#
1...c1R 2.Kxe5[Kg5] Rxc6[Re5]#
1...c1B 2.Kxe5[Kh1] Bxh6[Bf3]#
1...c1S 2.Kxe5[Ka8] Sxa2[Sb6]#.

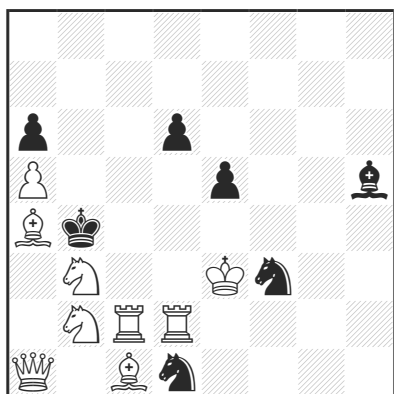
4. přidání dodatečné NeCirceX podmínky

Madrasi

Definice: kameny stejné hodnoty, ale opačné barvy, které se napadají se paralyzují. Paralyzovaný kámen ztrácí veškerou působnost (ani netahá) kromě moci paralyzovat.

János Buglos
feenschach 2001

FS038

#2 Madrasi (9+7)
Circe malefique

1.Rxd6[d2]! 2.Rb6#

1...dxc1Q[Bf8] 2.Rd4#

1...dxc1R[Bf8] 2.Rc6#

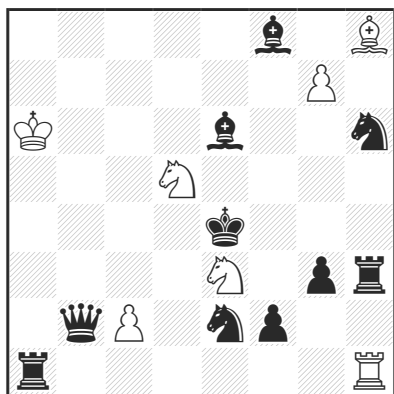
1...dxc1B[Bf8]+ 2.Rdd2#

1...dxc1S[Bf8] 2.Rd5#

1...Sd4 2.Bxd2#.

Vlaicu Crisan & Eric Huber
III. cena
4° T.T. Quartz 2002

FS039

hs#2 Circe (7+10)
Madrasi
4.1.1.1

1.gxf8Q Sc3 2.Qf3+ f1Q#

1.gxf8R Sd4 2.Rf4+ f1R#

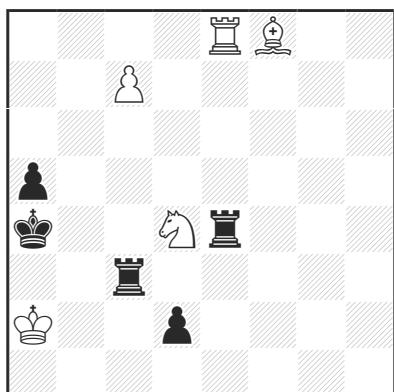
1.g8B Sxg8[Bf1]+ 2.Bg2+ f1B#

1.g8S Bxg8[Sb1]+ 2.Sd2+ f1S#.

Babson.

Michel Caillaud
Problemkiste 1997

FS040

h=2
Circe (5+5)
Madras
4.1.1.1

1.d1Q c8Q 2.Rc2+ Qxc2[Ra8]=

1.d1R c8R 2.Rb1 Kxb1[Ra8]=

1.d1B c8B 2.Rxc8[Bf1] Be2=

1.d1S c8S 2.Rxc8[Sb1] Sc3=.

Babson.

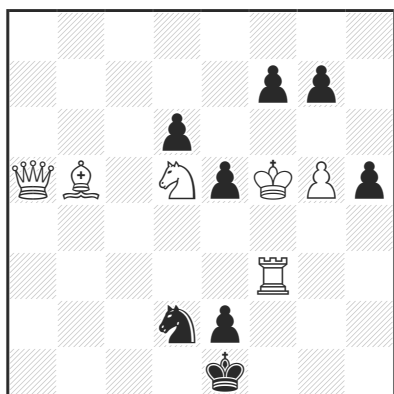
Maximum

Další používané označení: Maximálník, Maximummer, maxi, Längstzüger.

Definice: podmínka, v níž je černý povinen dělat geometricky nejdelší tahy.

Krasimir Gandev
2. č. u.
Stella Polaris 1973

FS041

s#2
Maximum (6+8)
Circe

1.Rf1+!

1...exf1S[Rh1] 2.Se3 Sxe3[Sg1]#

1...exf1B[Rh1] 2.Bd3 Bxd3[Bf1]#

1...exf1R[Rh1]+ 2.Sf4 Rxf4[Cg1]#

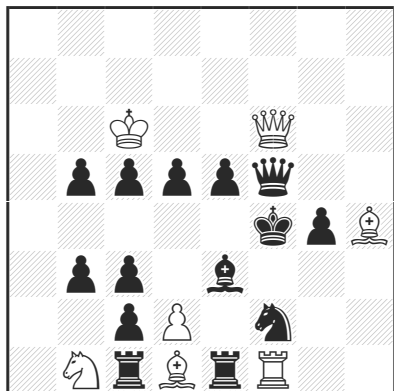
1...exf1Q[Rh1]+ 2.Bxf1[Qd8] Qxg5[Pg2]#.

Boris Ostruh &
Marko Klasinc

3. p. z.
Probleemblad 1976

FS042

s#2 Maximum (7+14)
Circe

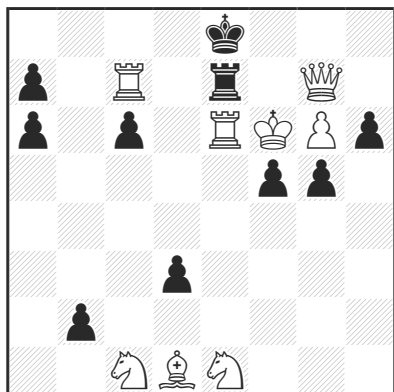
1.Rxd5[d7]! 2.Qxe5[e7]+ Qxe5#
1...cxd1S 2.dxe3[Bf8]+ Sxe3[Pe2]#
1...cxd1B 2.dxc3[Pc7] Bf3#
1...cxd1R 2.d3 Rxd3[Pd2]#
1...cxd1Q 2.d4 Qxd4[Pd2]#.

Černá všeproměna s albinem.

Christian Poisson

U.S. Problem Bulletin 1992

FS043

s#2 Maximum (8+10)
AntiCirce

1.Qh7! zz
1...bxc1R[Rh8] 2.Kg7 0-0#
1...bxc1Q[Qd8] 2.Ke5 Qd4#
1...bxc1S[Sb8] 2.Rxa7[Ra1] Sd7#
1...bxc1B[Bf8] 2.Rb7 Bg7#.

Plus-value

Další používaná označení: Mehrwertschach, Kölner Schach, echecs plus-values

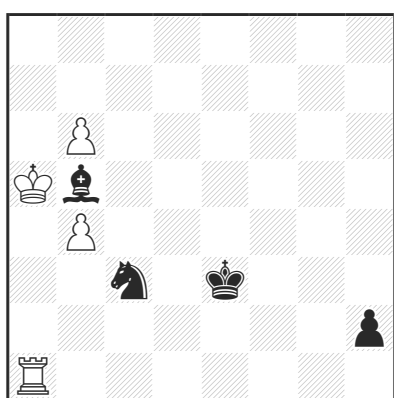
Definice: Povinnosti černého je provádět tahy s největší bodovou hodnotou. Tato hodnota vzniká součtem: braní en passant = 2 body, dvojkrok pěšce, proměna, braní, šach, rošáda 1 bod, ostatní 0 bodů. Při více tazích se stejnou bodovou hodnotou má mezi nimi černý volný výběr.

Heinz Zander

1. p. z.

Der Schnatterer 1974

FS044

s#2 Plus-value (4+4)
Circe

1.Rg1! zz

1...h×g1Q[Ra1] 2.R×g1[Qd8] Q×b6[Pb2]#

1...h×g1R[Ra1] 2.R×g1[Rh8] Ra8#

1...h×g1B[Ra1] 2.R×g1[Bf8] B×b4[Pb2]#

1...h×g1S[Ra1] 2.R×g1[Sb8] Sc6#.

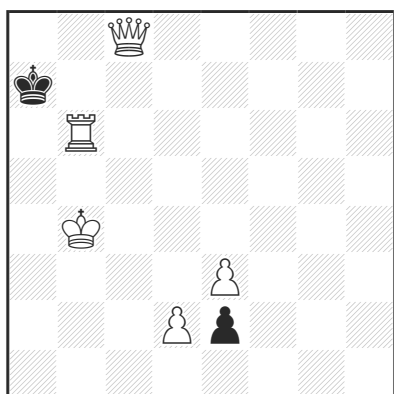
Fusil

Další používané označení: puškový šach, Flinteschach, rifle chess, echecs fusils, echecs au tir

Definice: Beroucí kámen zůstává při braní na svém místě (jakoby bere v okruhu své působnosti a vrací se na své výchozí pole, může tedy brát, i když je vázán).

Andreas Thoma
Die Schwalbe 1989

FS046

h=2*   Circe   (5+2)
Fusil
4.1.1.1

1...Ka5 2.Kxb6[Ka7; Ra1] Re1=
1.e1Q Qd8 2.Qh4+ Qxh4[Qd8]=
1.e1R Qh8 2.Ra1 Qxa1[Qh8]=
1.e1B Qf8 2.Bf2 Qxf2[Qf8]=
1.e1S Qg8 2.Sg2 Qxg2[Qg8]=.

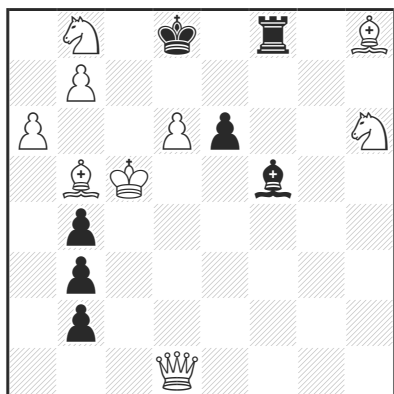
5. kombinace podmínek CirceX

Circe coucou Volcanic Circe

Další používané označení: Vulkanické Circe, Circe coucou Renaissance Circe volcanique

Definice Volcanic Circe: Braný kámen se rodí na svém Circe poli, v případě, že je toto obsazeno, zůstává skryt pod kamenem, který na tomto poli stojí a jakmile odtáhne, skrytý kámen se vynoří a začne znovu působit. Jestliže je bráno více kamenů se stejným Circe polem, vynořují se postupně: nejdříve kámen, který byl brán jako poslední.

Yves Cheylan
Rex Multiplex 1984

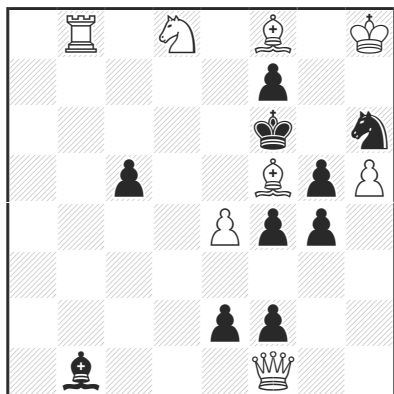
FS047

- 1.Qa1!** 2.Qa5#
 1...bxa1Q[»Qd8] 2.Sc6#
 1...bxa1R[»Qh8] 2.Bf6[Qh8]#
 1...bxa1B[»Qf8] 2.Sf7#
 1...bxa1S[»Qb8] 2.Sd7[Qb8]#
 1...Rf7 Sxf7[Rb1]#.

#2 (9+7)

Circe coucou
 Circe coucou Volcanic Circe

Yves Cheylan
P. z.
diagrammes 1985-87

FS048

- 1...exf1Q[Qd8] 2.Sc6#
 1...exf1R[Qa8] 2.Qa1#
 1...exf1B[Qc8] 2.Qe6#
 1...exf1S[Qg8] 2.Qg7#.
1.Qe1! [2.Qc3#]
 1...fxe1Q[Qd8] 2.Sc6#
 1...fxe1R[Qh8] 2.Kh7#
 1...fxe1F[Qf8] 2.Bg7#
 1...fxe1S[Qb8] 2.Rb6#.

#2 (8+10)

Circe coucou
 Circe coucou Volcanic Circe

6. hybrid

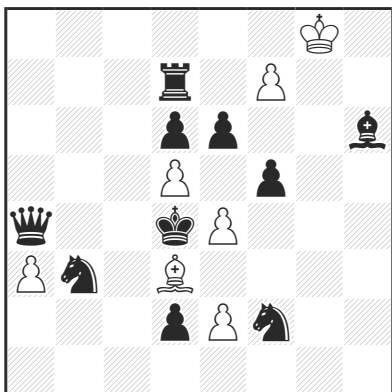
6a. hybrid, jedna pozice je ortodoxní

Unto Heinonen

I. cena

Suomen Tehtäväniekat 1991g

FS049

h#2

(7+10)

Orthodox

B: Circe

C: Madrasi

D: Circe Madrasi

1.Kc5 f8S 2.Qd4 Sxd7#

B: 1.Kc3 f8B 2.Bxf8[Bc1] Bb2#

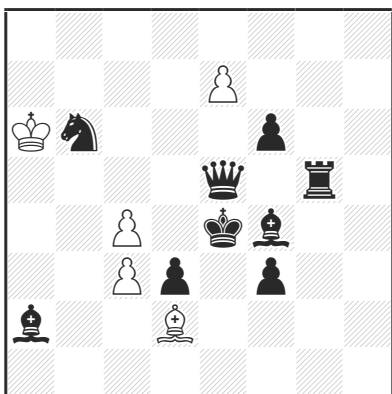
C: 1.Ke3 f8Q 2.Sd4 (2.Qd4?) Qxh6#

D: 1.Ke5 f8R 2.Qd4 Rxf5[Pf7]#.

Unto Heinonen

Probleemblad 1998

FS050

h#2

(5+9)

Orthodox

B: Circe

C: Circe, Madrasi

D: Madrasi

1.Qd6 e8S 2.Re5 Sxd6#

B: 1.Rg8 e8B 2.Rxe8[Bf1] Bxd3[Pd7]#

C: 1.Rf5 e8R 2.Qxe8[Rh1] Re1#

D: 1.Qb5+ e8Q 2.f5 Kxb5#.

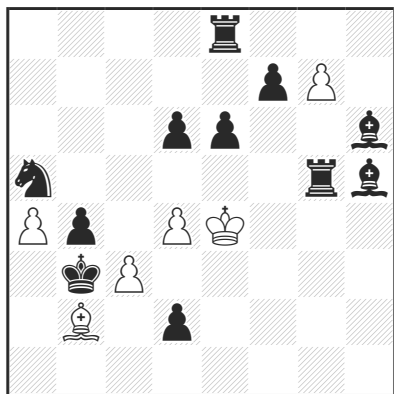
6b. hybrid, bez ortodoxní pozice

Sven Trommler

3. miesto

Holandsko-Sasko 2007-08

FS051

h#2 (6+11)

Circe

B: AntiCirce Calvet

2.1.1.1

1.Kxa4[Pa2] g8B 2.Rg×g8(Bf1) Bb5#

1.Rc4 g8S 2.Rexg8[Sb1] Sxd2[Pd7]#.

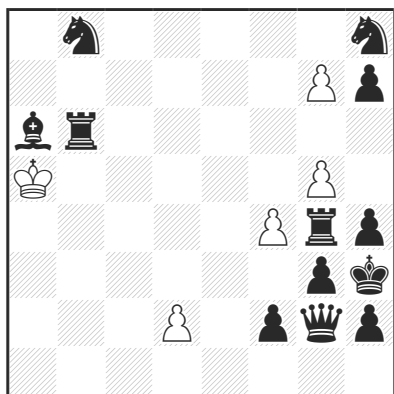
B: 1.Rc2 g8Q 2.Bg6+ Q×g6[Qd1]#

1.Ra2 g8R 2.b3 R×g5[Ra1]#.

František Sabol

Phenix 2007

FS052

h#2 (5+12)

Circe

B: Mars Circe

2.1.1.1

1.Rg6 g8Q (1. ... g8B?) 2.Rxg8[Qd1] Qxg4[Ra8]#

1.Bc4 g8B (1. ... g8Q?) 2.Bxg8[Bf1] Bxg2[Qa8]#.

B: 1.f1Q g8S 2.Q[d8]xd2 S[b1]xd2#

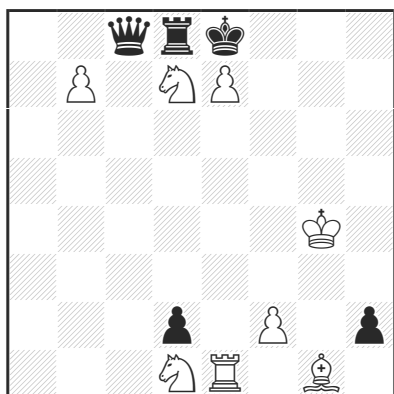
1.h1B f5 2.B[c8]xf5 g8R#.

Všeproměna bílého pěšce g7 v obou pozicích a rozložená černo/bílá všeproměna v Mars Circe pozici.

Příloha

Adrian Storisteanu
Schach-Echo 1976

FS053

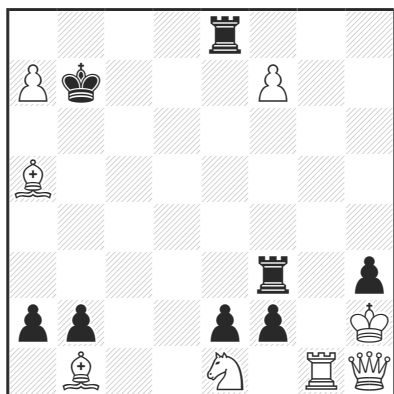

h#2 Circe (8+5)

1.hxg1B[Bc1] bxc8Q 2.dxc1R exd8S[Rh8]#.

Theodor Steudel
Problemkiste 2004

FS054

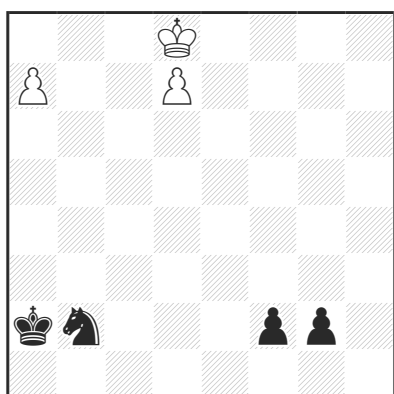

h=2 Circe (8+8)

1.a1B a8R 2.fxg1S fxe8Q=.

Romeo Bedoni
Rex Multiplex 1986

FS055

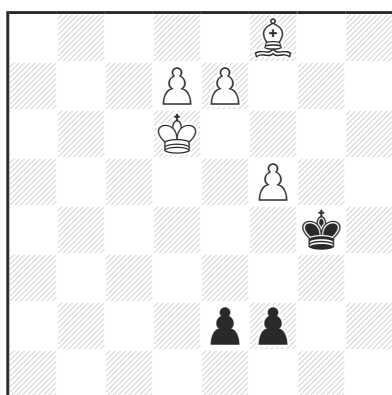
h#2 Promotions Circe (3+4)

1.f1B[Bc8] dxc8Q[Qd1] 2.g1S[Sb8] axb8R[Ra1]#.

František Sabol
Problemkiste 2000

FS056

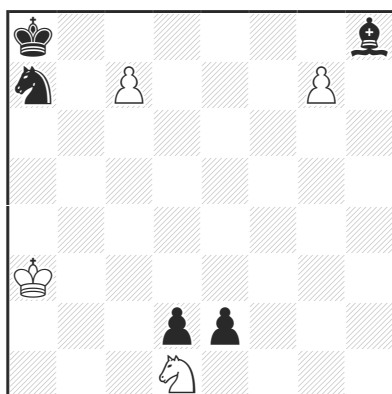
h#2 Mars Circe (5+3)

1.e1B e8R 2.f1S d8Q#.

První tah černého odvažuje pěšce e7. Druhý tah černého pokrývá pole g3, uvolněním f2 Circe pole bílého pěšce f5.

Christian Poisson
PAT A MAT 1992

FS057

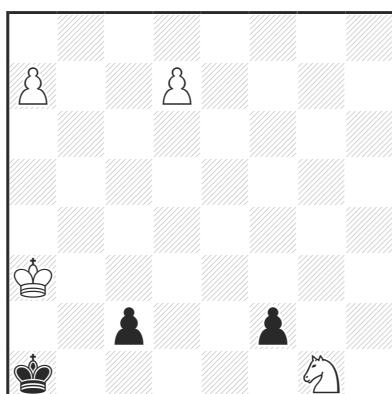
h#2 AntiCirce (4+5)

1.exd1S[Sg8] g×h8B[Bc1] 2.d×c1R[Rh8] c8Q#.

Romeo Bedoni

II. cena
11. T.T. diagrammes 1993

FS058

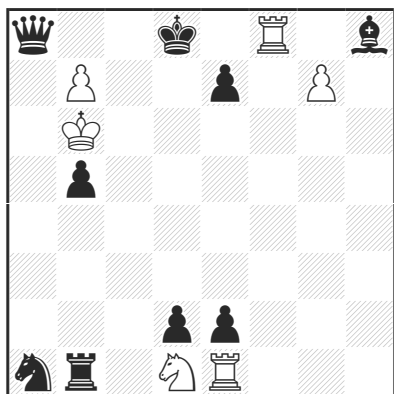

h=2 AntiCirce (4+3)

1.fxg1S[Sb8] a×b8Q[Qd1]+ 2.c×d1B[Bf8] d×c8R[Rh1]=.

Pierre Tritten &
Guy Sobrecases
Mat Plus 2009

FS059

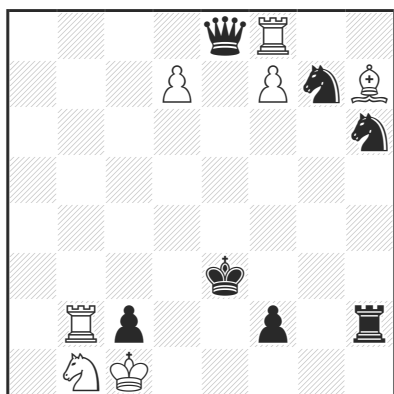
h#2 AntiCirce Calvet (6+9)

1.exd1S[Sg8] gxh8B[Bc1] 2.dxe1R[Rh8] bxa8Q[Qd1]#.

Erich Bartel

venované P. Kniestovi - 75
feenschach 1989

FS060

h=2 Circe malefique (7+7)
Madrasi

1.cxb1B[Sg8] d8Q 2.f1R+ fxe8S[Qd1]=.

Použité zdroje

- Slovník kompozičního šachu, 1997, Michal Dragoun
- Winchloe, Christian Poisson

Rád bych poděkoval Michalovi Dragounovi za cenné poznámky a za pomoc při korektůře.

František Sabol, frantisek.sabol@gmail.com

Marianka, 31. 7. 2010

Juraj Lörinc: AKTUÁLNE EXOTURNAJE III

Už po tretí raz som si pripravil výber zaujímavých momentálne vypísaných tematických turnajov v oblasti exošachu. Týmto výberom chcem možno trochu motivovať slovenských autorov k účasti na turnajoch, ktoré by si ináč nevšimli, ale i predviesť tie exoprvky, ktoré práve majú vo svete zelenú. Pokiaľ by niekto mal záujem o ďalšie detaily nejakého turnaja, nech sa páči.

Udo Degener 50 JT C 23.11.2010

Pre úlohy s viac ako 2 ťahmi

Téma: akákoľvek typická dvojťažková tematika

2 oddelenia

a) orto - rozhodca: Udo Degener

b) exo - rozhodcovia: Udo Degener & Torsten Linss

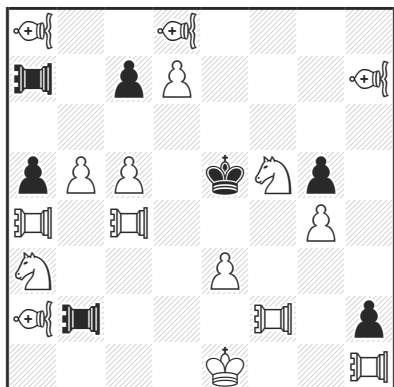
Juraj Lörinc &
Reto Aschwanden
II. cena
Springaren 2001

Adresa: Frank Richter, Ahrenshäger Strasse 20, D-18320

Trinwillershagen, Deutschland

E-mail: frank.richter.nbk@t-online.de

JL001

#3 (16+7)

♔ = strelcový lion

♖♔ = vežový lion

Príklady: **JL001** s líniiovými kombináciami (téma B, Levmanova obrana a ďalšie), **JL002** s Lačného cyklom

1.VLa6! [2.VLc6 [3.Jc4#]]

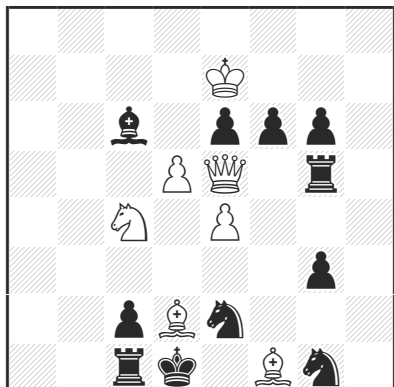
1...VLb7 2.Je7 [3.VLh5#] c6/VL7~ 3.Jg6/Jc6#

1...VLb6 2.Jd4 [3.VLh5#] c6/VL6~ 3.Jf3/Jc6#

Michel Caillaud

2. č. u., Schweizerische
Schachzeitung 1987

JL002

#3 Circe (7+11)

- 1...Jd4 a 2.Dxd4(Jb8) A[3.Je3,Jb2#]
 1...Jc3 b 2.Dxc3(Jb8) B [3.Je3,Jb2#]
 1...Jf4 c 2.Dxf4(Jb8) J [3.Jb2#] Vb1 3.Je3#
1.Kf8! [2.Sxe2(Jg8)+ Jxe2(Sf1) 3.Sxe2#]
 1...Jd4 a 2.Df4 J [3.Jb2#] Vb1 3.Je3#
 1...Jc3 b 2.Dd4 A [3.Je3,Jb2#]
 1...Jf4 c 2.Dc3 B [3.Je3,Jb2#]

4th Malgorzata Grudzińska Memorial Tourney C 30.11.2010

Pre h#2,5, h#2 Circe miniatúry a h#2 Circe neminiatúry, t.j. 3 oddelenia

Rozhodca: Waldemar Tura

Adresa: Henryk Grudziński, Noskowskiego 4/200, 58-506 Jelenia Góra, Poland

E-mail: hgrudzinski@op.pl

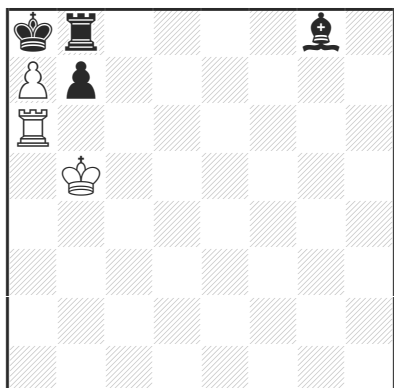
Príklady: miniatúrka **JL003** s bohatou hrou na stĺpci a, neminiatúrka **JL004** s neustálymi šachmi bielemu kráľovi

Henryk Kruk

I. cena

1. Memoriál M. Grudzińska 1999

JL003

h#2* Circe (3+4)

b) ♔g8→f8

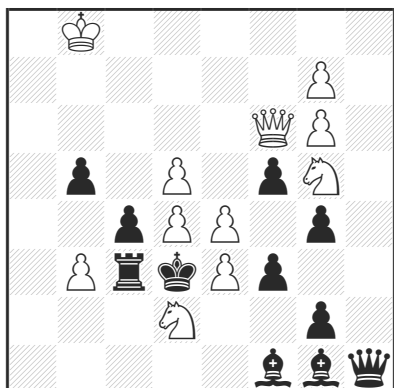
- a)
1...axb8=D(Vh8)+ 2.Kxb8(Dd1) Dd8#
1.Sb3 Va1 2.Kxa7(a2) axb3(Sc8)#
 b)
1...axb8=D(Vh8)+ 2.Kxb8(Dd1) Dd8#
1.Sc5 Va2 2.Sxa7 Vxa7(Sf8)#

Michal Dragoun & Juraj Lörinc

2. č. u.

1. Memoriál M. Grudzińska 1999

JL004

h#2   Circe   (11+11)
2.1.1.1

1.Dh8+ Df8 2.Dxf8(Dd1)+ Jxf1(Sc8)#

1.Sh2+ Dd6 2.Sxd6(Dd1)+ Jxc4(c7)#

Mark Gordian 110 MT C 1.12.2010

Pre #2-6 a h#2-6

Téma: biela minimálka, v ktorej má biely kráľa a exokameň alebo pešiaka meniaceho sa na exokameň

Dovolené exokamene: T, C, TC, VC, SC, LI, VL, SL, LE, PA, VA, NA, MA, MO

Maximálne 8 pešiakov + exokameňov u čierneho, nie premenené figúry

Rozhodca: A. Vasilenko

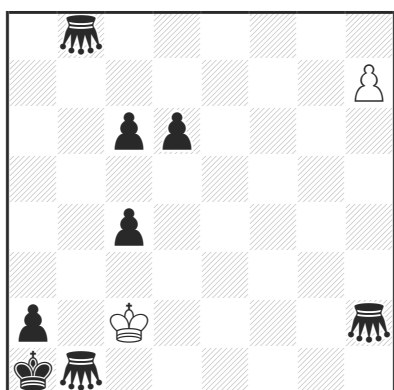
Adresa: A. Vasilenko, 76, apt. 118, Pravda Prospect, Kyiv-208, 04208 Ukraine

Mark F. Gordian

Cena

Die Schwalbe 1931-III

JL005

#3   ♁ = cvrček   (2+8)

E-mail: a-vasylenko@yandex.ru

Príklady: **JL005** s matom ponad znehybneného čierneho cvrčka, ktorý na b2 doskáče, **JL006** s presnou hrou bieleho kráľa, JL007 s trojnásobným echom

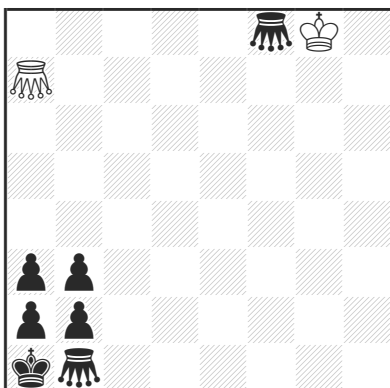
1.h8=C! [2.Ca8#] Ce5 2.Kc3 [3.Ch1#] Cb2 3.Kxc4#

Wilhelm Kramer

III. cena

4. TT Essener Anzeiger 1930

JL006

#4 ♖♗ = cvrček (2+7)

1...Ch8 2.Kf8 Ce8 3.Kf7 [4.Cg7#]

1.Kf7? [2.Cg7+ Cf6 3.Ce5+ Cd4 4.Cc3#]

1...Cf6!

1.Kg7! tempo

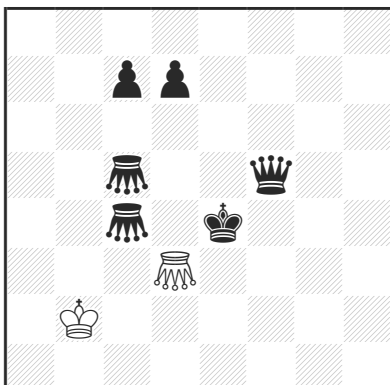
1...Ch6 2.Kf6 Ce6 3.Kf7 [4.Cg7#].

Václav Kotěšovec

IV. cena

PAT A MAT 2003

JL007

h#5 ♖♗ = cvrček (2+6)
3.1.1...

1.d5 Kb3 2.Ce5 Ca3 3.c5 Kc2 4.Kd4+ Kd2 5.De4 Cd6#

1.d6 Cd7 2.c6 Cg4 3.De5+ Kc2 4.Kd5 Kd3 5.Ce6 Cd7#

1.Ke5 Cb5 2.Cc6 Kc3 3.Kd6 Kd4 4.Ce7 Cg5 5.De6 Cd8#.

Danka Petkova 90 MT C 31.12.2010

Pre hs#2-6 a hs=2-6, akékoľvek exo povolené, bez predpísanej témy

Rozhodca: Petko Petkov

Adresa: Petko A. Petkov: Bulgaria, 1504 – Sofia, bul. "Janko Sakazov" №38, whod "W"

E-mail: ppetkow@mail.orbitel.bg

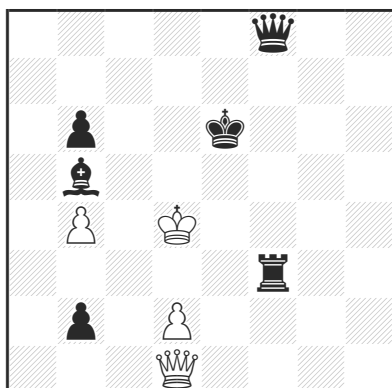
Príklady: **JL008** poskladaná dávnejšie práve v Marianke, **JL009** s dokonale analogickou hrou a perfektným využitím exoprvkov, **JL010** s tvorbou čiernych batérií (čo si myslíte o ekonómii bieleho jazdca v druhom riešení?), **JL011** znovu s perfektnou analógiou medzi zdanlivou hrou a riešením a aristokratický **JL012**

Štefan Sovík & Juraj Lörinc

III. cena

TT StrateGems 2007

JL008

hs#3 (4+6)

b) posunúť o 1 stĺpec doprava

a) **1.Dh1** Vf6 2.Ke3 De7 3.Dd5+ Kxd5#

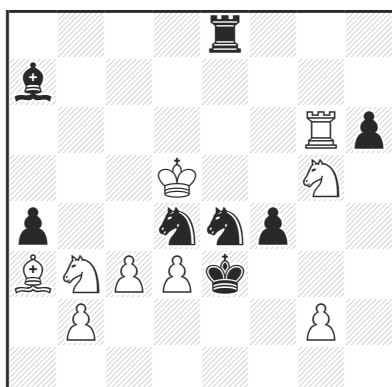
b) **1.Da5** Se7 2.Kd4 Dg7 3.Df5+ Kxf5#.

Mario Parrinello

I. cena, 21. TT Chess

Composition Microweb 2006-07

JL009

hs#3,5 2.1.1... (9+8)

Madrasí Rex Inclusiv

1...hgx5 2.Se7 Sc5 3.Kxd4 Jd2 4.Ve6+ Vxe7#

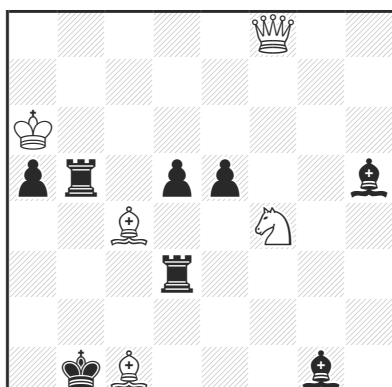
1...axb3 2.Vb6 Ve6 3.Kxe4 Jf3 4.Sc5+ Sxb6#.

Juraj Lörinc

Č. u.

O. Rabinovič 75 JT 2005-06

JL010

hs#3 2.1.1... (5+8)

1.De8 Sa7 2.Jxd3(Va8) Sxe8(Dd1) 3.Se3+ Sxe3(Sc1)#

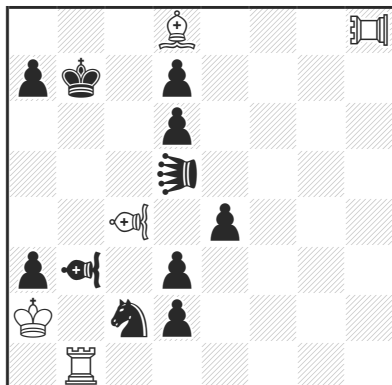
1.Da3 Vb7 2.Jxh5(Sc8) Vxa3(Dd1) 3.Sb2+ Vxb2(Sc1)#

Petko A. Petkov

I. cena

Best Problems 2006-07

JL011

hs#4* (5+11)

♖♗ = vao, ♘♙ = leo, ♚♛ = pao

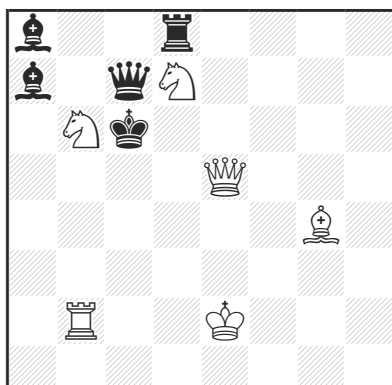
1...LEe5 2.VAg8 Kc8 3.VAh7+ VAg8 4.VAf5+ LEe6#

1.PAh6 LEd4 2.VAe6 Ka6 3.VAh3+ VAe6 4.VAf1+ LEc4#.

Juraj Lörinc

Šach Profil 1996

JL012

hs#3 2.1.1... (6+5)

1.Kd3 Sxb6 2.Se2 Kxd7 3.De6+ Kxe6#

1.Ke3 Vxd7 2.Ve2 Kxb6 3.Db5+ Kxb5#.

Franz Pachl 60 JT C 8.1.2011

4 oddelenia: - #2

- #3-4

- h#2-3, téma "v diagramovej pozícii sú 1-2 biele batérie, v aspoň trojníku sa mení farba predného i zadného kameňa batérie"

- exo-h#2-3, téma: "3 fazy a cyklicka hra"

Rozhodca: Franz Pachl

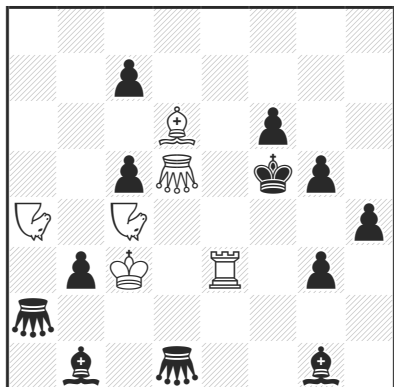
Adresa: Mirko Degenkolbe, Postfach 11 12, D – 08393 Meerane

E-Mail: vierundsechzig@T-Online.de, Subject: "Franz Pachl – 60"

Franz Pachl
II. cena
TT Problem-Echo 2000

JL013

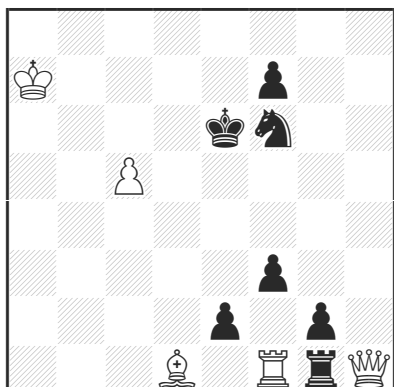
h#2   ♞ = tátoš   (6+12)
 ♞ ♞ = cvrček
 b) ♜ f6→g4
 c) ♜ g5→g4

Príklady: **JL013** s cyklickou hrou trojice bielych figúr VST,
JL014 s cyklom bielych ťahov s využitím dvojšachov

- a) 1.**Sxe3** Txc5 2.Sf4 Te5#
- b) 1.**Cxc4** Tc8 2.Ce6 Se5#
- c) 1.**Cxd6** Tab2 2.Cg6 Ve5#.

Juraj Lörinc
1. miesto
Liga Problemista 2007

JL014

h#2   Antircirce   (5+7)
 b) ♜ e2→e5
 c) ♜ e2→f5

- a) 1.**exd1=D(Dd8)** Ve1 2.Dd5 Dh3#
- b) 1.**gxf1=J(Jg8)** Dh3 2.Je7 Sb3#
- c) 1.**gxh1=S(Sc8)** Sb3 2.Sd7 Ve1#.

Mark A. Ridley 50 JT C 17.1.2011

Pre ľub. exoprobém s akýmkoľvek exokráľom alebo exopodmienkou s exopravidlami pre kráľov

Rozhodca: Mark A. Ridley

Adresa: Eric Huber, CP 13-72, 024240 Bucharest, Romania

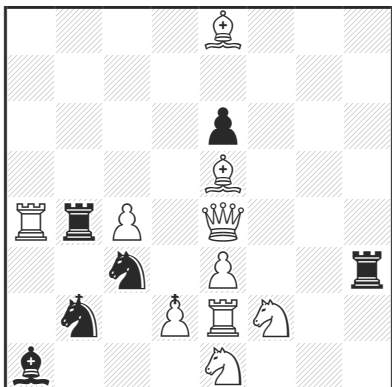
E-mail: hubereric@yahoo.fr

Príklady: **JL015** s albinom kráľovského pešiaka, **JL016** s pickaniny a krížom mutujúceho kráľa,
JL017 s kráľovským cvrčkom.

Dirk Borst & Dolf Wissmann

II. cena
Nunspeet 2003

JL015

s#2 (10+6)
† = kráľovský kameň (b2, d2)

1.Db7! [2.Jed3+ kJxc4#]

1...Vb4~ 2.d4+ Jxe2#

1...Vb5! 2.dxc3+ kJxa4#

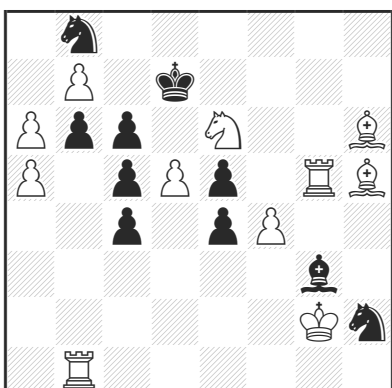
1...Vxe3 2.dxe3+ kJxc4#

1...JKxc4+ 2.d3+ kJxe5#

Boško Milošeski

Probleemblad 2002

JL016

#2 mutujúci králi (11+10)

1.dxc6+?

1...Kxc6 2.Vxb6#

1...Kxe6 2.f5#

1...Kd5 2.Vd1#

1...Kd6 2.Sf8#

1...Jxc6!

1.Jc7! [2.Se8#]

1...Kxc7 2.axb6#

1...Ke7 2.Vg7#

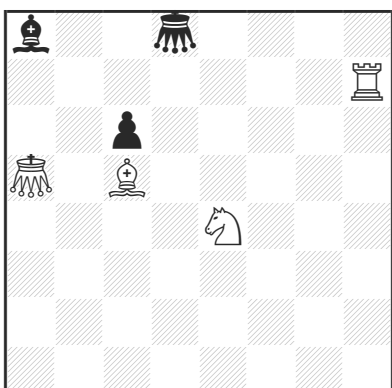
1...Kd6 2.Je8#

1...Kd8 2.Je6#

Neal Turner

The Problemist 2005

JL017

s#7 ♁♁ = cvrček (4+3)
† = kráľovský kameň (a5, d8)

1.Jg5! Sb7 2.Vc7+ kCh4 3.Sf2+ kCf6 4.Sd4+ kCh4 5.kCd8+

kCc4 6.kCh4+ kCxc7 7.kCc4+ c5#

Ladislav Salai jr. 50 JT C 18.1.2011

Pre exo-#n, $n \geq 4$ (exomnohoťažky)

Rozhodca: Ladislav Salai jr.

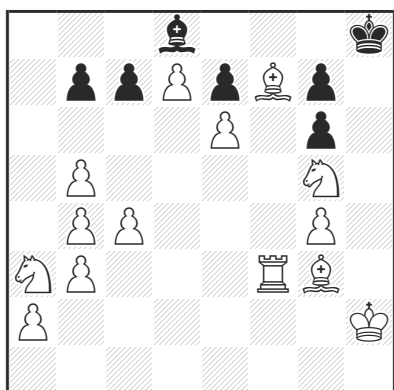
Adresa: Luboš Kekely, 023 32 Snežnica 128, Slovakia

E-mail: kekely@zmail.sk

Príklady: **JL018** s rôznymi spôsobmi zásahu po h-stĺpci, **JL019** s logicky podloženými matmi ponad znehybneného pešiaka

Manfred Rittirsch
II. cena
Die Schwalbe 1990

JL018

#4 Circe (14+7)
Súbojový šach

1.b6! tempo

1...cxb6(b2) 2.Sxg6 b5 3.Sb1 bxc4(c2) 4.Vf8#

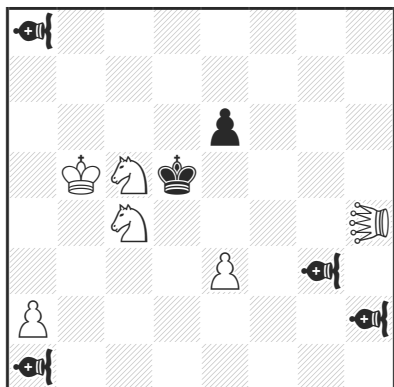
1...c5 2.Vf1 cxb4(b2) 3.Vh1 bxa3(Jg1) 4.Kg2#

1...c6 2.Se5 c5 3.Sa1 cxb4(b2) 4.Vh3#

Juraj Lörinc

1. p.z., 7. TT Chess
Composition Microweb 2001

JL019

#4 ♞ = vao, ♚ = leo (6+6)

1.LEg4? [2.LEd1 [3.LEb3#]]

1...VAg1!

1.LEh5? [2.LEd1 [3.LEb3#]]

1...VAF2!

1.LEh7! [2.LEc2 [3.LEb3#]]

1...VAg1 2.LEf7+ e5 3.LEh5+ e4 4.LEh1#

1...VAF2 2.LEg8+ e5 3.LEg5+ e4 4.LEg2#

Ruud Beugelsdijk MT C 1.3.2011 - section 1

Pre #2 Circe a/alebo Madrasi

Téma: pokus(y) a úvodník robí biely kráľ, možno použiť C, T, LI, VL, SL, LE, PA, VA, MA

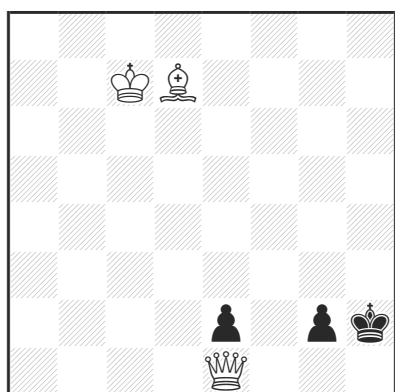
Rozhodca: John Rice

Adresa: Dirk Borst, Diamantlaan 262, 9743 BM Groningen, Netherlands

E-mail: d.borst@planet.nl

Príklad: miniatúrka **JL020** s pokusmi vyvrátenými všepremenouJacques Rotenberg
podľa Yvesa Cheylana
Thèmes-64 1982

JL020

#2

Circe

(3+3)

1.Kb6? tempo, 1...g1=D!

1.Kd8? tempo, 1...g1=V!

1.Kd6? tempo, 1...g1=S!

1.Kc6? tempo, 1...g1=J!

1.Kb7! g1=~ 2.Dxg1#

RIEŠITEĽSKÁ SÚŤAŽ / SOLVING COMPETITION

MARIANKA 30. 7. 2010

Rozhodca a výber problémov / Judge and selection of problems: Ivan Jarolín (Slovensko / Slovakia)

Systém súťaže: Quick solving - 30 dvojťažiek, každá v časovom intervale 60 + 30 sekúnd.

System of competition: Quick solving - 30 twomovers, each in time interval 60 + 30 seconds.

Pl. Solver	Correct answer	Wrong answer	Points
1. Vasyľ ĐAČUK (UKR)	18	1	17,1
1. Milan VELIMIROVIĆ (SRB)	18	1	17,1
3. Ľubomír ŠIRÁŇ (SVK)	16	3	13,3
4. Michel CAILLAUD (FRA)	14	1	13,1
4. Valerij KOPYL (UKR)	14	1	13,1
6. Oto MIHALČO (SVK)	16	4	12,4
7. Branislav ĐURAŠEVIĆ (SBR)	14	3	11,3
8. František SABOL (CZE)	12	2	10,2
9. Marek KOLČÁK (SVK)	10	2	8,2
10. Wilfried NEEF (GER)	5	3	2,3
11. Jozef HAVRAN (SVK)	3	2	1,2
12. Oliver RALÍK (SVK)	7	7	0,7
13. Vladislav BUŇKA (CZE)	4	4	0,4
14. Milan SVRČEK (SVK)	13	15	-0,5
15. Miroslav SVÍTEK (CZE)	5	9	-3,1

Správna odpoveď / Correct answer = +1.0 point

Nesprávna odpoveď / Wrong answer = - 0.9 points

TEMATICKÉ SKLADATEĽSKÉ SÚŤAŽE /
THEMATIC CHESS COMPOSITION TOURNAMENTS

MARIANKA C 31. 7. 2010
DVOJŤAŽKY / TWOMOVERS

VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

Téma: Novostrategická dvojťažka, v ktorej dva ťahy bieleho **A, B**, vystupujú v jednej fáze po obranách **a, b** a v ďalších dvoch fázach jednotlivo po obranách **c, d**. Ďalší obsah ľubovoľný.

Zasielacia lehota: sobota, 31. 07. 2010, 24.00 hod.

Usporiadateľ a rozhodca: Juraj Brabec

Theme: New-strategic twomover (i.e. twomover with changes of play between phases), in which two white moves **A, B** are played after defences **a, b** and in other phases separately after defences **c, d**. Any other play possible.

Examples are given with tables showing the relationships among phases.

Deadline: Saturday, July 31st, 24:00.

Organiser and judge: Juraj Brabec

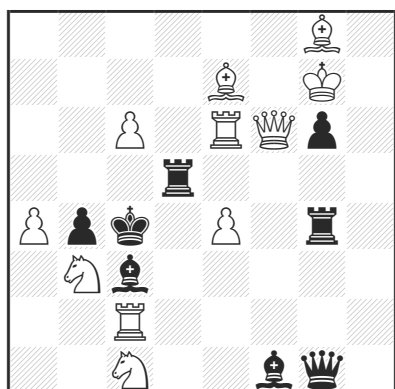
PRÍKLADY - EXAMPLES:

Juraj Brabec

Pochvala

Festival Castellari C 30.5.1963

A01

#2

(11+8)

1... ♖c5 **a** 2. ♘d2# **A**, 1... ♖d4 **b** 2. ♘a5# **B**,

1. ♖d6? ~ 2. ♙:d5#,

1... ♖c5 **c** 2. ♘d2# **A**, 1... ♖d4 **d** 2. ♙:d4# **C**, 1... ♖g5!,

1. ♖e5! ~ 2. ♙:d5#,

1... ♖c5 **c** 2. ♙:f1# **D**, 1... ♖d4 **d** 2. ♘a5# **B**.

	a	b	c	d
	A	B		
			A	C
			D	B

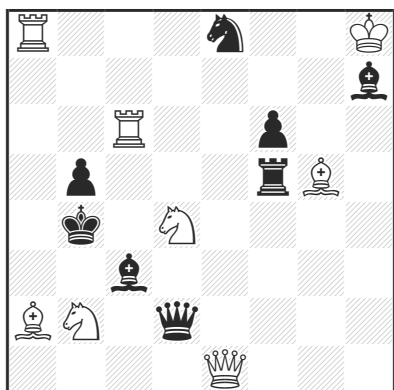
MmMm-OoVo-OoVo Z-32-44

Juraj Brabec

II.-III. cena

Šachmaty v SSSR 1962

A02

#2

(8+8)

1... ♔:d4 a 2. ♘d3# A, 1... ♔:b2 b 2. ♘c2# B,

1. ♕e4? ~ 2. ♘c2# B,

1... ♔:d4 a 2. ♔:d2# C, 1... ♕:d4 c 2. ♘d3# A, 1... f:g5!,

1. ♕b1! ~ 2. ♘d3# A,

1... ♔:b2 b 2. ♔:d2# C, 1... ♕:d2 d 2. ♘c2# B.

	a	b	c	d
	A	B		
	B	C		A
	A		C	B

(RVmo)-(RVmo)-OoVm Z-32-43

VÝSLEDOK / AWARD

Súťaže sa zúčastnilo 11 skladieb od 7 autorov. Úroveň skladieb vzhľadom na krátkosť termínu bola veľmi dobrá a obidve ceny by sa určite vysoko umiestnili v hociktorom inom turnaji. Vynikla najmä dvojica ukrajinských skladateľov, ktorí sa danú tému pokúsili spracovať aj v bohatej kombinácii s ďalšími zámenami hier. Bolo to však za cenu veľmi jednoduchej motivácie, čo sa muselo odraziť aj na umiestnení. Myslím, že turnaj bol ďalším malým ale cenným príspevkom k rozvoju trojfázových kombinovaných zámen, za čo zúčastneným autorom vyslovujem svoje poďakovanie. Skladby som ocenil v tomto poradí:

I. cena Vasyľ Ďačuk a Valerij Kopyl

Dva varianty v zdanlivej hre so šachom na poliach d3 a e4 sa vo zvodnosti a riešení znemožnia vždy iným priviazaním šachujúcej veže, ale zároveň sa odcloní iná líniová figúra k jednému z týchto polí. Tým sa docieli, že hrozí iba jeden z matov zdanlivej hry, kým druhý vyjde po šachu odclonenou figúrou. Nová obrana 1...Cc5(f4) d pridáva variant so zámenou matu. Jednotný a elegantný mechanizmus obohatil predpísanú tému zámeny hier o zámenu funkcie ťahov s antiduálovým výberom hrozby, čím docielil Suškovovu tému v originálnom podaní.

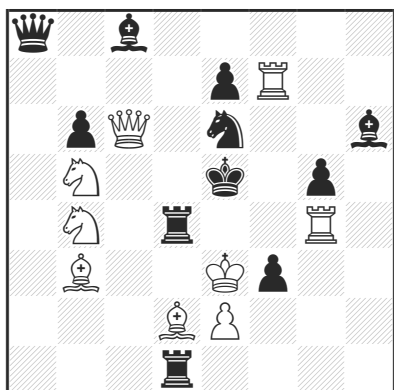

A03

Vasyľ Dačuk & Valerij Kopyl

I. cena

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

#2

(9+11)

- 1... ♖d3+ a 2. ♘:d3# A, 1... ♜e4+ b 2. ♜:e4# B,
 1. ♕c3? ~ 2. ♘d3# A (2. ♜e4#? B), 1... ♛e4+ c 2. ♜:e4# B,
 1... ♞c5 d 2. ♕:d4# C, 1... ♜1:d2!,
 1. ♙c3! ~ 2. ♜e4# B (2. ♘d3#? A), 1... ♜1d3+ e 2. ♘:d3# A,
 1... ♞c5 d 2. ♕c7# D.

	a	b	c	d	e
	A	B			
A B?			B	C	
B A?				D	A

Z-32-54 MVmo-OVm-OVm

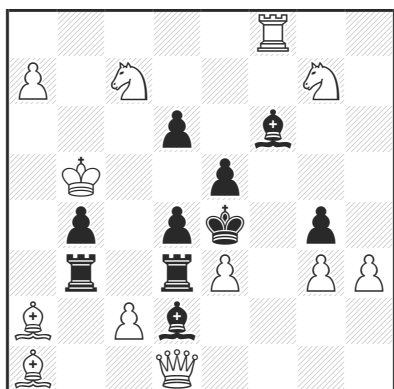
II. cena Ľudovít Lačný

Rovnaký novostrategický mechanizmus, ale s celkom odlišnou motiváciou a iným doplňujúcim variantom. Po antiduálovom uzavretí voľného poľa blokovaním v zdanlivej fáze prevezme dôsledok škodlivého motívu čiernych obrán na seba biely a zvodníkom a úvodníkom toto voľné pole pokryje. Zoslabujúcim motívom však iné pole matovej siete uvoľní, takže opäť antiduálovo hrozí vždy iba jeden zo zdanlivých matov. Druhý z matov vyjde po uzavretí voľného poľa odclonením rôznymi kameňmi, a po striedavom blokovaní pôvodných polí vyjde nový mat. Skladba ustúpila prvej cene menšou originalitou použitého novostrategického mechanizmu.

Ľudovít Lačný

II. cena

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

#2

(12+10)

- 1... ♙:e3 a 2. ♕h1# A, 1... ♜:e3 b 2. ♕:g4# B, 1. ♘d5? ~ 2. ♕h1# A
 (2. ♕:g4#? B), 1... ♜:e3 b 2. ♘:f6# C, 1... ♜b1 c 2. ♕:g4# B,
 1... ♙e1!,
 1. ♘f5! ~ 2. ♕:g4# B (2. ♕h1#? A), 1... ♙:e3 a 2. ♘:d6# D, 1... ♙g5
 d 2. ♕h1#

	a	b	c	d
	A	B		
A B?			C	B
B A?	D			A

Z-32-44 (RVmo)-(RVmo)-VmVo

A04

1.-4. čestné uznanie Vasyľ Ďačuk a Valerij Kopyl

Pekný mechanizmus, ktorý vyústil do špirálovej zámény štyroch matov pri šiestich obranách (CA-AB-BD).

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl
1.-4. čestné uznanie
Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

1...f3 **a** 2. ♖:e3# **A**, 1...c:b3 **b** 2.d3# **B**, 1. ♖h4? ~ 2. ♖:f4#,

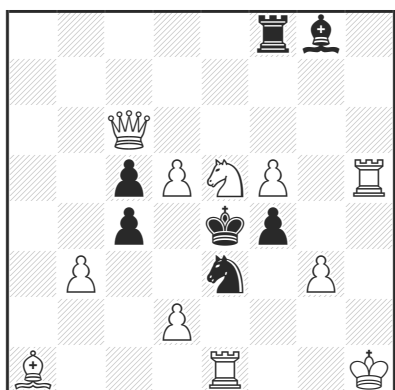
1...♔:f5 **c** 2. ♕g6# **C**, 1...♗:f5 **d** 2. ♖:e3# **A**, 1...c3!,

1. ♕a4! ~ 2. ♕:c4#, 1...♙:d5 **e** 2.d3# **B**, 1...♔:d5 **f** 2. ♕c6# **D**.

	a	b	c	d	e	f
	A	B				
			C	A		
					B	D

Z-32-64 OVm-OVm-VmVm

A05

#2 (11+7)

1.-4. čestné uznanie Milan Velimirović

Veľmi ekonomická konštrukcia s pekným využitím väzby pešiaka v zdanlivých hrách a „skorokolotočová zámena“.

Milan Velimirović
1.-4. čestné uznanie
Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

1...♙c4 **a** 2. ♘de4# **A**, 1...♙b5 **b** 2. ♘ce4 **B**,

1. ♕f7? ~ 2. ♘b3#, 1...♙c4 **a** 2. ♕:c4# **C**, 1...f4 **c** 2. ♘de4 **A**,

1...♘d5 2. ♕:d5#, 1...♙:a5!,

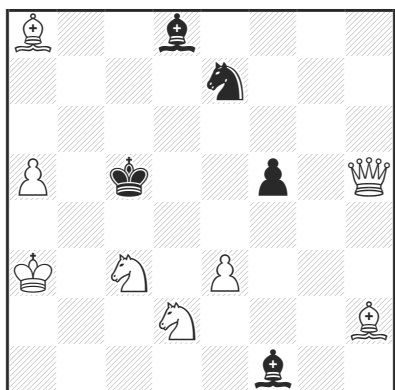
1. ♕e8! ~ 2. ♘a4#, 1...♙b5 **b** 2. ♕:b5# **D**, 1...f4 **c** 2. ♘ce4 **B**,

1...♘c6 2. ♕:c6#.

	a	b	c
	A	B	
	C		A
		D	B

Z-32-34 (RVmo)-(RVmo)-MmVo

A06

#2 (8+5)

1.-4. čestné uznanie Michel Caillaud

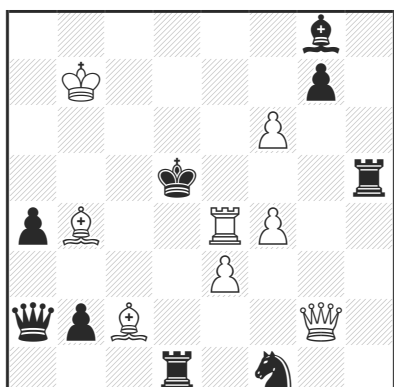
Rovnaká záměna hier ako v II. cene (A04 – s prehodením fáz), ale bez záměny funkcie ťahov a s menej zaujímavou motiváciou, najmä vo zvodnostnej a skutočnej fáze.

Michel Caillaud

1.-4. čestné uznanie

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A07

#2

(8+9)

1...♙e6 a 2.♖d4# **A**, 1...♚c4 b 2.♖e5# **B**,

1.♚g4? ~ 2.♚d7#, 1...♙e6 a 2.♚:e6# **C**, 1...♗d4 c 2.♖:d4# **A**,

1...♗d3!,

1.♚e2! ~ 2.♚b5#, 1...♚c4 b 2.♚:c4# **D**, 1...♗e5 d 2.♖:e5# **B**,

1...♗d3 2.♚:d3#.

	a	b	c	d
	A	B		
	C		A	
		D		B

Z-32-44 (RVmo)-(RVmo)-VmVo

1.-4. čestné uznanie Zoltán Labai

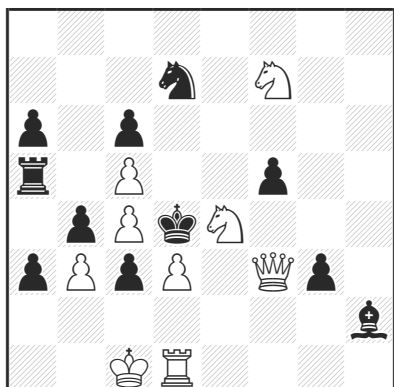
Opäť trojfázová špirálová záměna (CA-AB-BD), tentoraz medzi dvoma zvodnostnými fázami a riešením.

Zoltán Labai

1.-4. čestné uznanie

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A08

#2

(9+11)

1.♘d8? ~ 2.♘:c6#, 1...♙e5 a 2.♘e6# **C**, 1...♚e5 b 2.d4# **A**,

1...♗:c5!,

1.♘ed6? ~ 2.♘:f5#, 1...♗:c5 c 2.♚f4# **B**, 1...♚:c5 d 2.♚e3# **D**,

1...c2!,

1.♘:c3! ~ 2.♘e2#, 1...♚:c3 e 2.d4# **A**, 1...b:c3 f 2.♚f4# **B**.

	a	b	c	d	e	f
	C	A				
			B	D		
					A	B

Z-32-64 OVm-OVm-VmVm

Pochvala (bez poradia) Vasyľ Ďačuk a Valerij Kopyl

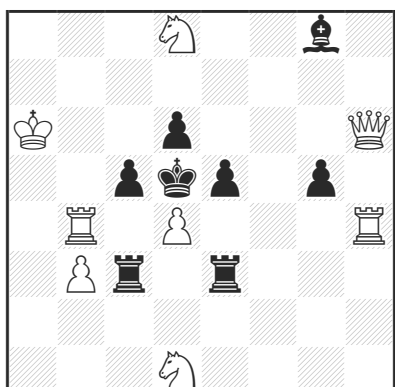
Tri skladby (A09, A10, A11), v ktorých je predpísaná téma rozšírená o ďalšie varianty so zámenou hier, ale mechanizmus je dosiahnutý príliš jednoduchými a málo estetickými prostriedkami.

A09

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

Pochvala

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

#2

(8+8)

1... ♖c1 a 2. ♘:e3# A, 1... ♜e1 b 2. ♘:c3# B, 1...c4 c 2. ♖b5# C,
1...e4 d 2. ♙:g5# D,

1.d:c5? ~ 2. ♙:d6#, 1... ♜:c5 e 2. ♘:e3# A, 1... ♚:c5 f 2. ♖b5# C,
1...d:c5 g 2. ♙c6# E, 1... ♙e6!,

1.d:e5! ~ 2. ♙:d6#, 1... ♜:e5 h 2. ♘:c3# B, 1...d:e5 i 2. ♙c6# E,
1... ♚:e5 j 2. ♙:g5# D, 1... ♙e6 2. ♙:e6#.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
	A	B	C	D					E
		!			A	C			
							B	D	F

Z-(4,3,3)-10.5 OOVm/Vm-OOVm/Vm-OVmVm

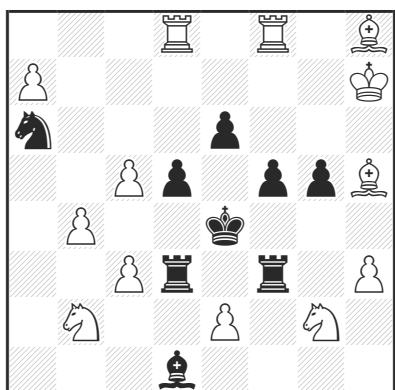
Pochvala (bez poradia) Vasyľ Ďačuk a Valerij Kopyl

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

Pochvala

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A10

#2

(13+9)

1...f4 a 2. ♙g6# A, 1...d4 b 2.a8 ♙# B, 1... ♜f1 c 2.e:d3# C,
1... ♜d2 d 2. ♙:f3# D,

1. ♖:f5? ~ 2. ♖e5#, 1... ♚:f5 e 2. ♙g6# A, 1... ♜:f5 f 2.e:d3# C,
1...e:f5 g 2. ♖e8# E, 1... ♜:c3!,

1. ♖:d5! ~ 2. ♖e5#, 1... ♚:d5 h 2.a8 ♙# B, 1... ♜:d5 i 2. ♙:f3# D,
1...e:d5 j 2. ♖e8# E, 1... ♜:c3 2. ♖d4#.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
	A	B	C	D						
					A	C	E			
								B	D	E

Z-(4,3,3)-10.5 OOVm/Vm-OOVm/Vm-OVmVm

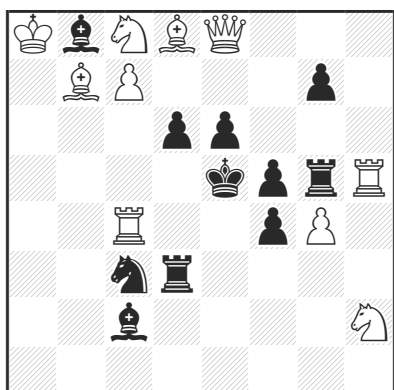
Pochvala (bez poradia) Vasyľ Ďačuk a Valerij Kopyl

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

Pochvala

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A11

#2

(10+11)

1...d5 **a** 2.c:b8♙# **A**, 1...f:g4 **b** 2.♖:g5# **B**, 1...♜d1 **c** 2.♘f3# **C**,

1...♜:g4 **d** 2.♘:g4# **D**, 1...♜g6 **i** 2.♖:f5# **E**,

1.♘:d6? ~ 2.♘f7#, 1...♙:d6 **e** 2.c:b8# **A**, 1...♜:d6 **f** 2.♘f3# **C**,

1...f:g4!

1.g:f5! ~ 2.♙:e6#, 1...♙:f5 **g** 2.♖:g5# **B**, 1...♜:f5 **h** 2.♘g4# **D**,

1...♜g6 **i** 2.f:g6# **F**.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
	A	B	C	D					E
		!			A	C			
							B	D	F

Pochvala (bez poradia) Milan Velimirović

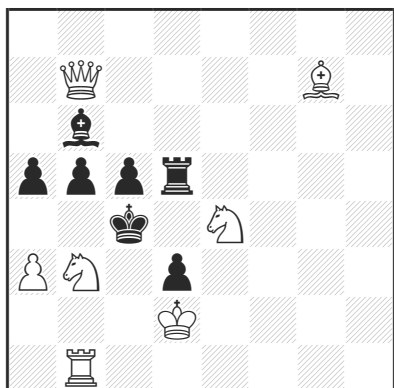
Jednotná hra bieleho i čierneho na poli c5, pekné vyvrátenie ale aj veľmi jednoduchá zdanlivá hra.

Milan Velimirović

Pochvala

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A12

#2

(7+7)

1...♜h5 **a** 2.♘d6# **A**, 1...♙a7 **b** 2.♘:a5# **B**, 1.♘b:c5? ~

2.♖c1#, 1...♜:c5 **c** 2.♘d6# **A**, 1...♙:c5 **d** 2.♙:b5# **C**,

1...♜e5!, 1.♘e:c5? ~ 2.♖c1#, 1...♜:c5 **c** 2.♙e4# **D**,

1...♙:c5 **d** 2.♘:a5# **B**.

	a	b	c	d
	A	B		
			A	C
			D	B

Z-32-44 MmMm-OoVo-OoVo

Pochvala (bez poradia) Jozef Havran

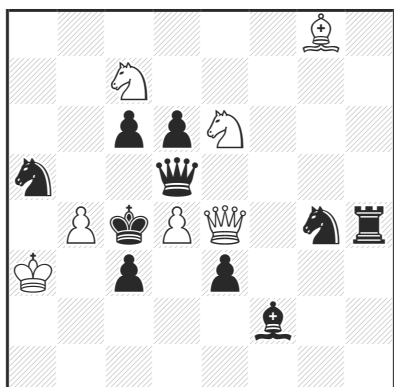
Zaujímavý mechanizmus, ktorý by však bolo potrebné rozšíriť o ďalší variant vo zvodnosti a riešení.

Jozef Havran

Pochvala

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

A13

#2

(7+10)

1... ♔c5 a 2.d:c5# A, 1... ♔e5 b 2.d:e5# B,

1. ♘c5? ~ 2. ♔d3#, 1...d:c5 c 2.d:c5# A, 1... ♞e5! d,

1. ♘f4! ~ 2. ♔d3#, 1... ♞e5 d 2.d:e5# B.

	a	b	c	d
	A	B		
			A	!
				B

Z-(2,1,1)-42

Juraj Brabec, medzinárodný rozhodca FIDE pre kompozičný šach

Marianka – Bratislava, 31. 7. – 2. 8. 2010

MARIANKA C 31. 7. 2010
SAMOMATY 2. ŤAHOM / SELFMATES IN 2 MOVES

VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

Téma: Dvojťahový samomat, v ktorom vzniká dvojník premiestnením čierneho kráľa. Ďalší obsah ľubovoľný.

Zasielacia lehota: sobota, 31. 07. 2010, 24.00 hod.

Usporiadateľ a rozhodca: Štefan Sovík

Theme: Selfmate in two with twin made by replacement of the black king. Any content allowed.

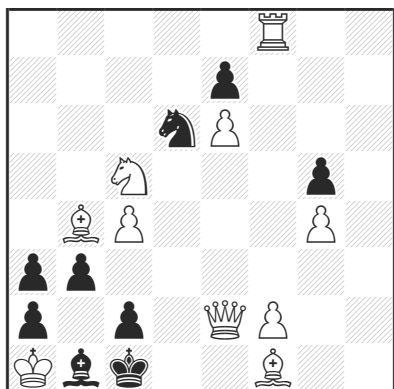
Deadline: Saturday, July 31st, 24:00.

Organiser and judge: Štefan Sovík

PRÍKLADY / EXAMPLES:

Karol Mlynka
P. z.
MAT-64 2002

B01

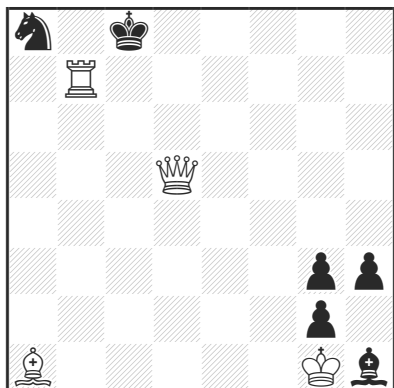
S#2 b) ♔c1→d4 (10+9)

a) 1. ♕f3! t., 1... ♘b5 2. c:b5 b2#, 1... ♘c4 2. ♙:c4 b2#, 1... ♘e4 2. ♘:e4 b2#, 1... ♘f5 2. ♖:f5 b2#, 1... ♘f7 2. ♖:f7 b2#, 1... ♘e8 2. ♖:e8 b2#, 1... ♘c8 2. ♖:c8 b2#, 1... ♘b7 2. ♘:b7 b2#;

b) 1. ♖d8! t., 1...c1 ♔ 2. ♕e4+ ♙:e4#, 1...c1 ♖ 2. ♕e4+ ♙:e4#, 1...c1 ♙ 2. ♕b2+ ♙:b2# a a:b2#, 1...c1 ♘ 2. ♘b3+ ♘:b3#.

Karol Mlynka
4955 Šachové umenie 10, 1977

B02

S#2 b) ♔c8→a6 (4+6)

a) 1. ♕c6+? ♘c7 2. ♙f6 h2#, 1... ♔d8!, 1. ♙f6? t., 1... ♘c7 2. ♕c6 h2#, 1... ♘b6!, 1. ♙d4? t., 1... ♘b6 2. ♙:b6 h2#, 1... ♘c7!, 1. ♙e5! t., 1... ♘c7 2. ♘:c7 h2#, 1... ♘b6 2. ♖:b6 h2#;

b) 1. ♕c6+? ♘b6 2. ♙c3 h2#, 1... ♔a5!, 1. ♙c3? t., 1... ♘b6 2. ♕c6 h2#, 1... ♘c7!, 1. ♙e5? t., 1... ♘c7 2. ♙:c7 h2#, 1... ♘b6!, 1. ♙d4! t., 1... ♘c7 2. ♖:c7 h2#, 1... ♘b6 2. ♙:b6 h2#.

VÝSLEDOK / AWARD

Súťaže sa zúčastnilo 9 skladieb od 8 autorov. Namiesto pre chorobu neprítomného Karola Mlynku súťaž rozhodoval Štefan Sovík.

I. cena Uri Avner

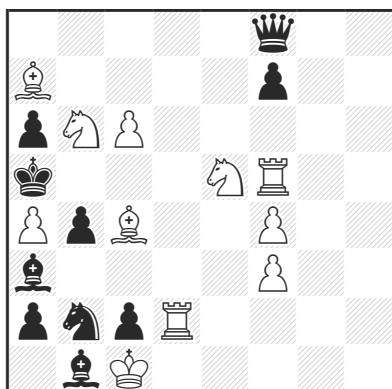
Bohatá stratégia dvoch diferencovaných matov na jednom poli v le-Grandovej téme. Maskované viazanie čiernej dámy. Úvodník jednou figúrou odchádzajúcou z matového poľa. Výborne.

Uri Avner

I. cena

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

B03

S#2 b) ♔a5→e3 (11+10)

a) 1. ♖b3! ~ 2. ♘bc4+ ♞:c4#,

1... ♚c5 2. ♘ec4+ ♞:c4#,

b) 1. ♖d5! ~ 2. ♘ec4+ ♞:c4#,

1... ♚c5 2. ♘bc4+ ♞:c4#.

II. cena Mihailo Maranduk, Valerij Kopyl a Vasyľ Dačuk

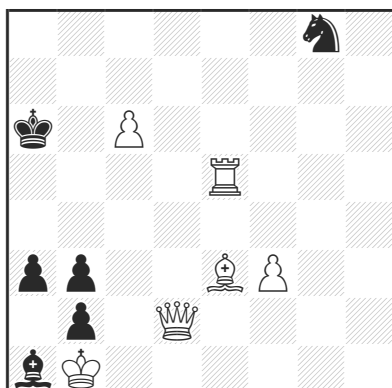
Task v dobrej konštrukcii v trojfázovej zámene troch matov s jednoduchšou motiváciou.

Mihailo Maranduk &
Valerij Kopyl & Vasyľ Dačuk

II. cena

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

B04

S#2 b) ♔a6→f1 (6+6)

c) ♔a6→a4

a) 1. ♚d6! t.,

1... ♞h6 2. ♚:h6 a2#, 1... ♞e7 2. ♚:e7 a2#, 1... ♞f6 2. ♚:f6 a2#,

b) 1. ♜e6! t.,

1... ♞h6 2. ♜:h6 a2#, 1... ♞e7 2. ♜:e7 a2#, 1... ♞f6 2. ♜:f6 a2#,

c) 1. ♖g5! t.,

1... ♞h6 2. ♖:h6 a2#, 1... ♞e7 2. ♖:e7 a2#, 1... ♞f6 2. ♖:f6 a2#.

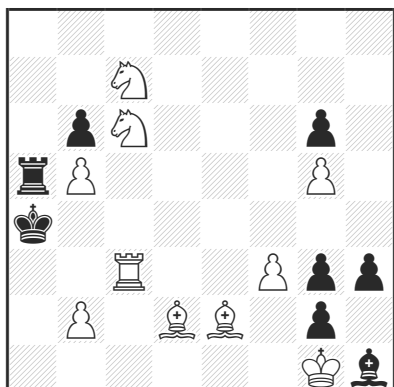

B05

Oto Mihalčo

1. čestné uznanie

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

S#2 b) ♔a4→f5 (10+8)

1. čestné uznanie Oto Mihalčo

Rekordná úloha so zámenou štyroch matov si zaslúži uznanie.

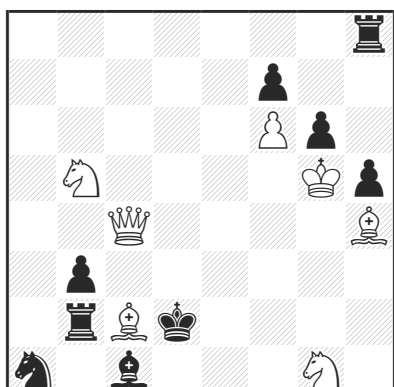
- a) 1. ♖e3! t., 1... ♜:b5 2. ♘:b5 h2#, 1... ♜a8 2. ♘:a8 h2#,
1... ♜a7 2. ♘:a7 h2#, 1... ♜a6 2. ♘:a6 h2#,
- b) 1. ♖a3! t., 1... ♜:b5 2. ♙:b5 h2#, 1... ♜a8 2. ♖:a8 h2#,
1... ♜a7 2. ♖:a7 h2#, 1... ♜a6 2. ♖:a6 h2#,
1... ♜a4 2. ♖:a4 h2#, 1... ♜a3 2. b:a3 h2#.

B06

Vasyl' Dačuk & Valerij Kopyl

2. čestné uznanie

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

S#2 b) ♔d2→e3 (7+9)

2. čestné uznanie Vasyl' Dačuk a Valerij Kopyl

Biela korekcia v dobrom spracovaní ústiaca do pseudo-le-Grandovej témy.

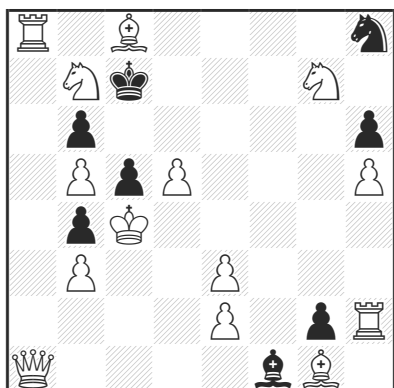
- a) 1. ♘b~? ~ 2. ♚c3+ ♙:c3#, 1... ♜c8!,
1. ♘c7! ~ 2. ♚c3+ ♙:c3#, 1... ♙e3 2. ♚d4+ ♙:d4#,
(1...~:c2 2. ♚d3+ ♙:d3#).
- b) 1. ♘b~? ~ 2. ♚d4+ ♙:d4#, 1... ♜d8!,
1. ♘d6! ~ 2. ♚d4+ ♙:d4#, 1... ♙d2 2. ♚c3+ ♙:c3#,
(1... ♙:c2 2. ♚d3+ ♙:d3#).

B07

Jozef Havran

1. pochvala

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

S#2 (14+8)

1. pochvala Jozef Havran

Zaujímavá recipročná zámena so striedavo využitou ekonómiou vo dvojníkoch.

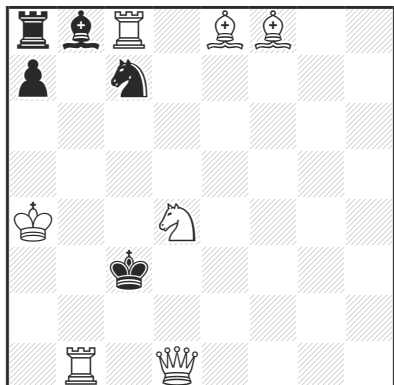
- a) 1. ♘f5! ~ 2. ♚:h8 ♙:e2#, 1... ♙f7 2. ♚g7 ♙:e2#,
1... ♙g6 2. ♚e5+ ♙:e5#,
- b) 1. ♘e8! ~ 2. ♚:h8 ♙:e2#, 1... ♙f7 2. ♚e5+ ♙:e5#,
1... ♙g6 2. ♚g7 ♙:e2#.

B08

Ján Golha

2. pochvala

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

S#2 b) ♖c3→c4 (7+5)

2. pochvala Ján Golha

Vtipná zámena dvoch matov si zaujímavo vytvárajúcou sa čiernou batériou veža-pešiak. Tempová pozícia je však dosiahnutá braním voľných polí.

a) 1. ♖f7! t., 1...a5 2. ♖b4+ a:b4#, 1...a6 2. ♘b5+ a:b5#,

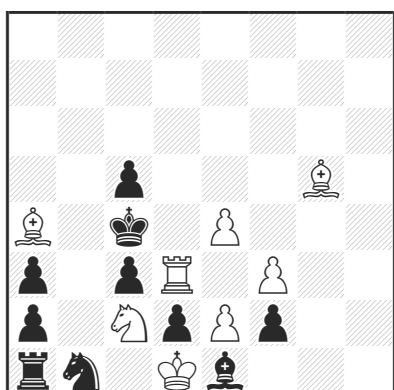
b) 1. ♘e2! t., 1...a5 2. ♖b4+ a:b4#, 1...a6 2. ♖b5+ a:b5#.

B09

Vladislav Buňka

Zvláštna pochvala

Marianka 2010 C 31. 7. 2010

S#2 b) otočiť o 180° (8+10)

Zvláštna pochvala Vladislav Buňka

Vtipné premiestnenie čierneho kráľa otočením šachovnice o 180 stupňov vedie k dvom rozdielnym jednovariantovým riešeniam.

a) 1. ♖f6! ~ 2. ♖:c3+ ♘:c3#,

b) 1. ♖d2! t., 1...f3 2. ♘:h6+ ♘:h6#.

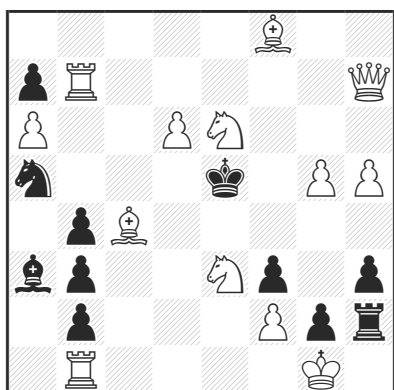
Marianka, 1. 8. 2010

Štefan Sovík, rozhodca súťaže

B10

Oto Mihalčo

PP 2006

S#2 (13+11)

Pre porovnanie s II. cenou (B4) uvádzame skladbu B10, ktorá prišla ako námietka proti pôvodnosti. Keďže ale výsledky tematických turnajov boli vyhlásené ako definitívne, námietka nemohla byť braná do úvahy.

1. ♖c7! ♘:c4 2. ♖:c4 ♖h1#, 1...♘c6 2. ♖:c6 ♖h1#,

1... ♘b7 2. ♖:b7 ♖h1#,

1... ♖e4 2. ♖a5 ♖h1# 1. ♖c7? ♘:c4!, 1. ♖d5? ♘c6!

MARIANKA C 31. 7. 2010
POMOCNÉ MATY / HELPMATES

VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

Téma: Oběť alespoň dvou různých kamenů na stejném poli.

Zasílací lhůta: 1. 8. 2010 v 0:00.

Pořadatel a rozhodčí: Michal Dragoun

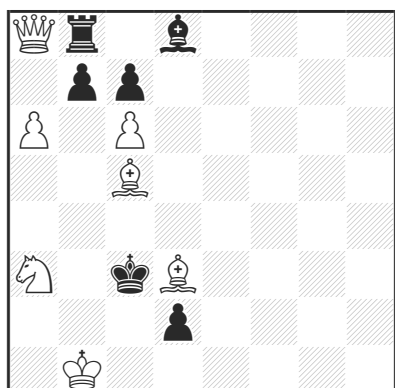
Theme: Sacrifice of at least two different pieces on the same square.

Closing date: 1. 8. 2010 on 0:00.

Organiser and judge: Michal Dragoun

PŘÍKLAD / EXAMPLE: Norman Macleod
Phénix 1992

C01

h#2   2.1.1.1   (7+6)

I. 1.b:a6+ ♘b5+ 2.a:b5 ♚a3#**II. 1.b:c6+ ♙b5 2.c:b5 ♚f3#****VÝSLEDOK / AWARD**

I received 21 problems. Their overall quality was average, but I was satisfied with the first four problems in award.

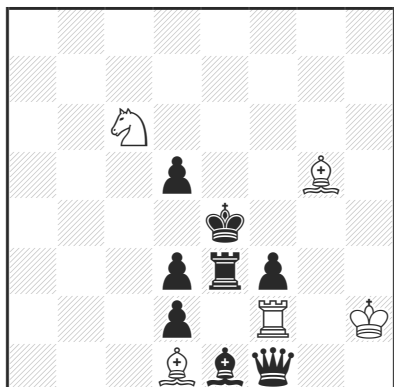
In the beginning, I had to decide usual question in thematic tournaments: how should I compare compositions with multiple realization of the prescribed theme (sacrifice of at least two different pieces on the same square) on the one hand and problems showing the theme „only“ twice but with another added elements on the other hand? Finally, I decided to pay more attention to the prescribed theme, and so both prizes show it more intensively. My ranking is as follows:

Valerij Kopyl & Vasyľ Ďačuk

1. Prize

Marianka 2010 C 1. 8. 2010

C02

h#2 2.1.1.1 (5+8)

1st Prize: Valerij Kopyl & Vasyľ Ďačuk

Together four sacrifices on the same square. Motivation for both captures by black pawns is line opening, but once it is opening of mating line and once line for mating move. I appreciated very economic setting.

I. 1. ♖e2 ♗:e2+ 2.d:e2 ♘c2#,

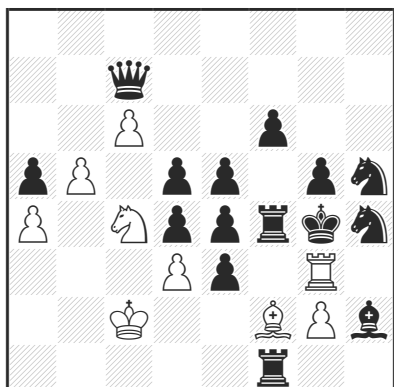
II. 1. ♙e2 ♘:e2 2.f:e2 ♖f4#.

Ladislav Packa

2. Prize

Marianka 2010 C 1. 8. 2010

C03

h#2 b) ♙g4→e1 (9+15)
c) ♙g4→b6

2nd Prize: Ladislav Packa

Very ambitious concept: cycle of first and second moves after the same pawn capture (which is not new, compare problem 1535 in Cyclone) combined with capture of the third thematic white unit in the first black move, thus showing specific form of Zilahi theme. This idea required some concessions, in the first place black King in check and not absolutely homogenous motivation in B1 too.

Author one day later submitted slightly changed version, but it did not affect the initial placement of the problem.

a) 1. ♘g3 ♘:e3 2.d:e3 ♗:e3#,

b) 1.e:f2 ♗e3 2.d:e3 ♖:e3#,

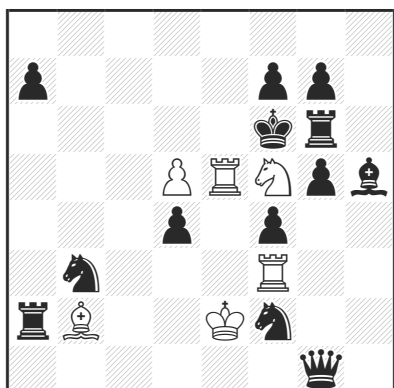
c) 1.d:c4 ♖:e3 2.d:e3 ♘:e3#.

Borislav Gadjanski

1. Honourable Mention

Marianka 2010 C 1. 8. 2010

C04

h#2 2.1.1.1 (6+13)

1st Honourable Mention: Borislav Gadjanski

Absolutely analogic and rich motivation of both solutions with unpin of white pieces and function exchange between both front and rear pieces of the masked white batteries. In the tourney without theme requirements I would place this composition higher.

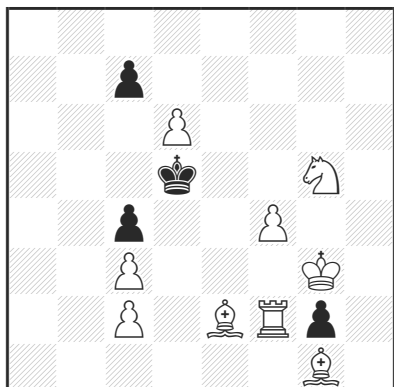
I. 1. ♘d2 ♖ee3 2.f:e3 ♘:d4#,

II. 1.g4 ♗e3 2.d:e3 ♖:f4#.

C05

Michel Caillaud

2. Honourable Mention
Marianka 2010 C 1. 8. 2010

h#2 2.1.1.1 (9+4)

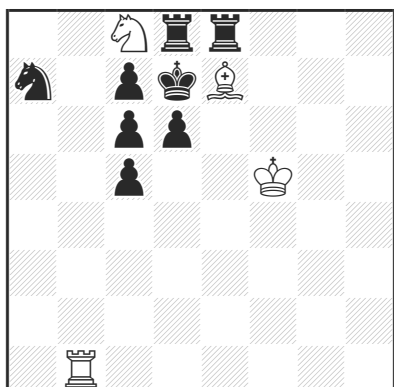
2nd Honourable Mention: Michel Caillaud

Two white sacrifices for tempo reasons with reciprocal correspondence between sacrificed and promoted unit.

- I. 1.c:d6 ♖f1 2.g:f1 ♙ ♙f3#,
II. 1.c6 ♙f1 2.g:f1 ♖ ♖d2#.

C06

Michajlo Maranduk &
Valerij Kopyl & Vasyľ Dačuk
1. Commendation
Marianka 2010 C 1. 8. 2010

h#2 2.1.1.1 (4+8)

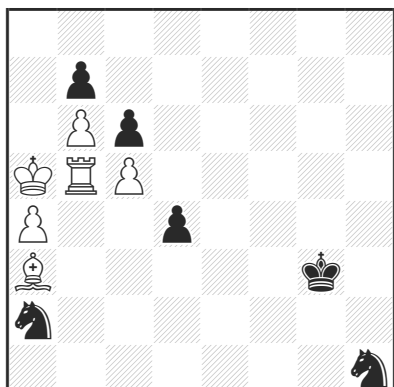
1st Commendation: Michajlo Maranduk & Valerij Kopyl & Vasyľ Dačuk

Quite economical setting with two Rook mates and reciprocal exchange of captured and sacrificed white unit.

- I. 1.♘:c8 ♙:d6 2.c:d6 ♖b7#,
II. 1.♚:e7 ♘:d6 2.♙:d6 ♖d1#.

C07

Wilfried Neef
2. Commendation
Marianka 2010 C 1. 8. 2010

h#4,5 (6+6)

2nd Commendation: Wilfried Neef

Two consecutive sacrifices on one square show white Zajic theme. Sacrifice of white Bishop is pure tempo move, but author's try 2.♘a any? is not convincing: c3 and c1 are bad for ♘a2 anyway.

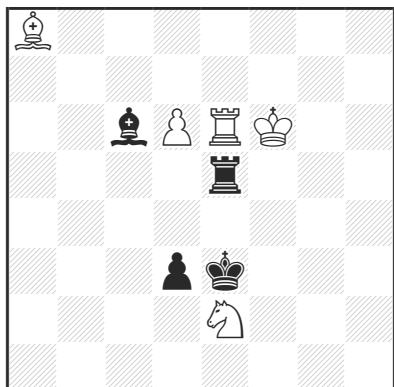
- 1...♙b4 (1...♙ any?, 1...♖ any?) 2.♘:b4 ♙:b4 3.♙f2 ♙c4
4.♙e1 ♙d35.♙d1 ♖b1#.

C08

Hannu Harkola

3. Commendation

Marianka 2010 C 1. 8. 2010

h#2   b) ♔e3→f3   (5+4)

3rd Commendation: Hannu Harkola

Very light position with two bristol manoeuvres and function exchange between both white and black Bishops and Rooks. Repeated move 2. ♔:e4 is integral part of the whole pattern, but I don't like it very much.

a) 1. ♖f3 ♗e4 2. ♔:e4 ♖:e5#,

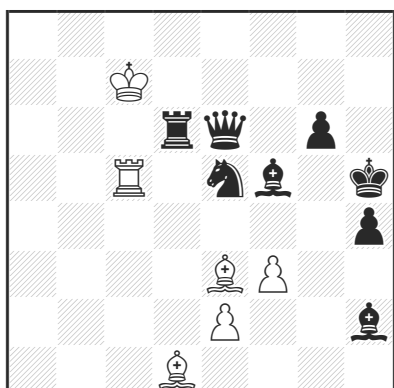
b) 1. ♜e3 ♖e4 2. ♔:e4 ♗:c6#.

C09

Menachem Witztum

4. Commendation

Marianka 2010 C 1. 8. 2010

h#2   2.1.1.1   (6+8)

4th Commendation: Menachem Witztum

Use of black halfpin and white halfbattery. First black moves open the lines for sacrifices of black Queen. But I believe, that much better problem can be built from this scheme – not thematic for this tourney, but with more analogic play of white halfbattery pieces and without moves repetition.

I. 1. ♞d3 e:d3 2. ♕e4 f:e4#,

II. 1. ♖d3 e:d3 2. ♗g4 f:g4#.

Michal Dragoun

Marianka, 1. 8. 2010, final wording 5. 8. 2010

MARIANKA C 31. 7. 2010
EXO / FAIRY

VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

Téma: Exoúloha s najmenej dvoma fázami (zdanlivé hry nemôžu byť tematické v tomto zmysle, ale sú povolené, ako aj ďalšie fázy), z ktorých jedna sa začína ťahom pešiaka o jedno pole zo základného radu a druhá dvojkrokom toho istého pešiaka. Ďalšie fázy sú povolené.

Výzva je ľubovoľná, dvojníky a nulové pozície sú povolené.

V úlohe musí byť použitý aspoň jeden exokameň alebo exopodmienka.

Rozhodca a organizátor: Juraj Lörinc.

Uzávierka: 31. 7. 2010, 24:00.

Theme: Fairy problem with at least two phases (set play cannot be thematic in this sense, but are allowed, just like any other phases), one starting by a pawn single-step from the 2nd/7th rank and the other starting by double-step of the same pawn. Other phases are allowed.

Any stipulation is allowed, twins and zero positions are also allowed.

The problem must employ at least one fairy piece or one fairy condition.

Judge and organiser: Juraj Lörinc.

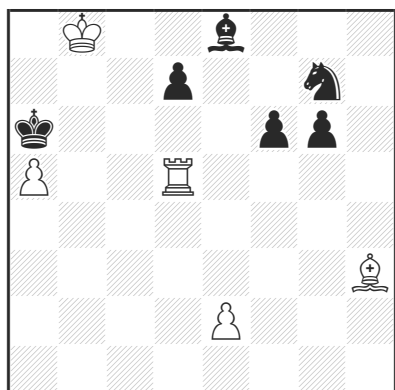
Deadline: 31. 7. 2010, 24:00.

PRÍKLADY / EXAMPLES:

Kazimierz Strzala

III. c.

Wola Gułowska 1994

1.Sf1? [2.e4,e3#], 1...d6!

1.e4? [2.Sf1#], 1...f5!

1.e3? [2.Sf1#], 1...Jf5!

1.Sf5! [2.Sd3#]

1...gxf5(Sf1) 2.e3#

1...Jxf5(Sf1) 2.e4#

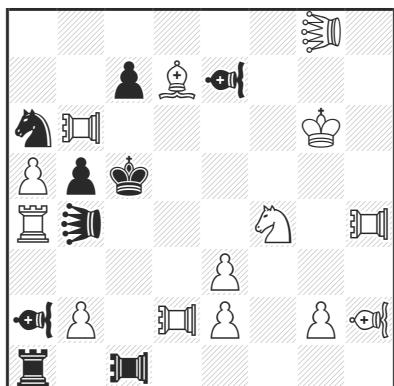
1...d6 2.Sc8#

D01

Hans Peter Rehm & Juraj Lörinc

II. c. 7. TT harmonie 1994

D02

#2 (14+9)

♙♜ = strelcový lion

♚♛ = lion

♖♗ = vežový lion

1.Je6+?, 1...Kd6!

1.Jd3+?, 1...Kc4!

1.g3? [2.Je6# **A**], 1...Kd6 2.Jd3#, 1...VLc6! **a**

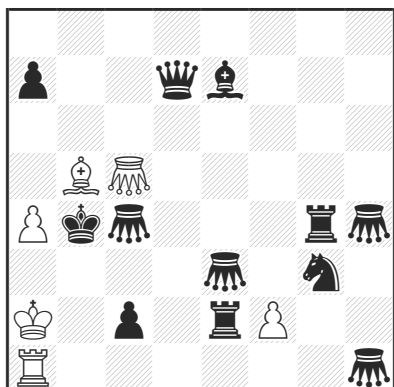
1.g4? [2.Jd3# **B**], 1...Kc4 2.Je6#, 1...Llb1! **b**

1.Kh5! [2.Llg1#], 1...VLc6 **a** 2.Je6# **A**, 1...Llb1 **b** 2.Jd3# **B**

Venelin Alaikov

7. č. u. Probleemblad 1995

D03

ss#8 4.1.1... (6+12)

Madrasī, ♙♜ = cvrček

1.fxe3 5.exd7 6.d8=D 7.Dd3 8.Da3+ c1=D#

1.fxg3 2.gxh4 6.h8=S 7.Sb2 8.Sa3+ c1=S#

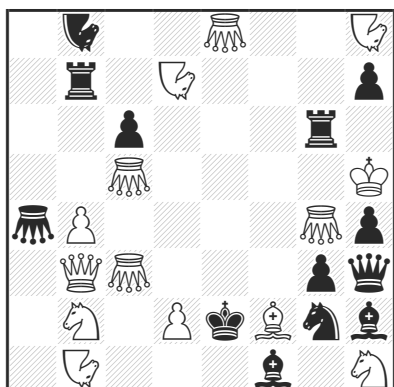
1.f3 2.fxg4 6.g8=V 7.Vg4 8.Vxc4+ c1=V#

1.f4 5.f8=J 6.Jxd7 7.Je5 8.Jd3+ c1=J#

Juraj Lörinc & Waldemar Tura

III. c. Wola Gułowska 2002

D04

s#2 (14+13)

♙♜ = tátoš, ♙♜ = cvrček

1...Vxd7 2.Se3+ Ve7#

1...Cxd7 2.Dd1+ Cxd1#

1.d3? [2.Tbf3+ Dxc4#]

1...Vxd7 2.C3e3+ Ve7#

1...Cxd7 2.Dc2+ Cd2#

1...Vxb4!

1.d4! [2.Tbf3+ Dxc4#]

1...Vxd7 2.C5e3+ Ve7#

1...Cxd7 2.Dc4+ Cd3#

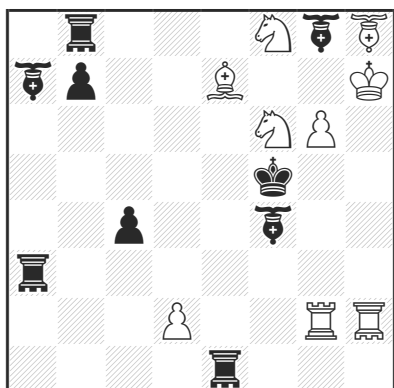

D08

Juraj Lörinc

Šachové umění 2009

#3 (9+9)

♖♗ = strelcový cvrček
♖♗ = vežový cvrček

1.d4? [2.VCf2#], 1...SCe3!

1.d3? [2.VCf2#], 1...VCe3!

1.Kh6!

[2.Kh5 [3.Vg5#] SCc1 3.Vf2#]

1...SCb3 2.d3 [3.VCf2#]

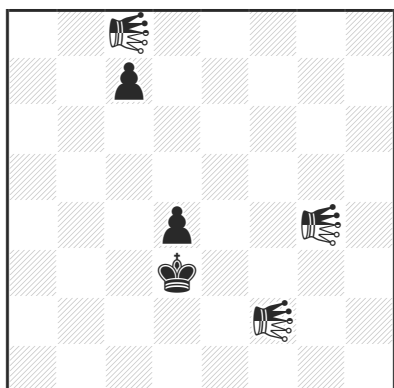
1...b6 2.d4 [3.VCf2#]

1...VCe8 2.Ve2 [3.Ve5#] SCc1 3.Vf2#

D09

Torsten Linss

7. miesto Marianka 2009

h#2 2.1.1.1 (0+3+3)

♙ = blcha

1.c5 nLOcxc5-c4+ 2.Ke4 nLOxd4-c5#

1.c6 nLOcxc6-c5 2.Ke3 nLOxd4-c4#

VÝSLEDOK / AWARD

Možnosť vypísať rýchly skladateľský turnaj na zadanú tému si veľmi cením. Dlhodobo zbieram témy vhodné do turnajov a snažím sa ich i pravidelne organizovať na svojej stránke Chess Composition Microweb. Marianka je od roku 2008 niečo navyše. Na rozdiel od webu musím brať do úvahy kratší čas, ktorý majú skladatelia k dispozícii a tiež očakávaný počet a exokaliber účastníkov. Poznajúc mená registrovaných som tento rok zvolil tému menej exo, v podstate opakovane spracovanú i ortodoxnými prostriedkami. Avšak ako som dokumentoval príkladmi, i v exoháve je veľké množstvo možných aplikácií, takže som čakal, čo bude.

Do polnoci 31.7.2010 som dostal 6 korektných úloh od spolu 7 autorov, pričom ma osobitne potešili tie od slovenských autorov (minulý rok sa nezúčastnil žiaden Slováč).

Do výsledku som opäť jednu zo zúčastnených úloh nezaradil, tentoraz od Torstena Linssa. I keď tému zaujímavým spôsobom zdvojil, mechanickosť spracovania mi neumožnila úlohu oceniť. Keď obohatí stratégiu, určite by mohla byť prinajmenšom uverejniteľná.

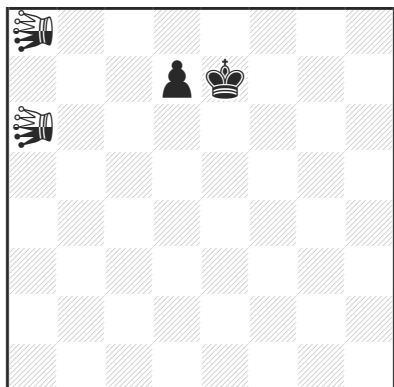
5. miesto – Ján Golha

Jediná skladba, u ktorej som s umiestnením ani moment neváhal. Spĺňa predpísanú tému, má aj zaujímavú exohru, ale dvojník v echových úlohách výrazne znižuje hodnotu a, čo je najpodstatnejšie, tematické ťahy pešiaka vyšli akoby len mimochodom.

Ján Golha
5. miesto

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

D10

h#4

(0+2+2)

Circe Parrain

♞ = neutrálna blcha

b) ♞a8→g8

a) 1.d6 ♞:a6-a5 2. ♞f7(♞b6) ♞:b6-c7+ 3. ♞f6(♞b5) ♞:d6-e5+ 4. ♞:e5(c5) ♞:c5-d5(♞g5)#

b) 1.d5 ♞d5-c4 2. ♞d7(c5) ♞:c4-d3+ 3. ♞c7(♞b4) ♞:c5-d6+ 4. ♞:d6(d4) ♞d4-d5(♞d8)#

4. miesto – Ľuboš Kekely & Milan Svrček

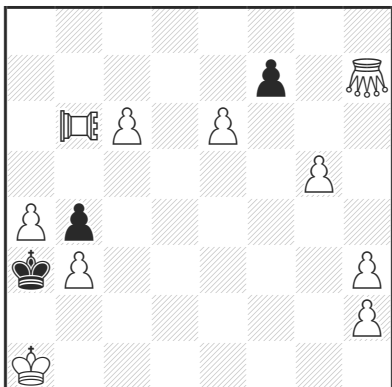
Strategicky nie veľmi nasýtené (excelsiory + krátke presuny premenených exokameňov na miesta, kde hrajú ako prekážka pre bieleho cvrčka), no sériový pomocný mat so zdanlivou hrou a tromi riešeniami sa nevidí každý deň. Jedno z riešení je zakončené návratom čierneho kameňa na f7, v ďalších dvoch sa končí novými matmi. Zaujímavým detailom je, že tematický pešiak má svoju úlohu i na základnom poli.

Ľuboš Kekely & Milan Svrček

4. miesto

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

D11

ser-h#7* (10+3)

= cvrček

= skokan(0,3)

3 riešenia

1...Ce7#

1.f:e6 2.e5 3.e4 4.e3 5.e2 6.e1=(0,3) 7.(0,3)e4 Cd3#

1.f5 2.f4 3.f3 4.f2 5.f1=(0,3) 6.(0,3)f4 7.(0,3)f7 Ce7#

1.f6 2.f:g5 3.g4 4.g3 5.g:h2 6.h1=C 7.Cb7 Ca7#

3. miesto – Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

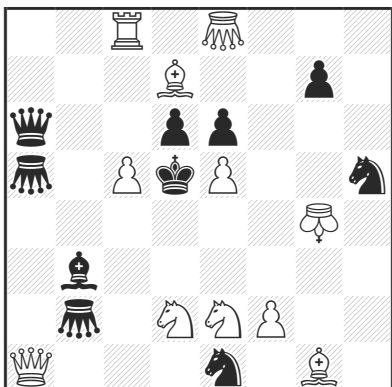
Dvojitá recipročná zámena je slušný výkon. Navyše samotný odchod pešiaka z druhého radu má tiež aktívnu rolu, otvorenie Sg1 ku d4, čím sa motivuje hrozba. Zámena samotná je tvorená prítomnosťou / neprítomnosťou pešiaka na línii, na ktorú potiahnu dáma a cvrček. To je v spojení so supermutujúcim kráľom už pomerne obohraný mechanizmus. Preto až 3. miesto za originálnejším pomocným matom.

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

3. miesto

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

D12

#2 (11+10)

= prešporský kráľ

= cvrček

1.f4? [2.Jc3#]

1...Cb4+ a 2.SKg8C# A

1...C:e2 b 2.Dd4# B

1...D:e2+ c 2.SK:e6D# C

1...Dc4 d 2.Sc6# D

1...Sd1!

1.f3! [2.Jc3#]

1...Cb4 a 2.Dd4# B

1...C:e2+ b 2.SKg8C# A

1...D:e2 c 2.Sc6# D

1...Dc4+ d 2.SK:e6D# C

(1...Jf6+ 2.SKe3J#)

2. miesto – František Sabol

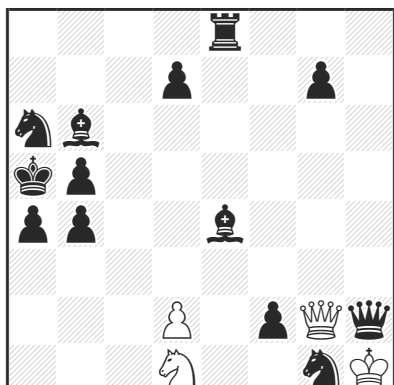
Vlastne najoriginálnejšia skladba súťaže. Pre jej pochopenie je potrebné ujasniť si niektoré záludnosti Opačného Mars Circe. Branie sa v ňom vykonáva tak, že berúci kameň sa pred braním premiestni na svoje Circe pole (podľa Opačného Circe, čiže akoby bol opačnej farby) a branie sa vykoná z neho. (Šach je pritom možnosť brať kráľa.) Teda na diagrame bK nie je v šachu od Dh2, ani Dg2 nie je viazaná Se4. Je však viazaná Pg7, keby totiž odišla, Pg7 by ohrozoval Kh1 po premiestnení na g2. Ďalším viazaným kameňom je Sb6 od Dg2 cez d8 – a v dvojníku je na striedačku viazaný Ja6 od Vg2 cez a8. Spoločný plán je taký, že Ja6/Sb6 odídu a Pd2 sa premení na V/D. Premení sa braním na e8, čo značí, že Pd7 musí odísť z Circe poľa Pd2. A pole, na ktoré ide, je dané nutnosťou prerušiť líniu Se4/Dh2. Medzitým biely obetuje Jd1, aby čierny kameň z a6/b6 odišiel ireverzibilným spôsobom – s braním.

František Sabol

2. miesto

Marianka 2010 TT C 31. 07. 2010

D13

h#2

(4+13)

a) 1.d5 Jc3 2.J:c3 de8V#**b) 1.d6 Jb2 2.S:b2 d:e8D#**

Opačné Mars Circe

b) ♖g2

1. miesto – Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

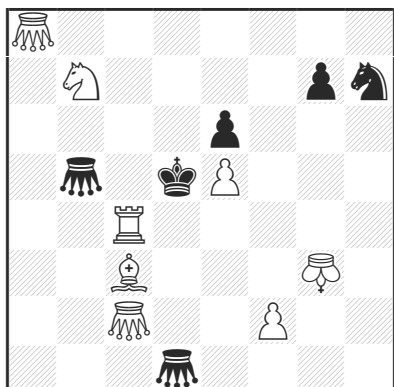
Ešte jedna novostrategická dvojťažka. Na rozdiel od 3. miesta je táto zámena cyklická, so zahrnutím hrozieb (Šedejov cyklus aka hrozbová Lačného téma aka Dombro-Lacny), čo pridáva na atraktivite, pretože mechanizmus šach-nešach v závislosti na postavení tematického pešiaka je príjemne skomplikovaný. Oceňujem i ľahkú konštrukciu (len 2/3 kameňov), ktorá nesie výrazné stopy skúsenej dvojťažkovej ruky.

Vasyľ Ďačuk & Valerij Kopyl

1. miesto

Marianka 2010 TT C 31. 7. 2010

D14

#2

(8+6)

♔ = prešporský kráľ

♖♗ = cvrček

1.f4? [2.Vc4# A]

1...Cd3 a 2.Vc5# B

1...C:e5+ b 2.SKg8C# C

1...Cd6!

1.f3! [2.Vc5# B]

1...Cd3+ a 2.SKg8C# C

1...C:e5 b 2.Vd4# A

Juraj Lörinc, medzinárodný rozhodca FIDE pre exo

Marianka 1.8.2010 / Bratislava 8.8.2010

MAREK KOLČÁK JT 50
ORTODOXNÉ PROBLÉMY / ORTHODOX PROBLEMS

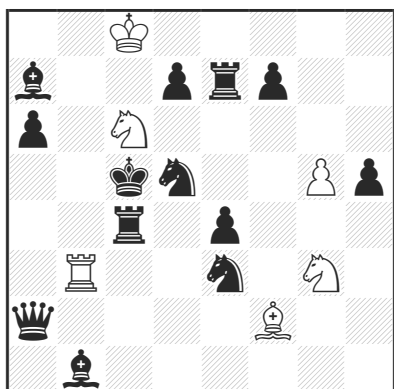
VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

V oddelení ortodoxných problémov konkurovalo 29 problémov od 21 autorov z 10 krajín.

Hannu Harkola & Harri Hurme

I. cena

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔c5→h4 (6+13)

a) 1.Vd4 Je5 2.Jc2 Jxe4#

1.Vd4 (odviaže č.Je3 a blokuje voľné pole) 1.- Je5 (kryje voľné pole c4 a ruší 3.Vxe4 [1.- Ja5? alebo 1.- Jxe7? obsahujú iba čiastočnú motiváciu]) 2.Jc2 (otvára líniu bSf2, prerušuje čSb1) 2.- Jxe4# (priamy šach a pokrytie voľného pola d6).

b) 1.Vd4 Je5 2.Jc2 Jxe4#

1.Vd4 (odväzuje bJc6, prerušuje čSa7 [1.Va4? alebo 1.Vc5? obsahujú iba čiastočnú motiváciu]) 1.- Je5 (kryje voľné pole g4) 2.Jc2 otvára líniu bVb3, prerušuje čDa2) 2.- Jxe4# (Odťažný šach a pokrytie voľného pola g5).

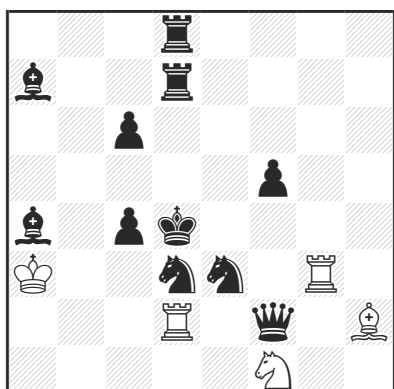
Navyše: motivácia poradia čiernych ťahov v a) 1.Jc2?? nemožný ťah pre väzbu čierneho J v b) 1.Jc2? Je5?? nemožný ťah pre väzbu bieleho J.

Jasne najlepšia úloha súťaže. Pri oboch čiernych ťahoch sa menia po dva motívy, takisto oba biele ťahy ponúkajú zámenu. Čerešničkou na torte je odôvodnenie poradia čiernych ťahov. V prvej pozícii veža odväzuje čierneho jazdca, v druhej musí ťahať, aby odviazala bieleho jazdca.

Nikola Stolev

II. cena

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔d4→c3 (5+11)

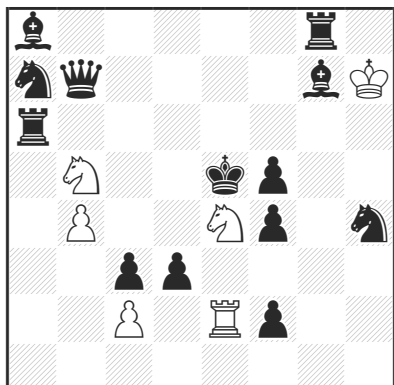
a) 1.Jd5 Ve3 2.c5 Se5#**b) 1.Jd5** Ve3 2.c5 Se5#

Sympatický problém, v ktorom sa dve blokovania menia na dve prerušenia (v druhej pozícii s prídavným motívom priviazania čierneho jazdca). Prvý biely ťah pokrýva matové pole, v druhom prípade prerušuje čiernu dámu.

Zoltán Labai

III. cena

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔e5→d5 (6+13)

a) 1.Vf6 cxd3 2.Jc6 Jexc3#

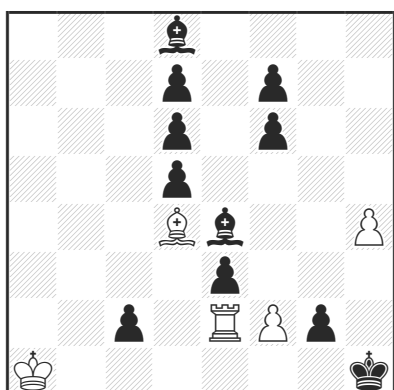
b) 1.Vf6 cxd3 2.Jc6 Jexc3#

Čistá recipročná zámena blokovania a prerušenia. Zámeny motívov obsahuje aj biela hra.

Vladislav Nefiodov

1. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔h1→g1 (5+11)

c) ♔h1→e7

d) ♔h1→f8

a) 1.exf2 Ve3 2.f1=S Vh3#

b) 1.exf2 Ve3 2.f1=S Vh3#

c) 1.Sh7 Sxe3 2.Sg8 Sh6 #

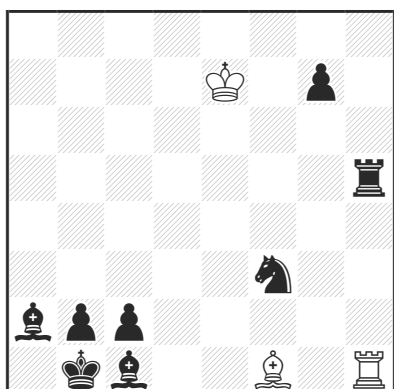
d) 1.Sh7 Sxe3 2.Sg8 Sh6 #

Task, spojenie dvoch rôznych dvojíc riešení v jednej úlohe. Motivácia je veľmi jednoduchá, v prvej dvojici sú v motivácii medzi čiernymi ťahmi iba jemné odtienky, v druhej ide o zámenu jedného motívu dosiahnutého dvomi ťahmi.

Henry Tanner

2. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔b1→g6 (3+8)

a) 1.Sh6 Vg1 2.Jg5 Sd3#

b) 1.Sh6 Vg1 2.Jg5 Sd3#

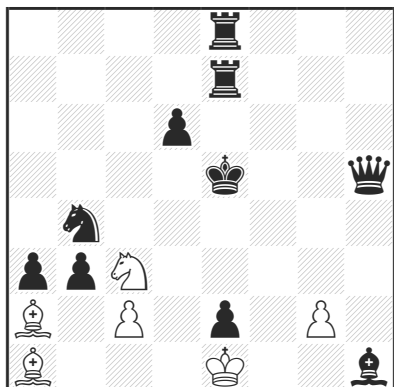
Originálna zámena motivácie dosiahnutá v ekonomickej pozícii.

Jorma Paavilainen

3. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔e5→c1 (6+10)

a) 1.bxc2 g4 2.Se4 Jxe2#

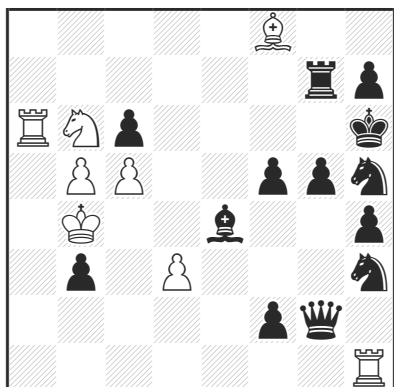
b) 1.bxc2 g4 2.Se4 Jxe2#

Pri zámene motívov v dvojťahovom pomocnom mate leží väčšia ťarcha na hre čierneho. Prednosťou tejto úlohy (podobne ako predchádzajúcej) je zaujímavo zmenená motivácia bielej hry.

Menachen Witztum

4. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔b4↔♔h6 (8+13)

a) 1.Jg1 Vxh4 2.cxb5 Jd5#

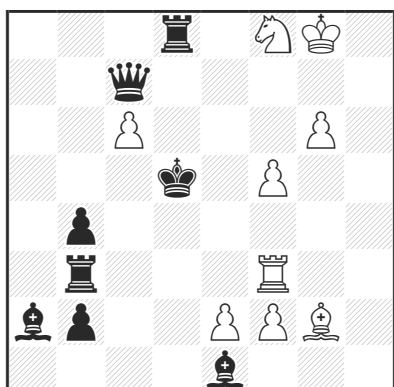
b) 1.Jg1 Vxh4 2.cxb5 Jd5#

Znovu originálna úloha. Čierny jazdec má v prvom ťahu dve možnosti, na f4 ísť nemôže kvôli pokrytiu šiesteho radu respektíve napadnutiu poľa d5 (v druhom riešení okrem toho ešte prerušuje líniu väzby na štvrtom rade). Prvý biely ťah viaže vždy inú čiernu figúru.

Ján Kovalič

5. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔d5→d4 (9+8)

a) 1.Vd6 Jd7 2.Sc3 Vf4#

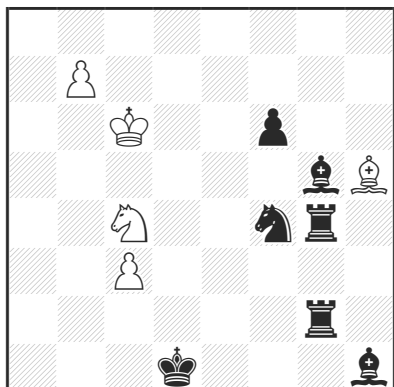
b) 1.Vd6 Jd7 2.Sc3 Vf4#

Veľmi pekná recipročná zámena blokovania a prerušenia (podobne ako tretia cena). Trochu nižšie umiestnenie spôsobila absencia zámene motivácie bielej hry.

Karol Mlynka

6. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔d1→e4 (5+7)

a) 1.Je2 b8=D 2.Vf4 Db1#

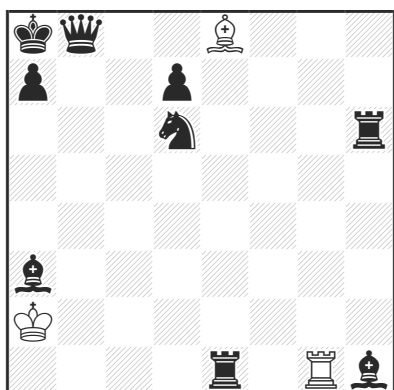
b) 1.Je2 b8=D 2.Vf4 Db1#

Bohatá čierna hra kontrastuje s jednoduchou hrou bieleho.

Jorma Paavilainen &
Terho Marlo

1. pochvalná zmienka

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔b8→b7 (3+9)

a) 1.Je4 Vg8 2.d6 Sc6#

Prerušenie čSh1, nepriama väzba, prerušenie čVh6, otvorenie línie väzby a šach b5.

b) 1.Je4 Vg8 2.d6 Sc6#

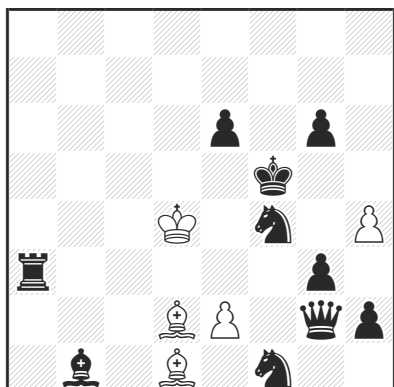
Prerušenie čVe1, priama väzba, prerušenie čSa3, otvorenie batérie a šach bV.

Originálny dvojník vznikajúci preložením čiernej dámy vedie k zámene prerušovaných čiernych línií.

Dieter Müller

2. pochvalná zmienka

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔f5→g4 (5+10)

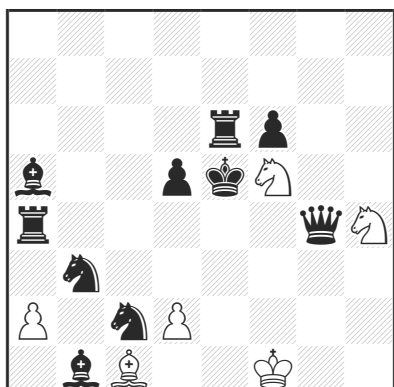
a) 1.Jd3 Sg5 2.Dh3 e4#

b) 1.Jd3 Sg5 2.Dh3 e4#

Modelové maty.

Aj v tejto úlohe sa deje to isté, ale iným spôsobom (prerušenie rôznych línií, pokrytie rôznych polí matovej siete a zrušenie krytia rôznych polí). Blokovanie v druhom dvojníku môžeme brať ako spestrujúci alebo rušivý prvok (podľa nálady).

Olexandr Semenenko &
Valerij Semenenko
3. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

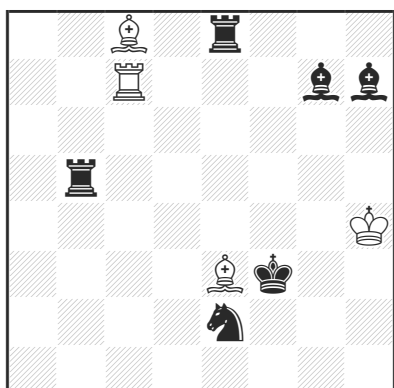
h#2 b) ♔e5→f4 (6+10)

a) 1.Jb4 axb3 2.Se4 d4#

b) 1.Jb4 axb3 2.Se4 d4#

V oboch čiernych ťahoch sa zmenia línie prerušenia. Prvý biely ťah je trochu brutálny, ale obsahuje zámenu polí, ktoré prestanú byť pokryté po likvidácii čierneho jazdca.

Oto Mihalčo
4. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔f3→e4 (4+6)

a) 1.Vf5 Vc3 2.Se5 Sb7#

Prerušenie 3 línií e4-h7, d5-f5 a e4-e8

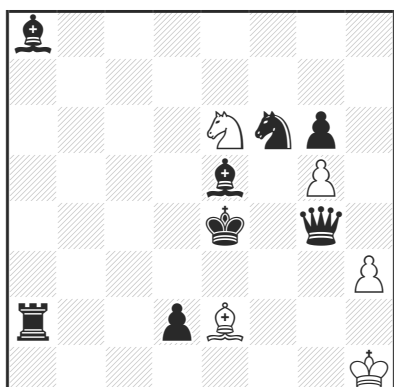
b) 1.Vf5 Vc3 2.Se5 Sb7#

Blokovanie.

Mereditka, aristokrat, modelové maty.

Veľmi elegantná úloha. Prerušenia sa zamenia za blokovania. Prerušenie čiernej veže na f5 v druhom ťahu sa opakuje v oboch dvojníkoch a trochu znejasňuje zámer. Tematické je prerušenie veže na e8. Biela hra je pekná, ale bez zámery motivácie.

Victor Ravino
5. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔h1→d1 (5+8)

a) 1.Kf5+ Sf3 2.Je4 Sxg4#

Odťažný šach, väzba, nepriame odviazanie.

b) 1.Kf5+ Sf3 2.Je4 Sxg4#

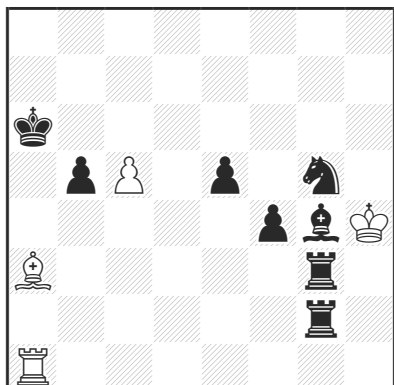
Ťah po zaviazanej línii, tempový ťah, blokovanie.

Modelové maty.

Najlepší problém, v ktorom je dvojník dosiahnutý preložením bieleho kráľa. Výborné je použitie tempového ťahu.

Pietro Pitton

6. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔a6→f2 (4+8)

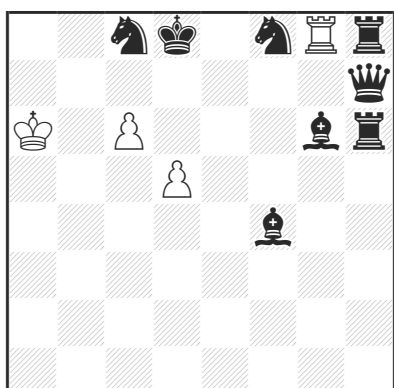
a) 1.Se2 c6 2.f3 Sc5#

b) 1.Se2 c6 2.f3 Sc5#

Znovu záměna dvoch prerušení za dve blokovania. V tomto prípade je zámer výrazne znehodnotený opakovaním prerušenia v druhom čiernom ťahu v pozícii B.

Oleg Šalygin

7. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔a6→b5 (4+8)

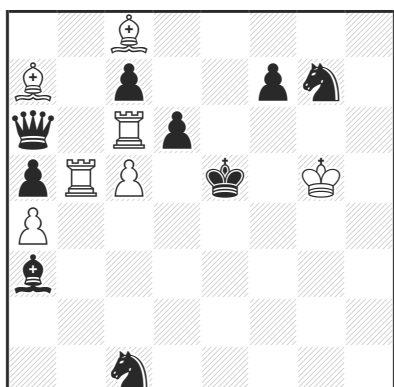
a) 1.Se8 d6 2.Jd7 c7#

b) 1.Se8 d6 2.Jd7 c7#

Ďalšia úloha s preložením bieleho kráľa pracuje s motívmi priviazania a odviazania. Biela hra je dosť jednoduchá.

Ladislav Packa

8. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔e5→d4 (7+9)
c) ♔e5→c4

a) 1.Sb2 Sf5 2.Dc8 cxd6#

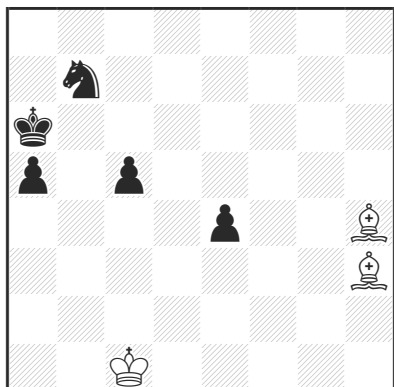
b) 1.Sb2 Sf5 2.Dc8 cxd6#

c) 1.Sb2 Sf5 2.Dc8 cxd6#

Nádejná schéma (porovnajte s prvou cenou v exo), ale výsledok je schematický a záměny motivácie je poriadko.

Dieter Müller

9. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔a6→d3 (3+5)

a) 1.c4 Sf2 2.c3 Sf1#

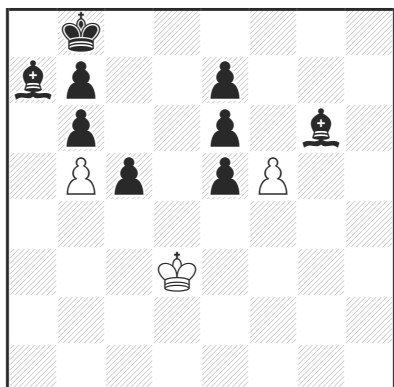
b) 1.c4 Sf2 2.c3 Sf1#

Biely aristokrat, modelové maty.

Jednoduchá úloha s ekonomickou konštrukciou. Zamieňa sa motív dosiahnutý dvomi ťahmi.

Karol Mlynka

10. pochvalná zmienka
KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#3 b) ♔b8→d6 (3+9)

a) 1.Se8 fxe6 2.Sd7 exd7 3.e6 d8=D#

b) 1.Se8 fxe6 2.Sd7 exd7 3.e6 d8=D#

Jediný trojťahový pomocný mat. Bohužiaľ jediná zámena motivácie sa odohráva v treťom ťahu čierneho, kde sa tempový ťah mení na blokovanie.

Marek Kolčák
Bratislava, august 2010

MAREK KOLČÁK JT 50
EXO / FAIRY

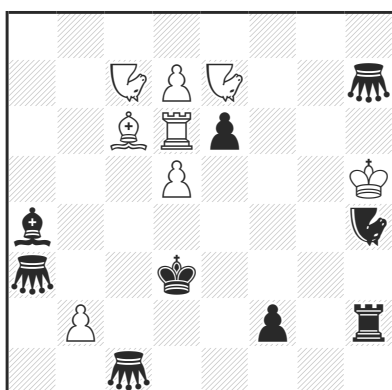
VÝSLEDOK SKLADATEĽSKEJ SÚŤAŽE / AWARD OF COMPOSING COMPETITION

V oddelení exo konkurovalo 12 problémov od 5 autorov zo 4 krajín.

Alexander Bulavka

I. cena

JT KOLČÁK 50, C 28.12.2009

h#2 b) ♔d3→e3 (8+9)

c) ♔d3→e4

♟ = Cvrček (Grasshopper)

♞ = Tátoš (Nightrider)

a) **1.Sc2 (A)** Te7-g6 (pokrytie c4 & e2) 2.Ch7-f5 (**B**) dxe6#

b) **1.Sc2 (B)** Te7-g6 (pokrytie e2 & f4) 2.Ch7-f5 (**C**) dxe6#

c) **1.Sc2 (C)** Te7-g6 (pokrytie f4 & e5) 2.Ch7-f5 (**A**) dxe6#

Škodlivé motívy čiernych ťahov:

A = blokovanie

B = prerušenie línie

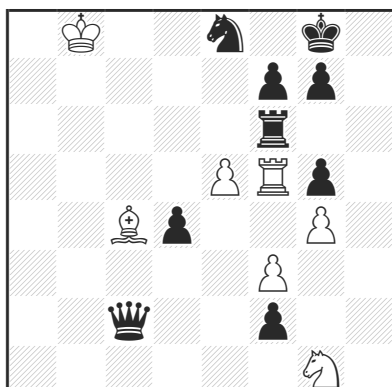
C = zrušenie krytia matujúceho kameňa (zadnej figúry batérie)

Veľmi kompaktná úloha s výbornou konštrukciou. Na čierneho kráľa číhajú tri batérie (Tátoš c7, Strelec c6 a Veža d6). V každom riešení funguje jedna batéria priamo a ostatné dve nepriamo. Čierne ťahy vytvárajú cyklickú zámenu škodlivých motívov. Používam termín škodlivý motív, aby som rozlíšil motiváciu bielych a čiernych ťahov. V pomocnom mate sú škodlivé motívy čiernych ťahov vlastne pozitívne. Zmena motivácie prvého bieleho ťahu spočíva v pokrytí rôznych polí v matovej sieti čierneho kráľa (c4,e2 – e2,f4 – f4,e5).

Juraj Lörinc

II. cena

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔g8→e1 (7+9)

Anticirce Calvet

a) **1.fxg1=S(Sf8)** (znemožnenie blokovania Circe pola Sc4 pešiakom, blokovanie f8) exf6(f2) (zrušenie krytia e6 braním veže) 2.Dd2 (zrušenie krytia Sc4 dámou, odchod, jediné možné pole, 2.Dd1? 3.Df1! atd.) Vxf7(Vh1)# (mat ektobatériou – otvorením línie strelca braním na línii, pokrytie h7, h8)

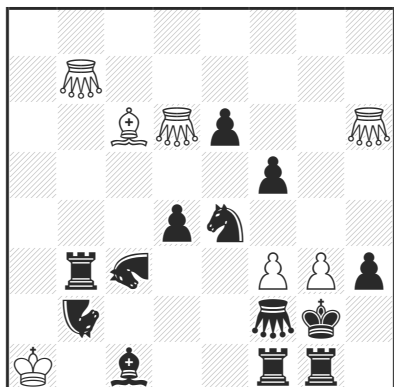
b) **1.fxg1=S(Sf8)** (znemožnenie prerušenia matovej línie pešiakom, prečistenie matovej línie braním, premena jedine na strelca, =J(Jb8)?? kvôli bK, =D(Dd8)+?, =V(Vh8)? 3.Vxh1) exf6(f2) (blokovanie f2 bielym pešiakom) 2.Dd2 (blokovanie d2) Vxf7(Vh1)# (mat priamym šachom)

Fascinujúci problém s nezvyčajnou motiváciou ťahov. Magicky pôsobí kombinácia motívov oboch čiernych ťahov, ktoré si navzájom zamenia motív príchodu na konkrétne pole (blokovanie) na motív odídenia z konkrétneho poľa, kde má figúra viacej možností, ale správna je iba jedna.

Juraj Lörinc

III. cena

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#1,5 b) ♔g2→e3 (7+13)

c) ♔g2→e5

♘ = Ťava (Camel)

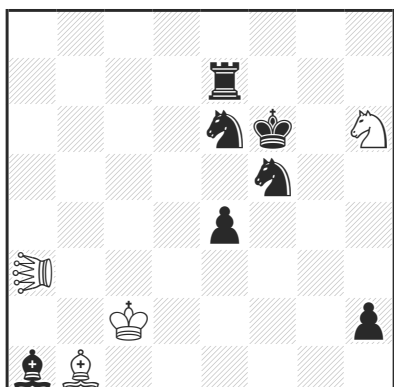
♞ = Tátoš (Nightrider)

♛♚ = Cvrček (Grasshopper)

Pavel Kameník

1. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2

(4+7)

a) vertikálna valcová šachovnica
(vertical cylinder)

b) horizontálna valcová
šachovnica (horizontal cylinder)

♘ = Veľká Ťava (Camelrider)

a) 1.- Cb7xb2+ 2.Jd2 f4#, 1.- Cxb2+ (príprava väzby Je4)
2.Jd2 (otvorenie línie c6-g2, priviazanie) f4# (batériový mat po
línii c6-g2)

b) 1.- Cb7xb2+ 2.Jd2 f4#, 1.- Cxb2 (predbežné krytie e2)
2.Jd2 (prekážka pre Cb2 pre krytie e2, otvorenie c6-f3) f4#
(antibatériový mat po línii h6-e3)

c) 1.- Cb7xb2+ 2.Jd2 f4#, 1.- Cxb2 (zrušenie krytia f4 braním,
priviazanie ťavy c3) 2.Jd2 (zatvorenie krytia f4 od Sc1) f4# (mat
priamym šachom)

Trojník, v ktorom biely matuje z batérie, z antibatérie
a priamym matom. Najnasýtenejší je netradične prvý biely ťah
cvrčkom, ktorý v dvoch pozíciách využíva špecifickú cvrčkovú
väzbu, raz priamo a raz predbežne.

a) 1.Jeg7 Sxf5 2.Ve5 VŤh8#

1.Jeg7 zrušenie krytia matovej línie odťahom (c7), odclonenie
(e7-e5), blokovanie (g7)

1.- Sxf5 krytie poľa matovej siete (e6), krytie (g6)

2.Ve5 zrušenie krytia matovej línie odťahom (c7), blokovanie (e5)

2.- VŤh8# mat po línii h8-c7-f6, krytie (e7,g5)

b) 1.Jeg7 Sxf5 2.Ve5 VŤh8#

1.Jeg7 odclonenie (b1-c8-f5), odclonenie (e7-e5), blokovanie (g7)

1.- Sxf5 zrušenie krytia matovej línie braním (g3), krytie (g6)

2.Ve5 zrušenie krytia matovej línie zaclonením (a1-b8-g3),
blokovanie (e5)

2.- VŤh8# mat po línii h8-g3-f6, krytie (e7,g5)

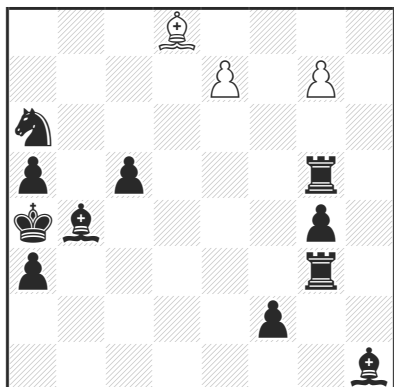
Mereditka, modelové maty.

Veľmi originálna úloha. Zmena motivácie ťahov nie je
dosiahnutá posunom čierneho kráľa ani zmenou druhu
exošachu. Všetko sa udeje iba prevrátením smeru cylindrickej
šachovnice. Napriek tomu zmenu motívov obsahujú oba
čierne aj prvý biely ťah.

Juraj Lörinc

2. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

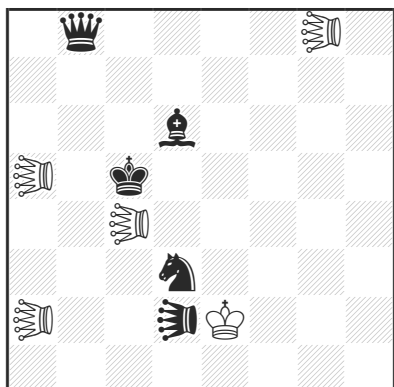

h#1,5 a) Mars Circe (3+11)
b) Eiffelov šach

Juraj Lörinc

3. čestné uznanie

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

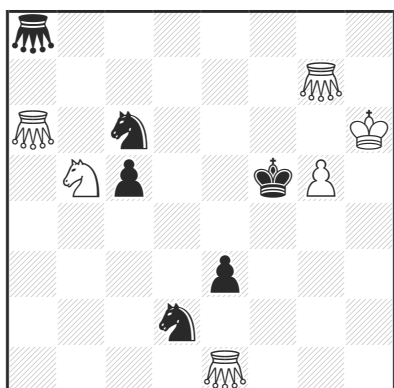

h#2 b) ♔c5→g3 (5+5)
♚♜ = Lion

Juraj Lörinc

1. pochvalná zmienka

KOLČÁK 50 JT, C 28.12.2009

h#2 b) ♔f5→d3 (6+6)
♚♜ = Cvrček (Grasshopper)

a) 1.- g8=S 2.Vg2 e8=D#, 1.- g8=S (v Mars Circe kryje b5 z g1, zároveň zatvára líniu h8-e8, z ktorej by mohla brať matujúcu dámu Vg5) 2.Vg2 (zrušenie krytia b3) e8=D# (mat z poľa d1)

b) 1.- g8=S 2.Vg2 e8=D#, 1.- g8=S (krytie b3, v Eiffelovom šachu nemožno premeniť na D, lebo by bola paralyzovaná od Vg5) 2.Vg2 (zaclonenie Sh1 k c6, odchod od e3, kde by čV mohla paralyzovať De8) e8=D# (mat z poľa e8, Sd8 paralyzuje Vg5, ktorá nemôže paralyzovať De8, nejde premena na S, lebo by čierny mohol Jc7!)

Jediná skladba v súťaži, ktorá ako dvojník použila dva rôzne exošachy. Páči sa mi netradičné odôvodnenie bielych premien na strelca a na dámu.

a) 1.Lld4 (blokovanie d4) Llb3 (krytie d5, predbežné krytie b5, b6) 2.Jb4 (blokovanie b4, aktivácia lionovej línie) Llc3# (mat priamym šachom)

b) 1.Lld4 (aktivácia Llc4 po 4. rade, otvorenie Lla2 k g2, h2) Llb3+ (zadný kameň matujúcej antibatérie) 2.Jb4 (odchod z antibatérieovej línie, zatvorenie Db8-b3) Llc3# (mat antibatériou)

Klasický dvojník s bohatou zámenou lionovskej motivácie všetkých ťahov.

a) 1.c4 (zrušenie krytia d4) Cd6 (predbežne pokrytie f4) 2.Je5 (zrušenie krytia d4, blokovanie e5, pokrytie f4) Jd4# (mat priamym šachom).

b) 1.c4 (blokovanie c4) Cd6 (zadný kameň antibatérie) 2.Je5 (odchod prekážky pre Ca8, pokrytie d4) Jd4# (mat antibatériou).

Podobná úloha ako 3.ČU, iba lionov plnohodnotne nahradili cvrčkovia v kombinácii s jazdcami.

FOTOGRAFIE / PHOTOS

Pohľad do sály: prednášajúci Uri Avner (ISR) pri šachovnici a prekladateľ Michal Dragoun (CZE).

V prvom rade sedia Michal Dragoun (CZE), Štefan Sovík (SVK) a Michajlo Marandžuk (UKR).

Zoltán Labai (SVK) listuje v jednej z ponúkaných kníh o kompozičnom šachu.

Festivalu v Marianke sa po prvýkrát zúčastnili účastníci zo Srbska Milan Velimirović Borislav Gadžanski a Branislav Đurašević.

Branislav Đurašević (SRB), Ľudo Lehen (SVK), Ivan Skoba (CZE) a Ivan Jarolín (SVK).

Vpredu Ľuboš Kekely (SVK), Paul Valois (GBR), Valerij Kopyl (UKR), Štefan Sovík (SVK), Ľudo Lehen (SVK). Vzadu Zoltán Labai (SVK), Milan Velimirović (SRB), Tichomír Hernádi (SVK), Hannu Harkola (FIN) a Branislav Đurašević (SRB).

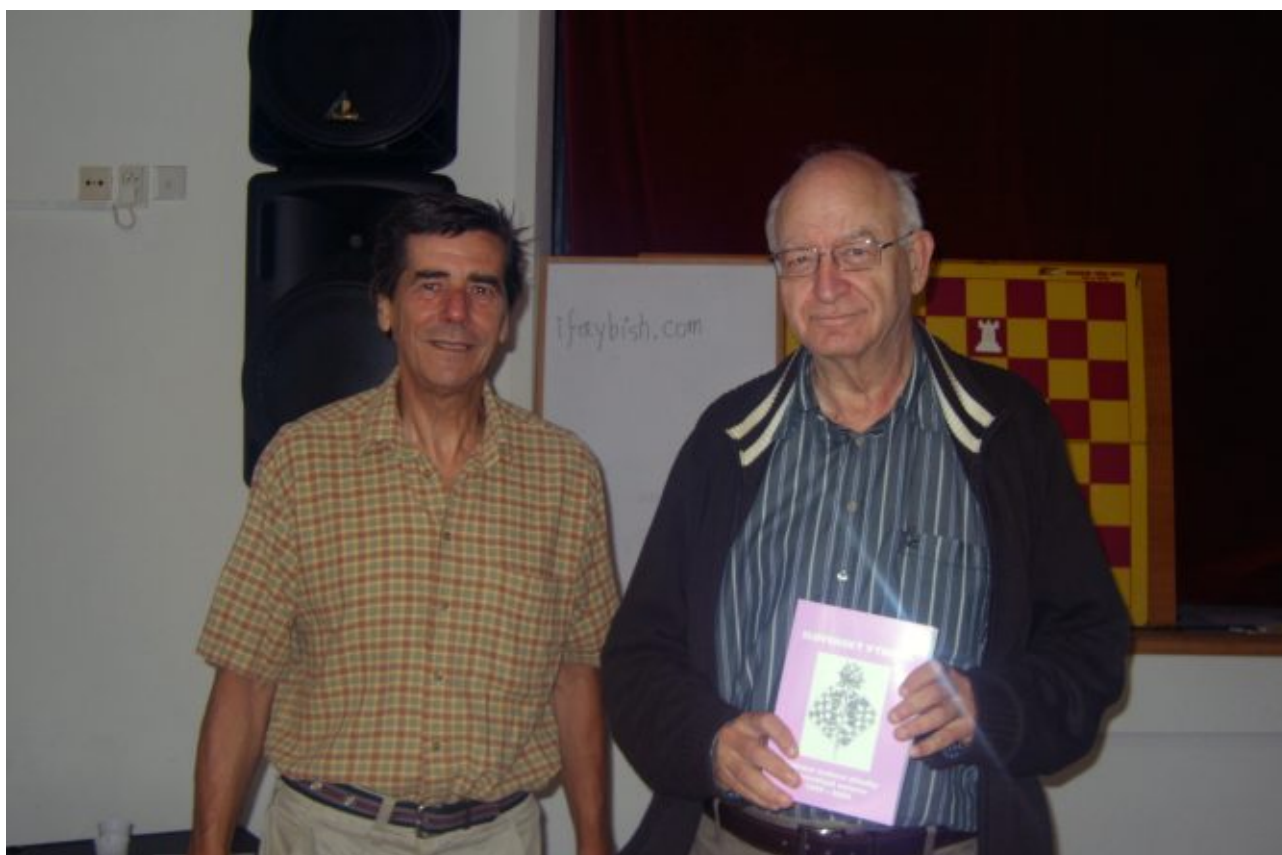
Michal Hlinka a Oto Mihalčo (obaja SVK) za nimi Wilfried Neef (GER).

Víťazi riešiteľskej súťaže: o prvé miesto sa delili Vasyľ Ďačuk (UKR) a Milan Velimirović (SRB), tretie miesto Ľubomír Širáň (SVK).

Oceňovanie v oddelení dvojťažiek Juraj Brabec (SVK), organizátor a rozhodca a autori víťaznej skladby Vasyľ Dačuk a Valerij Kopyl (obaja UKR).

Štefan Sovík (SVK), rozhodca oddelenia samomatov a víťaz Uri Avner (ISR).

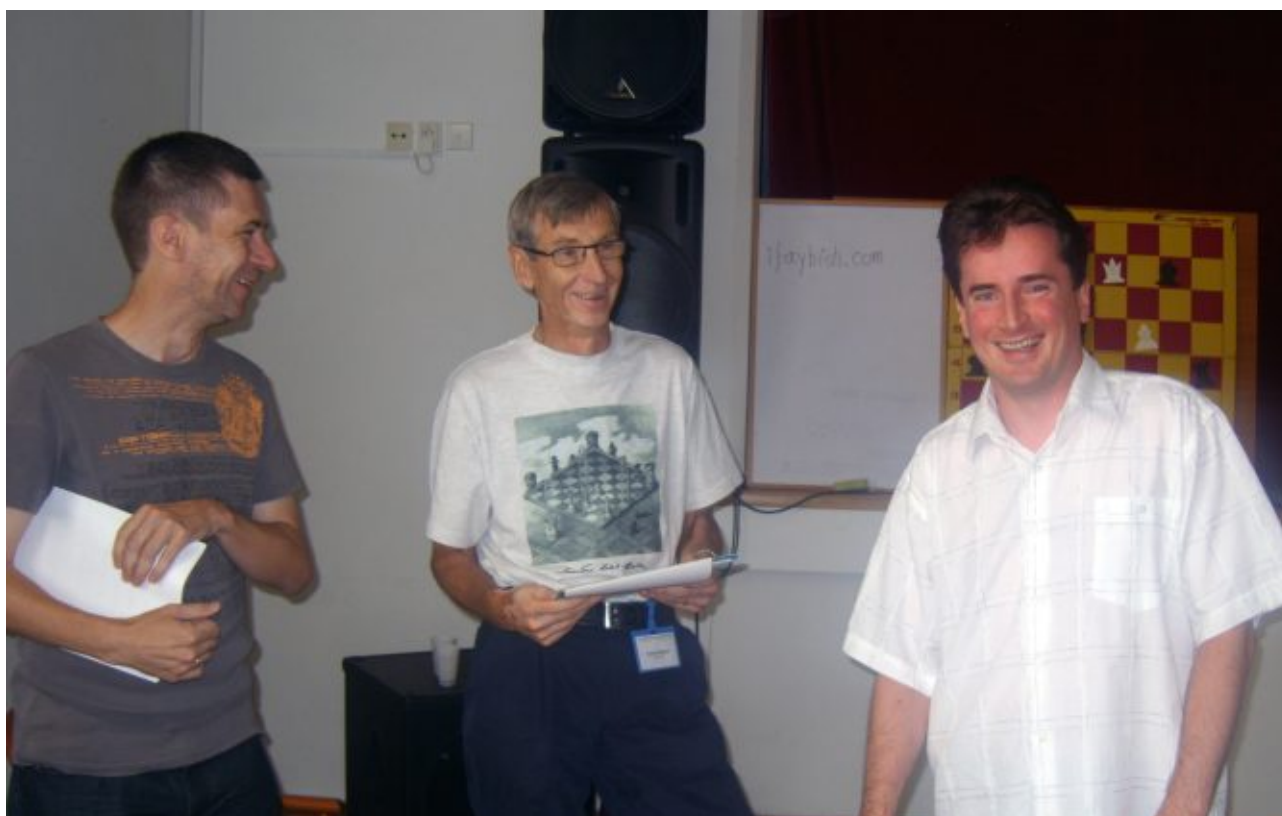
Oceňovanie jubilejného turnaja 50 Marek Kolčák: Hannu Harkola (FIN), Marek Kolčák (SVK), Zoltán Labai (SVK) a Juraj Lörinc (SVK).

Vladislav Buňka (CZE) a Ľuboš Kekely (SVK).

Bedrich Formánek a Ľudovít Lačný (obaja SVK).

Peter Gvozdják (SVK), Hannu Harkola (FIN) oznamujúci, že Vasyľ Dačuk (UKR) splnil normu pre udelenie titulu veľmajstra šachovej kompozície podľa výsledkov posledného Albumu FIDE.

Workshop venovaný práce s mladou generáciou viedol Bedrich Formánek.

Prijatie účastníkov festivalu na radnici Bratislavy hlavného mesta Slovenskej republiky.

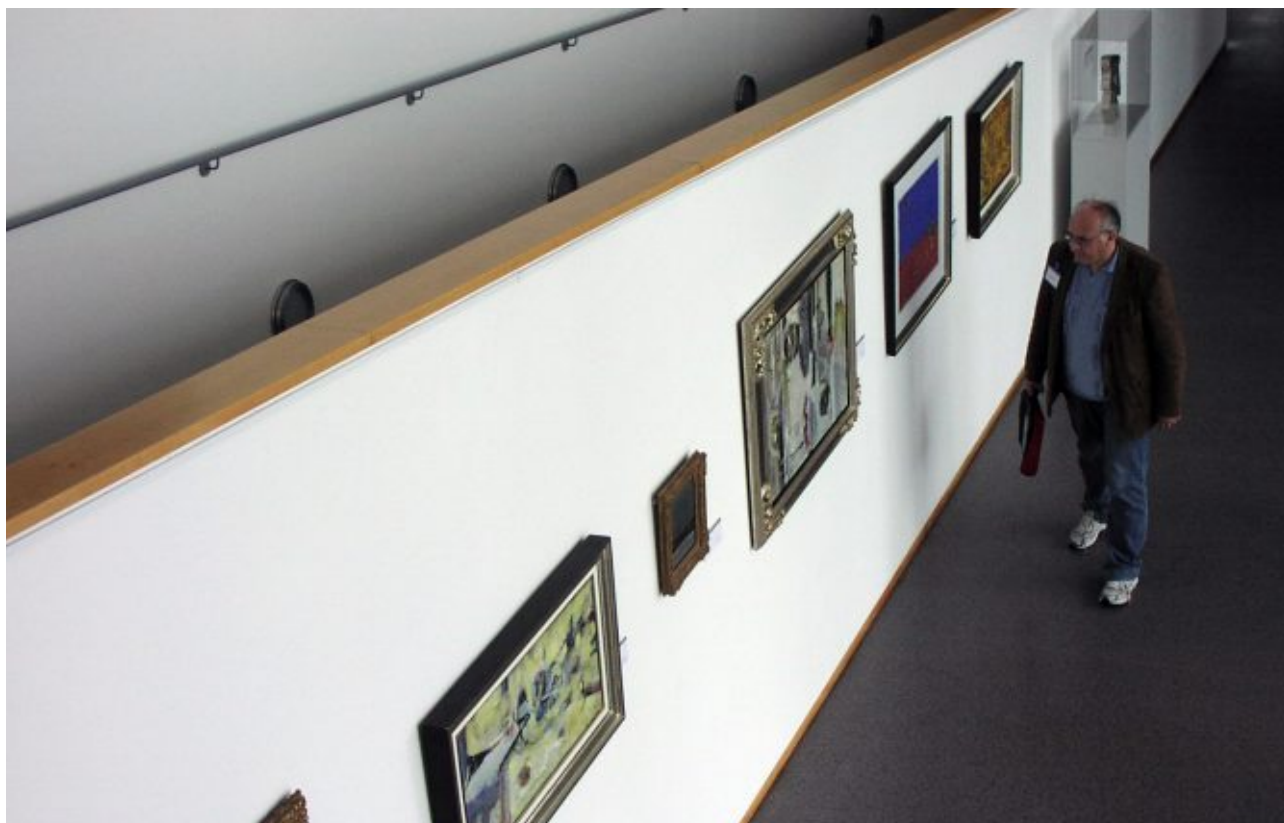

Loď Martin, ktorou sa plavili účastníci festivalu do múzea Danubiana pri vodnom diele Čunovo.

Plavba po Dunaji.

Michel Caillaud (FRA) počas návštevy múzea Danubiana.

Takto by mohli vyzerat' budúce exofigúry. Dielo: Milan Lukáč, Bydlo, bronz 2009.

